

Upute za tehničke delegate

Međunarodne atletske federacije (IAAF)

Zagreb, 2022.

Naslov: **Upute za tehničke delegate Međunarodne atletske federacije (IAAF)**

Naslov izvornika: IAAF Technical Delegates Guidelines, December 2013

Izvornik dostupan na: worldathletics.org/library pod Technical Information/Manuals & Guidelines ili na <https://site.uat.aws.worldathletics.org/about-iaaf/documents/technical-information>

Nakladnik: SAVEZ HRVATSKIH ATLETSKIH SUDACA

URL: <https://shas.hr/dokumenti/pravila-i-upute>

Urednica: prof. dr. sc. Vesna Babić

Prevele: Ana Delalija, mag. kin.
Željka Jaklinović-Fressl, prof., dipl. bibl.

Prevođenje i objavljivanje Uputa za start omogućila je donacija IAAF World Challenge – Memorijala Borisa Hanžekovića, Zagreb 2019., osobnim zalaganjem direktorice Memorijala Ivane Brkljačić i članova Upravnog odbora AK Dinamo-Zrinjevac: Ane Hanžeković, Paule Jagar, Fadile Gracin, Amre Peternel, Marka Šebalja, Igora Toljana, Mladena Krška, Siniše Ergotića i Borisa Stepinca.

Prijevod prihvaćen i odobren za objavljivanje na sjednici Izvršnog odbora SHAS-a u Zagrebu 07.03.2022.

Zagreb, 2022.

Dostupno na URL: <https://shas.hr/dokumenti/pravila-i-upute>

ISBN: 978-953-8373-11-4

Napomena: U hrvatskome jeziku, koji na svim jezičnim razinama jasno razlikuje gramatički rod, tekstovi se tradicionalno pišu u muškom gramatičkom rodu kada se misli na oba prirodna roda – i na žene i na muškarce. Sve napisano za suce i atletičare odnosi se i na sutkinje i atletičarke, ako izrijekom nije drugačije naznačeno.

1. OPĆENITO

1.1. Uvod

Odgovarajuće osposobljeni, vješti iiskusni tehnički delegati (TD) nadgledaju organizaciju i provedbu IAAF-ovih natjecanja, Olimpijskih igara i drugih velikih međunarodnih natjecanja. Uloga tehničkog delegata danas je puno kompleksnija te znatno prelazi granice dobrog poznavanja i razumijevanja tehničkih pravila. S povećanom upotrebom tehnologije i profesionalizacijom sporta, osnovni zahtjevi koji se postavljaju pred tehničke delegate znatno su se proširili te obuhvaćaju, osim stečenog iskustva u tehničkoj provedbi natjecanja, kompetentnost (educiranost i osposobljenost) na specifičnim područjima koja postaju sve važnija poput koordinacije s televizijom, tehnologije i predstavljanja manifestacije. Kako bi se osiguralo provođenje postojećih strogih standarda, godine 2013. ustanovljen je Popis (Panel) IAAF-ovih tehničkih delegata. Svi su kandidati sudjelovali u radu seminara cilj kojega je bio produbiti razumijevanje uloge tehničkog delegata, koja se neprekidno razvija, te osigurati dosljednost razumijevanja i provedbe dužnosti TD na svim glavnim atletskim natjecanjima.

1.2. Imenovanje tehničkih delegata

Tehničke delegate za Svjetsku atletsku seriju te atletska natjecanja na Olimpijskim igrama imenuje Međunarodna atletska federacija (IAAF) iz Popisa IAAF-ovih tehničkih delegata. Načelno se tehnički delegati imenuju tri (3) godine prije svjetskih prvenstava ili Olimpijskih igara te dvije (2) godine prije drugih manifestacija.

1.3. Uloga i odgovornosti

Tehnički delegati trebaju osigurati da se sva natjecanja u nadležnosti IAAF-a provode u skladu s Pravilnikom natjecanja te ostalim odredbama i uputama, smjernicama sporta (eng. *Rules, Regulations and Guidelines*). Tehnički delegati vrhovni su autoriteti na području tehničke provedbe natjecanja te su im drugi delegati, službene osobe i stručnjaci raznih razina i struka podređeni i dužni su im podnositi izvješća. Svoje dužnosti TD-i ispunjavaju prije natjecanja, tijekom natjecanja i nastavljaju ih ispunjavati u određenoj mjeri i nakon natjecanja. Nadgledanje tehničkih uvjeta natjecanja i briga oko toga da su uvjeti u skladu s odredbama Pravilnika za natjecanje neprekidna je odgovornost TD od početka imenovanja do završetka natjecanja. Koliko će TD biti strog i dosljedan u slijedenju odredaba Pravilnika ovisi o vrsti natjecanja. Primjerice, autoritet tehničkog delegata može biti fleksibilniji u natjecanjima mlađih dobnih kategorija gdje je najvažnije pomagati mladim sportašima u procesu učenja, dok će na svjetskim prvenstvima TD morati donositi teške odluke striktno primjenjujući Pravilnik.

Opća uloga tehničkih delegata definirana je u pravilu 112¹:

Osnovna je odgovornost, dužnost tehničkih delegata osigurati, zajedno s organizatorom natjecanja, koji im mora pružiti svu potrebnu pomoć, da su svi tehnički uvjeti natjecanja potpuno u skladu s IAAF-ovim Tehničkim pravilima i Priručnikom za atletske objekte.

Tehnički delegati trebaju:

- *podnijeti pisana izvješća o provedenim pripremama za natjecanje i surađivati s organizacijskim delegatom/delegatima*
- *podnijeti odgovarajućem tijelu prijedloge satnice natjecanja i mjerila (norme/standarde) za prijavu natjecatelja*
- *odrediti popis sprava koje će se koristiti u natjecanju te donijeti odluku o tome smiju li atletičari koristiti svoje sprave ili su dužni koristiti sprave koje je osigurao organizator*
- *uvjeriti se jesu li tehničke odredbe (propozicije) pravovremeno dostavljene svim sudionicima natjecanja prije početka natjecanja*
- *preuzeti odgovornost za sveukupnost ostalih dijelova tehničke pripreme koji su nužni za održavanje atletske natjecanja*
- *kontrolirati prijave natjecatelja i imati pravo neke odbiti zbog tehničkih razloga (nepravilnosti) ili u skladu s pravilom 146.1². (Odbijanje prijave iz drugih razloga osim tehničkih mora se temeljiti na odluci Vijeća IAAF-a ili odgovarajuće kontinentalne federacije.)*
- *odrediti kvalificirajuće norme/standarde za tehničke discipline i osnovu za određivanje prednatjecateljskih/kvalifikacijskih/izlučnih krugova za trkačke discipline*
- *pripremiti izlučne prednatjecateljske/kvalifikacijske krugove i grupe za natjecanje u disciplinama višeboja*
- *u natjecanjima iz pravila 1.1.(a), (b), (c) i (f) predsjedati tehničkim sastankom i izvještavati tehničke dužnosnike.*

Ostale odgovornosti tehničkog delegata:

- *povezivanje sa drugim imenovanim delegatima*
- *osiguravanje čistog i urednog borilišta*
- *uvjeriti se da su postojeći kalibracijski certifikati za sve mjerne uređaje i prostore ispravni*

---

¹ U važećem Pravilniku World Athletics, natjecateljska i tehnička pravila razdijeljena su u dvije knjige Competition Rules (CR) i Technical Rules (TR). Uredničkim zahvatom povezuju se u podrubnici brojevi pravila iz staroga pravilnika s važećim. Ovo pravilo sada je u CR 5.

² v. TR 8.1

- pripremanje popisa nositelja, popisa za ždrijeb i startnih popisa. Tehnički delegat mora provjeravati izlazne popise softverskih sustava i potvrditi da su računalno generirani popisi nositelja, popisi ždrijeba i startni popisi u skladu s pravilima
- odobravanje trase za discipline maratona i natjecateljskog hodanja
- odobravanje, u suradnji s organizacijskim delegatom, smještaja i prijevoza za atletičare i prateće službene osobe timova
- osigurati najfunkcionalniju namjenu prostorija i prostora unutar stadiona, kao i najbolji protok osoba od mjesta za zagrijavanje do stadiona i unutar samog stadiona
- tijekom natjecanja neprekidno nadgledati kako se odvija i biti spreman za intervenciju ako bude potrebno.

Tehnički delegati mogu međusobno raspodijeliti specifične odgovornosti. Sljedeća je raspodjela zaduženja (odgovornosti) uobičajena za svjetska prvenstva ili Olimpijske igre:

TD1 – prijave, bodovanje i rezultati

TD2 – borilište

TD3 – dužnosnici (službene osobe; eng. *officials*) i borilište (uključujući cestovne discipline).

Pravilo 112³. omogućuje razumijevanje glavnih odgovornosti ove pozicije, no na idućim će se stranicama detaljnije opisati što IAAF očekuje od svojih imenovanih tehničkih delegata te će se dati specifične informacije kako bi im se omogućilo da svoje dužnosti ispunjavaju optimalno učinkovito. Iako se Upute prije svega odnose na IAAF-ova svjetska prvenstva, iste se smjernice primjenjuju na svim drugim IAAF-ovim natjecanjima Svjetske serije i na ostalim velikim atletskim natjecanjima.

1.4. Delegati IAAF-a

IAAF imenuje brojne druge delegate da surađuju i pomažu lokalnom organizacijskom odboru u organizaciji i provedbi prvenstava. Svaki delegat ima specifične odgovornosti koje se nadopunjuju s onima tehničkih delegata, pa je nužno da tehnički delegati i IAAF-ovi delegati blisko surađuju. Krajnji rezultati ovise o njihovu timskom radu. Broj delegata imenovanih za svako IAAF-ovo natjecanje prikazan je u Tehničkim odredbama IAAF-a.

Bilješka: U terminologiji Olimpijskih igara svi se IAAF-ovi delegati nazivaju međunarodnim tehničkim dužnosnicima/službenim osobama (eng. ITO – International Technical Officials).

---

³ v. CR 5

Organizacijski delegat

Organizacijski delegat odgovoran je za savjetovanje lokalnog organizacijskog odbora u svim pitanjima koja se ne tiču tehničkih aspekata natjecanja, posebice u pitanjima smještaja, obroka, prijevoza, protokola i financija. U tom je svojstvu organizacijski delegat spona između Vijeća IAAF-a, organizacijskog saveza/odbora, grada domaćina i svih drugih imenovanih delegata. Čitavo vrijeme natjecanja trajno je odgovoran za poštovanje i održavanje ustanovljenih organizacijskih standarda. Vidi također *pravilo 111*⁴.

Medicinski delegat

Uloga je medicinskog delegata uvjeriti se da su na lokacijama natjecanja, treninga i smještaja ekipa osigurani, pripremljeni prikladni prostori i službe za liječnički pregled, tretman i hitnu pomoć, kao što je navedeno u *pravilu 113*⁵.

Delegat za dopinšku kontrolu

Delegat za dopinšku kontrolu odgovoran je za to da budu osigurane prikladne prostorije i službe za dopinšku kontrolu te za nadgledanje provedbe dopinške kontrole u razdobljima prije natjecanja i za vrijeme natjecanja, kao što je navedeno u *pravilu 114*⁶.

Delegat za televiziju

Delegat za televiziju poveznica je između IAAF/lokalnog organizacijskog odbora i skupine raznih TV kuća koje prenose natjecanje (TV kuća domaćin prijenosa, nositelj prava za prijenos, unilateralne linije za pojedine TV kuće). Općenito, dva su glavna organizacijska pitanja zajednička tehničkim delegatima i delegatu za televiziju: raspored/satnica natjecanja te preferirana lokacija i postav mjesta natjecanja. Predlažu li se bilo kakve promjene ranije dogovoreni uvjeta, obje se strane (obično u suradnji s lokalnim organizacijskim odborom i televizijskim partnerima) moraju s njima suglasiti. Televizijski delegat daje suglasnost za fizički smještaj, postav i funkcioniranje zone za novinare (eng. *mix zone*).

Delegat za medije

Delegat za medije odgovoran je za službe i prostorije namijenjene medijima, kao i za nadgledanje aktivnosti predstavnika medija tijekom natjecanja. Tehničkom delegatu su osobito važni fizički postav i funkcioniranje zone za novinare, a što je primarna odgovornost delegata za medije.

---

⁴ v. CR 4

⁵ v. CR 6

⁶ v. CR 7

Povjerenik za fotografe

Uloga je povjerenika za fotografe kontrolirati pristup fotografa stadionu i različitim mjestima manifestacije. Na glavnim IAAF-ovim natjecanjima tehnički delegati su odgovorni za to da na atletskom borilištu stadiona nikada ne bude više fotografa od dogovorenog broja. Povjerenik za fotografe blisko surađuje s delegatom za medije i odgovoran je za raspodjelu i koordinaciju službeno akreditiranih fotografa unutar stadiona te vodi računa o tome da se fotografi ponašaju u skladu s odgovarajućim uputama.

1.5. Međunarodni tehnički dužnosnici/službene osobe (eng. *international technical officials; ITO*)

Uz imenovanje raznih delegata, IAAF također imenuje nekoliko ključnih međunarodnih dužnosnika koji su odgovorni tehničkim delegatima i koji u provedbi natjecanja surađuju s nacionalnim tehničkim službenim osobama. Tehnički se delegati moraju uvjeriti da su navedenim dužnosnicima osigurani prikladni radni uvjeti unutar stadiona (ili duž cestovnih trasa) kako bi oni mogli učinkovito obavljati zadatke za koje su specifično imenovani.

Međunarodni tehnički dužnosnici (službene osobe) (ITO)

Za discipline koje se održavaju unutar stadiona, IAAF imenuje dovoljan broj ITO-a, sukladno Tehničkim odredbama, kako bi nadgledali i pomagali lokalnim tehničkim službenim osobama u provođenju natjecanja. Međunarodni tehnički dužnosnici su u biti produžena ruka tehničkih delegata. Dužnosti ITO-a su detaljno navedene u *pravilu 115*⁷. U slučaju da IAAF nije imenovao glavnog međunarodnog tehničkog dužnosnika, tehnički je delegat odgovoran imenovati jednog iz skupine imenovanih ITO-a, a njegova je dužnost raspodijeliti zadatke drugim tehničkim dužnosnicima te koordinirati i procjenjivati njihov rad. Međunarodni tehnički dužnosnici odgovorni su glavnom ITO-u koji pak odgovoran i podnosi izvještaj tehničkim delegatima. Preporuča se da tehnički delegati i glavni ITO budu u radio kontaktu tijekom natjecanja.

Upute IAAF-a za međunarodne tehničke dužnosnike mogu se naći u Dodatku A.

Međunarodni dužnosnici za kros i cestovne utrke (ICRO – *International Cross Country and Road Running Officials*)

Ove službene osobe imenuje IAAF za svjetsko prvenstvo u krosu i svjetsko prvenstvo u polumaratonu iz IAAF-ovog popisa ICRO-a. Oni pružaju svu potrebnu pomoć organizatorima natjecanja i imaju istu ulogu kao i međunarodni tehnički dužnosnici, osiguravajući da se natjecanje provodi u potpunom skladu s IAAF-ovim Pravilnikom

---

⁷ v. CR 8

natjecanja, tehničkim odredbama i bilo kojom relevantnom odlukom tehničkih delegata (v. *pravilo 115.2.*⁸).

Međunarodni suci za natjecateljsko hodanje (IRWJ – *International Race Walking Judges*)

Međunarodne suce za natjecateljsko hodanje imenuje IAAF iz popisa IRWJ u skladu s tehničkim odredbama i oni isključivo sude u disciplinama natjecateljskog hodanja (v. *pravilo 116.*⁹ i IAAF-ove tehničke odredbe za detaljnije informacije o pojedinim prvenstvima).

Međunarodni mjeritelji cestovnih utrka IAAF/AIMS razreda A

Međunarodnog mjeritelja cestovnih utrka imenuje IAAF iz popisa IAAF/AIMS međunarodnih mjeritelja cestovnih utrka. Odgovoran je za službeno mjerenje i odobravanja, certifikaciju trase utrke kada se cestovne discipline održavaju u potpunosti ili djelomično izvan stadiona (v. *pravilo 117.*¹⁰).

Međunarodni sudac za fotofiniš (IPFJ – *International Photo Finish Judge*)

IAAF imenuje međunarodnog suca za fotofiniš iz IAAF-ovog popisa IPFJ-a, a odgovoran je za nadgledanje svih funkcija fotofiniša. Vidi *pravila 118.*¹¹ i *165.*¹² te Upute IAAF-a za fotofiniš koje se mogu naći u Dodatku B i preuzeti s IAAF-ove mrežne stranice:

<http://www.iaaf.org/about-iaaf/documents/technical#manuals-guidelines>*Prijevod dostupan na internetskoj stranici SHAS-a: <https://shas.hr/dokumenti/pravila-i-upute>

Međunarodni starter

IAAF imenuje međunarodnog startera iz IAAF-ovog popisa međunarodnih startera. (Vidi *pravilo 118.*¹³, Uloga međunarodnog startera, koje se može naći u Dodatku C te Upute IAAF-a za start koje se mogu naći u Dodatku D i preuzeti s mrežne stranice:

<http://www.iaaf.org/about-iaaf/documents/technical#manuals-guidelines>*Prijevod dostupan na internetskoj stranici SHAS-a: <https://shas.hr/dokumenti/pravila-i-upute>

Statističari

Statističare imenuje IAAF kako bi verificirali ulazne rezultate atletičara (za prijavu) i pomagali tehničkim delegatima u stvaranju i kontroli popisa nositelja, kvalificirajućih dužina/visina i napredovanju kroz natjecanje.

---

⁸ v. CR 8.2

⁹ v. CR 9

¹⁰ v. CR 10

¹¹ v. CR 11

¹² v. TR 19

¹³ v. CR 11

Najavljivači

IAAF imenuje najavljivače za najave na engleskom jeziku za natjecanja iz pravila 1.1. (a). IAAF također imenuje najavljivače za najave na francuskom jeziku za svjetska prvenstva. Zajedno s rukovoditeljem za predstavljanje disciplina te pod generalnim vodstvom tehničkih delegata, najavljivači su odgovorni za sve vezano za protokol najavljivanja (vidi *pravilo 134.*¹⁴).

Nacionalne službene osobe natjecanja koje imenuje savez organizator

Savez organizator odgovoran je za imenovanje nacionalnih arbitara, sudaca i drugih tehničkih službenih osoba za čije kompetencije jamči. Cjelokupni popis i postavljanje službenih osoba odobravaju IAAF-ovi tehnički delegati. Za preporuke je IAAF objavio Upute za upravljanje kretanjem po atletskom borilištu, koje se mogu naći u Dodatku E. Premda tehnički delegati teško mogu osobno znati koliko suiskusne i sposobne imenovane nacionalne tehničke službene osobe, ipak tehnički delegati moraju provjeriti da su imenovane službene osobe najbolje u zemlji domaćinu i da je njihov broj i postavljanje u skladu s uputama.

1.6. Sastanak s delegatima

Tehnički delegati moraju prije početka manifestacije organizirati sastanak s imenovanim međunarodnim dužnosnicima i ključnim nacionalnim službenim osobama, ranije navedenima pod 1.5. Tehnički delegati trebaju službenim osobama prenijeti što se od njih očekuje i pobrinuti se da svi djeluju u skladu s pravilima i odredbama kako bi natjecanje bilo uspješno.

1.7. Evaluacija rada delegata

Tehnički delegati odgovorni su za ocjenjivanje rada sljedećih međunarodnih dužnosnika:

- glavnog međunarodnog tehničkog dužnosnika
- međunarodnog startera
- međunarodnog suca za fotofiniš
- glavnog suca za natjecateljsko hodanje.

Odjel IAAF-a za natjecanja s tehničkim delegatima raspravlja o odgovarajućim kriterijima te im pribavlja nužne evaluacijske obrasce.

Komunikacija

Za svako IAAF-ovo natjecanje iz Svjetske atletske serije, kao i za OI, IAAF imenuje predane članove osoblja da rade s imenovanim delegatima i pomažu im pod vodstvom direktora natjecanja: to su koordinator manifestacije, rukovoditelj natjecanja itd.

---

¹⁴ v. CR 27

U odnosu na lokalni organizacijski odbor, tehnički delegati funkcioniraju u svojstvu savjetnika te moraju biti spremni pomoći na svaki način.

Informacije se od tehničkih delegata i prema njima općenito prenose preko IAAF-ova ureda. Karta IAAF-ova organizacijskog vodstva može se naći u Dodatku F.

1.8. Završno izvješće

Nakon svake IAAF-ove manifestacije iz Svjetske atletske serije IAAF podnosi završno izvješće. Od tehničkih se delegata očekuje da pruže povratne informacije o raznim tehničkim aspektima natjecanja za koje su bili izravno odgovorni. Pojedinačna izvješća tehničkih delegata dio su cjelokupnog izvještaja Odjela IAAF-a za natjecanja. Kako bi se tehničkim delegatima pomoglo da ispune u taj zadatak, pripravljeni su standardizirani obrasci završnog izvješća Odjela za natjecanja, koji se može naći u Dodatku G. U tim su obrascima označena specifična područja za koja tehnički delegat unosi informacije.

1.9. IAAF-ov marketinški partner

IAAF je potpisao sporazum s tvrtkom DENTSU Inc. da bude ekskluzivni svjetski partner za IAAF-ovu Svjetsku atletsku seriju do 2019. Kao takav, DENTSU je ekskluzivan IAAF-ov marketinški partner odgovoran za komercijalnu upotrebu svih marketinških prava te djeluje u ime IAAF-a. DENTSU je za svog agenta imenovao Službe za atletske menadžment (AMS; Athletics Management Services) koji implementira IAAF-ova prava i obaveze.

S vremena na vrijeme, tehnički delegati moraju komunicirati s predstavnicima AMS-a i Dentsu-a o marketinškim temama.

2. POSJET MJESTU MANIFESTACIJE

Tehnički delegati trebaju posjetiti mjesto manifestacije u gradu domaćinu natjecanja za koje su imenovani (obično tri puta za IAAF-ova svjetska prvenstva i OI te dva puta za druga natjecanja); u tim im se posjetima obično pridružuju sve službene osobe IAAF-a i drugi delegati. Odjel IAAF-a za natjecanja zajedno s lokalnim organizacijskim odborom organizira posjete za pregled mjesta gdje će se održati natjecanje. Posjeti obično traju dva dana i IAAF organizira put te snosi troškove dnevnice, dok lokalni organizacijski odbor organizira smještaj, kopneni prijevoz te obroke.

Svrha posjeta mjestu manifestacije jest omogućiti tehničkim delegatima da pregledaju mjesto, objekte i opremu za natjecanje te da s lokalnim organizacijskim odborom, koji je pripremio prijedloge, rasprave tehnička organizacijska pitanja kao što su raspored/satnica, procedure natjecanja, dodjela radnih prostorija i prostora itd. Odjel za natjecanja u suradnji s tehničkim delegatima i lokalnim organizacijskim odborom priprema plan za posjet mjestu manifestacije u kojem se trebaju naći sva područja za koja tehnički delegati snose krajnju odgovornost. Primjer plana za posjet mjestu manifestacije može se naći u Dodatku H.

Tehnički su delegati također odgovorni uvjeriti se da su nacionalni tehnički dužnosnici na razini stručnosti potrebnoj za manifestaciju. Kako bi se osigurala nužna razina kompetentnosti lokalnih dužnosnika, tehnički delegati trebaju savjetovati lokalni organizacijski odbor o prigodnim programima pripreme za nacionalne tehničke dužnosnike koji mogu uključivati: lokalne seminare, poučne posjete prigodnim natjecanjima u drugim zemljama radi promatranja rada inozemnih stručnjaka te posjete stručnjaka iz specifičnih područja (npr. za start).

Kako bi se pomoglo tehničkim delegatima u ispunjavanju njihovih dužnosti tijekom posjeta mjestu manifestacije, pripremljen je detaljan kontrolni popis svega što tehnički delegati trebaju neizostavno provjeriti. Primjer kontrolnog popisa za posjet i provjeru mjesta manifestacije može se naći u Dodatku I.

3. INFORMACIJE O NATJECANJU

3.1. Lokacija

3.1.1. Lokacija natjecanja (stadion)

Stadion na kojem se održavaju IAAF-ova natjecanja mora biti u potpunom skladu sa svim zahtjevima Pravilnika za natjecanja IAAF-a i mora biti potpuno opremljen odgovarajućom opremom za natjecanje koja udovoljava svim zahtjevima IAAF-ovih tehničkih specifikacija. Trkaća staza mora udovoljavati kriterijima za certifikat 1. razreda za IAAF-ove atletske objekte, dok specifični zahtjevi za stadion (kapacitet sjedećih mjesta u gledalištu, krov itd.) mogu varirati ovisno o razini natjecanja (vidi **Tehničke odredbe IAAF-a** za više detalja). Travnjak mora biti ili prirodna trava ili pokriven sintetičkom podlogom koju je odobrio IAAF. IAAF-ov tehnički menadžer odgovoran je za certifikaciju/odobranje stadionskih objekata trkališta i travnjaka.

Tehnički delegati moraju se uvjeriti da su zadovoljeni propisani standardi za natjecanje na svim mjestima unutar stadiona i da sva oprema koja se upotrebljava u natjecanju zadovoljava nužne IAAF-ove zahtjeve. S obzirom na to, Priručnik IAAF-a za objekte i prostore pruža korisne informacije o zahtijevanim standardima; može se naći na mrežnoj stranici IAAF-a:

<http://www.iaaf.org/about-iaaf/documents/technical#manuals-guidelines>*Prijevod dostupan na internetskoj stranici SHAS-a: <https://shas.hr/dokumenti/pravila-i-upute>

Tehnički delegati se također moraju pobrinuti da je protok atletičara od mjesta dolaska na stadion do područja nakon natjecanja što učinkovitiji i neometan.

3.1.2. Trase cestovnih utrka

Tehnički delegati su odgovorni uvjeriti se da trase cestovnih utrka odgovaraju zahtjevima *pravila 230.10.*¹⁵ (*natjecateljsko hodanje*) i *pravila 240.*¹⁶ (*maratoni*). Trase moraju zadovoljavati i kriterije za IAAF-ov cestovni svjetski rekord (*pravila 260.20.*¹⁷ i *260.21.*¹⁸). Dok trasu mjeri međunarodni mjeritelj cestovnih trasa razreda A, certifikat koji dodjeljuje IAAF/AIMS, i njegova je dužnost tijekom natjecanja potvrditi da su se natjecanja uistinu održala na izmjerenim trasama, dotle su tehnički delegati odgovorni uvjeriti se da se poštuju svi drugi aspekti organizacije natjecanja na određenoj trasi, poput organizacije i postava područja starta i cilja, prijavnice/prijavnog centra, područja nakon natjecanja, broja i smještaja okrepnih stanica. Odjel IAAF-a za natjecanja održava popis certificiranih/odobrenih trasa za maraton i natjecateljsko hodanje.

Tehnički su delegati također odgovorni za to da samo autoriziranim i potrebnim vozilima bude dopušten pristup trasama cestovnih utrka. Za tu je svrhu IAAF pripremio upute o sastavu i poretku standardnih vozila za cestovne utrke, koji se može naći u Dodatku J, i predstavljaju osnovu za razgovore s organizacijskim odborom.

3.1.3. Područje za zagrijavanje

Zahtjev je IAAF-a, a time i odgovornost tehničkih delegata, osigurati da se prikladne lokacije za zagrijavanje nalaze idealno na udaljenosti laganog hoda od mjesta natjecanja, što uključuje i posebno područje za duga bacanja. Taj prostor mora sadržavati sva odgovarajuća mjesta na kojima se svi atletičari koji sudjeluju u natjecanju mogu zagrijavati. Tehnički delegat treba brinuti o sljedećem:

Staza

Za svjetska prvenstva površina i nagib staze na području za zagrijavanje trebaju biti istovjetni onima na glavnom stadionu. Za ostale manifestacije, podloga staze na prostoru za zagrijavanje trebala bi idealno biti ista kao i na lokaciji natjecanja, trkalište mora biti standardno 400 m s najmanje šest ovalnih staza. Preporučuju se, no nije obvezno, da trkalište za zagrijavanje bude orijentirano isto kao i trkalište za natjecanje.

Bacanja

Za duga bacanja potrebno je osigurati posebno područje za zagrijavanje, odvojeno od trkališta za zagrijavanje. Područje treba biti opremljeno odgovarajućim sigurnosnim kavezima. Površina krugova za bacanja treba biti što sličnija podlozi

---

¹⁵ v. TR 54.10

¹⁶ v. TR 55

¹⁷ v. CR 31.20

¹⁸ v. CR 31.21

krugova u natjecateljskoj areni. Također, trebaju se osigurati i prostori za treninge utezima.

Startni blokovi

Kada god je to moguće, tvrtka zadužena za mjerenje vremena treba opremiti područje za zagrijavanje najmanje jednim setom startnih blokova (bez uređaja za detekciju pogrešnog starta), koji su identični onima za natjecanje.

Oprema i sprave

Za vrijeme natjecanja važno je da tehnički delegati osiguraju da u području za zagrijavanje bude dovoljan broj odgovarajuće opreme i sprava, istovjetnih onima koje se upotrebljavaju na natjecanju.

Discipline izvan stadiona

Prikladno područje za zagrijavanje mora također biti na raspolaganju atletičarima koji se natječu u disciplinama izvan stadiona. To područje mora biti zaštićeno od gledatelja i javnosti, mora biti pogodno za određenu disciplinu i dovoljno veliko radi prilagodbe na očekivano područje natjecanja.

3.1.4. Lokacije za trening

Tehnički su delegati odgovorni uvjeriti se da je lokalni organizacijski odbor osigurao prikladno smještene i dodijeljene lokacije za trening. Tehnički delegati također moraju pregledati datume i vremena otvaranja tih lokacija.

Discipline na stadionu

Pored područja za zagrijavanje, koje se može rabiti i za trening prije početka natjecanja, za svjetska prvenstva i Olimpijske igre se preporučuje da su na raspolaganju još barem dvije lokacije za trening, idealno ne udaljene više od 20 km od smještaja atletičara. Za druge discipline na stadionu jedna dodatna lokacija za trening uz područje za zagrijavanje može biti dovoljna ako je opremljena tako da u potpunosti zadovoljava sve discipline. Svaka lokacija za trening mora biti opremljena i prostorima za trening utezima. Podloga trkališta na lokaciji za trening ne mora biti ista kao i površina u natjecateljskoj areni, iako je to poželjno.

Discipline izvan stadiona

Lokalni organizacijski odbor mora osigurati prikladne trase za trčanje i hodanje, smještene idealno u osiguranom području blizu smještaja atletičara.

3.1.5. Postav borilišta

Pravovremeno, puno ranije od početka natjecanja, tehnički delegati, u suradnji s TV kućom domaćinom prijenosa i lokalnim organizacijskim odborom, utvrđuju točnu lokaciju i postav za svaku disciplinu. Postav, odnosno organizacija svakog mjesta održavanja pojedine discipline uključuje pozicije: službenih osoba, tehničara za mjerenje vremena i bilježenje rezultata, opreme, odskočnih dasaka i graničnih rubnika za tehničke discipline, lukova za udaljenosti u disciplinama

bacanja, televizijskih kamera i tehničara. To omogućuje da svatko uključen točno zna gdje se sve osobe i oprema nalaze kako bi svi mogli učinkovito raditi. Tehnički delegati ili odgovarajući arbitar imaju pravo promijeniti mjesto ili vrijeme održavanja discipline ako, prema njihovu mišljenju, uvjeti to opravdavaju (*snaga vjetra i/ili promjena u snazi vjetra nije dovoljan uvjet da se promijeni mjesto ili vrijeme natjecanja*). Posljedično, bilo koja promjena mjesta održavanja bilo koje discipline mora se što prije raspraviti s domaćinom TV prijenosa, lokalnim organizacijskim odborom i ostalim pružateljima tehničkih usluga/tehničkim partnerima budući da bilo kakve promjene zahtijevaju opsežno premještanje elektroničke opreme koja se koristi u provedbi natjecanja.

3.1.6. Lukovi za udaljenosti na sletištu

Tehnički delegati daju preporuke lokalnom organizacijskom odboru o tome gdje postaviti lukove u sektoru sletišta u bacačkim disciplinama.

Daljnje se informacije mogu naći u **Uputama IAAF-a za upravljanje kretanjem po atletskom borilištu u Dodatku E.**

Sljedeće smjernice mogu se uporabiti kao opće upute:

Kvalifikacijski krugovi: Jedan žuti luk na kvalificirajućoj oznaci i jedan bijeli luk za referencu.

Finala: dva bijela luka na takvim udaljenostima da približno:

- 20% bacanja sleti prije najbližeg luka
- 60% bacanja sleti između dva luka
- 20% bacanja sleti iza najdaljeg luka.

Udaljenost između lukova je 10 m za sve discipline osim za bacanje kugle gdje se lukovi postavljaju u intervalu od 2 m.

Primjeri:

Kvalifikacije: jedan žuti luk (kvalificirajuća oznaka) i jedan bijeli luk

	Muškarci		Žene	
	Žuti (Q)	Bijeli	Žuti (Q)	Bijeli
Kugla	20,70 m	19,00 m	18,80 m	17,00 m
Disk	66,00 m	60,00 m	63,00 m	55,00 m
Kladivo	78,00 m	70,00 m	72,50 m	65,00 m
Koplje	82,50 m	75,00 m	61,50 m	55,00 m

Finale: dva bijela luka

	Muškarci	Žene	Desetboj	Sedmboj
Kugla	19,21 m	18,20 m	14,16 m	12,14 m
Disk	55,65 m	55,65 m	40,45 m	
Kladivo	70,80 m	66,75 m		
Koplje	75,85 m	55,65 m	55,65 m	40,4 m

3.1.7. Prijavnica/Prijavni centar (eng. *call room*)

Tehnički delegati i lokalni organizacijski odbor moraju osigurati da lokacija i postav, organizacija prijavnice ispunjavaju svoju funkciju i omogućuju neometan rad u prijavnici koja služi kao mjesto provjere između područja zagrijavanja i područja za natjecanje. Službene osobe IAAF-a obično pomažu organizacijskom odboru u upravljanju procedurama prijavnice tijekom manifestacije. U ovo područje smiju ući samo akreditirane osobe. Relativno nedavno je uvedena praksa da se organiziraju dva prijavna centra. Jedan je uobičajeno samo namješteno područje, dok se u drugom obavljaju sve provjere. Tehnički delegati moraju, zajedno s lokalnim organizacijskim odborom, odrediti koja od dvije prostorije obavlja koju funkciju.

3.1.8. Zona za novinare (eng. *mix zone*)

Iako se općenito smatra područjem za predstavnike medija, postav miks zone je stvar dogovora između lokalnog organizacijskog odbora, tehničkih delegata te IAAF-ovih delegata za tisak i televiziju jer valja omogućiti da interesi svih uključenih budu zadovoljeni.

Zona za novinare mora biti postavljena tako da su atletičari obvezni proći cijelim njezinim područjem, iako nisu obvezni zaustaviti se i davati izjave novinarima ako to ne žele. Ograda u visini struka mora dijeliti novinare od područja kojim prolaze sportaši i kojemu novinari nemaju pristup. Pristup miks zoni treba biti ograničen na atletičare koji napuštaju stadion i na predstavnike medija, kao i na službene osobe koje upravljaju natjecanjem. Gledateljima nije dopušten pristup i te se sigurnosne mjere moraju detaljno provjeriti. Ograničen broj službenih osoba iz timova koji prate atletičare s posebnom IAAF-ovom propusnicom može doći do atletičara na određenom dijelu miks zone, obično na njezinu kraju.

U suradnji s tehničkim delegatima nacionalni dužnosnici moraju osigurati da atletičari napuštaju stadion isključivo kroz zonu za novinare, osim kada je nužna medicinska pomoć. Službeni pratitelji, koji dojavljuju atletičarima da su izabrani za dopinški test, obično se nalaze na kraju zone za novinare.

3.1.9. Područje za atletičare nakon natjecanja

Odmah nakon zone za novinare potrebno je postaviti područje gdje atletičari mogu skupiti svoju odjeću i oporaviti se nakon natjecanja.

3.1.10. Tehničke prostorije (discipline na stadionu)

Pored osiguravanja prikladnih uvjeta za provedbu natjecanja, tehnički su delegati također odgovorni uvjeriti se da su osigurane prikladne prostorije (ili područja), obično unutar samog stadiona, za IAAF-ove delegate, osoblje te pružatelje usluga (napomena: te su prostorije dodatak onim prostorijama koje su IAAF-u dodijeljene za ne-natjecateljske svrhe).

Tehnički delegati

Ured tehničkih delegata treba biti blizu uredima za rukovoditelje natjecanja i uredu za IAAF-ov Odjel za natjecanja. Ured mora biti dovoljno prostran da u njemu mogu raditi najmanje četiri osobe. Nadalje, ured treba sadržavati i promatrački prostor za tehničke delegate, idealno blizu promatračnice za direktora natjecanja. Moguće je da promatrački i radni prostor budu smješteni na istoj lokaciji ako ima dovoljno mjesta, no o tome odlučuju tehnički delegati.

Odjel za natjecanja IAAF-a

Ured IAAF-ovog Odjela za natjecanja treba biti blizu ureda tehničkih delegata te treba pružati smještaj za troje ljudi (ili petoro ljudi ako je prostor integriran s uredom statističara).

Ured statističara

Statističarima, koje je imenovao IAAF, treba se osigurati poseban ured, dovoljan za troje ljudi, ili dodatni prostor unutar prostorije za Odjel IAAF-a za natjecanja.

Soba za Žalbeno vijeće

Soba za Žalbeno vijeće treba biti locirana blizu prostorija za video snimanje i ponovno gledanje snimaka te iz nje mora biti osiguran lagan pristup VIP tribini. Ova soba treba biti opremljena stolom dovoljno velikim da za njim radi do desetoro ljudi, ovisno o natjecanju.

Soba za videosnimanje

Smještena je uz ili blizu sobe za Žalbeno vijeće; u njoj se snimaju i arhiviraju svi ulazi s kamera prijenosa koje osigurava TV kuća domaćin prijenosa, kao i ulazi sa specifičnih kamera koje snimaju osjetljiva područja natjecanja.

Dogovori s domaćinom TV prijenosa o osiguravanju ulaza sa svih mogućih kamera, kao i integrirane slike koja ide i u eter, moraju se postići na vrijeme. Za snimanje i praćenje natjecanja moraju se angažiratiiskusni profesionalci. Kad arbitar ili tajnik Žalbenog vijeća zatraži snimku određenog događaja, tehničar(i)/operator(i) mora znati gdje naći traženu snimku u što kraćem vremenu.

Soba za stvaranje startnih popisa; ždrijebanje (eng. *seeding room*)

Mala soba, idealno smještena unutar ili pokraj ureda tehničkih delegata mora se osigurati za tehničara tvrtke za obradu podataka, rezultata natjecanja, koji je odgovoran za izradu startnih popisa. Tehničar za izradu startnih popisa blisko surađuje s tehničkim delegatima na stvaranju startnih popisa.

Soba za obradu podataka natjecanja

Tvrtki za obradu podataka natjecanja potrebna je velika prostorija za svu njihovu opremu i tehničare. Tvrtka će tijekom posjeta mjestu manifestacije detaljno upoznati organizacijski odbor sa svojim zahtjevima i potrebama.

Soba za fotofiniš, mjerenje vremena i videomjerenje udaljenosti (VDM)

Soba u kojoj se nalaze operatori te suci za fotofiniš i mjerenje vremena, veličine oko 30 metara kvadratnih, mora imati stakleni zid prema borilištu te pogled na ciljnu crtu. U istoj se prostoriji može obavljati videomjerenje udaljenosti ili se ono može smjestiti na drugu pogodnu lokaciju.

Skladište i radionica za pružatelje tehničkih usluga

Vrlo velika soba, smještena blizu i s lakim pristupom borilištu, mora se osigurati za potrebe tvrtke za mjerenje vremena, kao i za tvrtku za obradu natjecateljskih podataka kako bi se moglo skladištiti i eventualno popravljati opremu za natjecanje (poput semafora za tehničke discipline). Te tvrtke također informiraju lokalni organizacijski odbor o svojim potrebama.

Soba za međunarodne tehničke dužnosnike i suce za natjecateljsko hodanje (ITO/IRWJ)

Trebaju se osigurati posebne prostorije za međunarodne tehničke dužnosnike i suce za natjecateljsko hodanje (kada disciplina natjecateljskog hodanja počinje i završava ili se cijela održava na samom stadionu) opremljene osnovnim namještajem (stolovi, stolice) gdje se grupa može sastati ili da posluži kao područje za odmor između dužnosti.

Stanica za dopinšku kontrolu

Delegat za dopinšku kontrolu donosi konačnu odluku o lokaciji, izgledu i veličini stanice za dopinšku kontrolu.

Tehnički informacijski centar (TIC)

Tehnički informacijski centar mora biti smješten unutar stadiona s lakim pristupom iz područja gdje su smješteni prateći timovi atletičara. Ako je moguće, posebno se područje treba organizirati za tajnika Žalbenog vijeća kako bi mogao komunicirati s pratnjom u timovima atletičara.

Stolovi za informacije o natjecanju (CID; Competition Information Desk)/Recepcija natjecanja

Stolovi za informacije o natjecanju/Recepcija natjecanja moraju se nalaziti tamo gdje su smješteni atletičari (hoteli).

Područje za odmor za višebojce

Za višebojce se mora osigurati područje za odmor na glavnom stadionu kako bi se oni mogli odmoriti između pojedinih disciplina. Budući da svaki atletičar može dovesti dvije osobe sa sobom u taj prostor, on mora biti dovoljno velik za sve njih.

Sjedeća mjesta za trenere atletičara tehničkih disciplina

Lokalni organizacijski odbor treba osigurati prikladna sjedeća mjesta blizu područja održavanja tehničkih disciplina za trenere bacača i skakača; svakom natjecatelju pripada po jedno sjedeće mjesto za trenera, a pristupiti mu se može samo s propusnicom ili kartom.

Sjedeća mjesta za atletske timove

Mora se predvidjeti i osigurati poseban dio s dovoljnim brojem sjedećih mjesta koji će biti dostupan svim atletičarima i službenim osobama njihovih timova.

3.1.11. Tehničke prostorije (discipline izvan stadiona)

Za discipline izvan stadiona također trebaju postojati, iako u manjoj mjeri, prikladne prostorije i prostori za delegate IAAF-a, osoblje i pružatelje usluga. Te su prostorije uglavnom smještene oko područja cilja; tehnički se delegat mora uvjeriti da su prostori ili prostorije adekvatno smještene i da odgovaraju standardima.

Ured (ili područje) za IAAF-ov Odjel za natjecanja

Ovaj je ured u stvari multifunkcionalno mjesto gdje se IAAF-ovi delegati (tehnički delegati, dužnosnici za kros i natjecateljsko hodanje, mjeritelj trase itd.) mogu sastati i boraviti tijekom natjecanja. U slučaju potrebe se i Žalbeno vijeće može koristiti tim uredom (u tom slučaju mora postojati mogućnost pregledavanja videosnimki u uredu ili blizu ureda). Ured mora biti blizu područja cilja i opremljen osnovnim namještajem (stolovi, stolice, električna struja).

Obrada natjecateljskih podataka

Tvrtki za obradu natjecateljskih podataka potreban je prostor (kabina, šator ili neki drugi prikladan prostor) u neposrednoj blizini cilja gdje mogu smjestiti svoju opremu i tehničare. Tvrtka će detaljno informirati lokalni organizacijski odbor o svojim zahtjevima tijekom posjeta mjestu manifestacije.

Mjerenje vremena

Zahtjevi i potrebe tvrtke za mjerenje vremena slični su onima tvrtke za obradu i upravljanje natjecateljskim podacima te će ih tvrtka na isti način iznijeti tijekom posjeta mjestu manifestacije. Pozicija tvrtke za mjerenje vremena je obično oko područja cilja.

3.2. Oprema i sprave

3.2.1. **Općenito**

Tehnički delegati dužni su uvjeriti se da je oprema za provedbu natjecanja prikladna i da zadovoljava tehničke specifikacije IAAF-a.

Službeni popis sprava za sve discipline koje se odvijaju na stadionu odobrava tehnički delegat.

3.2.2. **Atletska oprema (discipline na stadionu)**

Pojam atletska oprema općenito se odnosi na opremu koja je instalirana ili se upotrebljava na borilištu. Uključuje opremu poput: prepona, zapreka za trku sa zaprekama, kaveze za bacanja, zaustavne graničnike (eng. *stop boards*), opremu za doskočišta, stalke, letvice, štafetne palice itd.

Na nedavnim natjecanjima posebno problematičnim se pokazao rad elektroničkih stalaka za skok motkom te se savjetuje tehničkim delegatima da inzistiraju na provjeri rada te opreme prije njezine uporabe na službenim prvenstvima. Set stalaka s ručnim upravljanjem za skok motkom treba biti dostupan kao rezervno rješenje u slučaju problema s elektroničkim stalcima i/ili se moraju upotrebljavati elektronički stalci s ugrađenim ručnim sigurnosnim funkcijama.

3.2.3. **Oprema tvrtke Mondo**

Preko svog marketinškog partnera Dentsu-a, IAAF je potpisao sporazum s tvrtkom Mondo koji uključuje ekskluzivno pravo Monda da ustupa certificiranu atletsku opremu (strunjače za doskočišta, prepone, stalke itd.) kao „vrijednost u naravi“ (eng. *value in kind*; VIK) lokalnim organizacijskim odborima na korištenje tijekom natjecanja. Osnovni je dogovor da Mondo pribavlja svu potrebnu opremu za održavanje natjecanja. Lokalni organizacijski odbor može opremu otkupiti od Monda nakon natjecanja ili, ako to ne želi, oprema se može vratiti Mondu. Mondo i IAAF dogovaraju točan popis opreme koja se isporučuje lokalnom organizacijskom odboru za svako natjecanje Svjetske atletske serije. **Mondo oprema za Svjetsku atletsku seriju može se naći u Dodatku K**, a potpuni **Popis IAAF-ove certificirane opreme za natjecanja** se može preuzeti s IAAF-ove mrežne stranice: <http://www.iaaf.org/about-iaaf/documents/technical#certification-system>

3.2.4. **Sprave za bacanja**

Službeni popis

Popis sprava za bacanja koje je lokalni organizacijski odbor dužan pripremiti priprema IAAF-ov Odjel za natjecanja i obično se temelji na nedavno uočenim uzorcima upotrebe sprava na međunarodnim manifestacijama. Odjel za natjecanja prosljeđuje radnu verziju popisa tehničkim delegatima na recenziju i krajnje odobrenje.

Potpuni popis IAAF-ovih certificiranih bacačkih sprava može se preuzeti s IAAF-ove mrežne stranice: <http://www.iaaf.org/about-iaaf/documents/technical#certification-system>

Dodatne sprave

Dodatne se sprave mogu naknadno uvrstiti na odobreni popis ako je to opravdano (za korištenje atletičarima koji su se kvalificirali) i ako to traži savez član federacije izravno ili proizvođači uz suglasnost saveza člana te ako se sprave besplatno dostave organizacijskom odboru. Sve dodatne sprave moraju imati certifikat IAAF-a i moraju ih odobriti IAAF-ovi tehnički delegati. Obično, savez član federacije ili proizvođač mora priskrbiti četiri komada (ako IAAF ne preporuči drugačije) svake vrste dodatnih sprava i poslati ih lokalnom organizacijskom odboru.

Osobne sprave

Prihvaćena je praksa da se na glavnim međunarodnim natjecanjima osobne sprava može prihvatiti ako:

- je prepoznatljiva i ima IAAF-ov certifikat
- nije na službenom popisu
- je ustanovljeno da odgovara pravilima IAAF-a
- je na raspolaganju svim drugim atletičarima do kraja završnice discipline.

Upotreba sprava

Tijekom natjecanja tehnički se delegati moraju uvjeriti da nacionalni tehnički dužnosnik bilježi svaki put kada je pojedina sprava upotrijebljena u svakoj disciplini bacanja (budući da te informacije služe za utvrđivanja službenog popisa sprava za sljedeća natjecanja). U tu se svrhu može upotrijebiti modificirana sudačka bodovna lista. Ako su potrebni dodatni savjeti, oni su dostupni preko Ureda IAAF-a.

3.3. Raspored natjecanja (satnica)

3.3.1. Program disciplina

Program disciplina za svako IAAF-ovo natjecanje iz Svjetske atletske serije može se naći u Tehničkim odredbama.

3.3.2. Općenito

Tehnički su delegati, zajedno s Odjelom IAAF-a za natjecanja i lokalnim organizacijskim odborom, odgovorni za stvaranje rasporeda/satnice natjecanja i za eventualne promjene ako to bude potrebno. Za svako je natjecanje IAAF razvio predloške rasporeda/satnice zasnovane na usmjeravajućim načelima koje je utvrdilo mjerodavno tijelo (vidi 3.3.4.) i na iskustvima s prijašnjih natjecanja. U razvoju tih načela IAAF se savjetovao s televizijskim i marketinškim partnerima, atletičarima, trenerima i drugim uključenim osobama, što je rezultiralo time da je Vijeće IAAF-a službeno prihvatilo ta načela. Raspored natjecanja/satnica treba se

zasnivati na utvrđenim predlošcima za svaku manifestaciju, kao i na zapažanjima iz prijašnjih manifestacija, a onda prilagoditi posebnim potrebama određene manifestacije.

3.3.3. Sudionici

Uz Vijeće IAAF-a postoje drugi veliki dionici koje slaganje rasporeda natjecanja/satnice iznimno zanima i koje treba konzultirati o predloženoj strukturi atletske satnice i detaljnom rasporedu disciplina unutar svakog događanja ili natjecateljskog dana.

Lokalni organizacijski odbor

Potrebno je savjetovati se s lokalnim organizacijskim odborom o broju natjecateljskih dana odnosno o prijepodnevnim i poslijepodnevnim/večernjim satnicama tijekom prvenstva. Lokalni organizacijski odbor ima spoznaje o državnim praznicima, radnim satima, uzorcima prometa i drugim činjenicama koje mogu odrediti optimalan broj dolazaka na stadion, kao i vrijeme početka. Također, u obzir se trebaju uzeti vrhunski atletičari, atletske zvijezde zemlje domaćina kako bi se osigurao dobar raspored nacionalnih zvijezda tijekom cijelog natjecanja.

TV kuća domaćin prijenosa

Od najranije faze slaganja rasporeda/satnice treba se savjetovati s lokalnom TV kućom koja je domaćin prijenosa. Lokalni TV djelatnici odlično razumiju koje je najbolje vrijeme za održavanje pojedinih dijelova natjecanja te kako se mogu pratiti (televizijski „pokriti“) razne discipline u svakom dijelu satnice (ovisno o broju angažiranih TV ekipa i kontrolnih soba). Rane konzultacije s lokalnom TV kućom domaćinom prijenosa mogu spriječiti brojne naknadne probleme s rasporedom/satnicom.

Zakupnici televizijskih prava

IAAF je prodao prava prijenosa manifestacija iz Svjetske atletske serije brojnim svjetskim partnerima koji imaju pravo komentirati raspored/satnicu prije nego li ga Vijeće IAAF-a službeno odobri, stoga je dobro uključiti zakupnike televizijskih prava u rasprave već u vrlo ranim fazama slaganja rasporeda/satnice. Za daljnje specifične informacije obratite se IAAF-ovom Odjelu za natjecanja.

Zakupnici marketinških prava

Moguće je da će se interesi IAAF-ovih marketinških partnera, poimence DENTSU-a (i AMS-a) također trebati razmotriti (osobito za svjetska prvenstva), stoga se pozivi za pripremne sastanke i rasprave mogu uputiti i zastupnicima DENTSU-a.

3.3.4. Načelne smjernice (seniorsko prvenstvo na otvorenom)

Kako bi se olakšao proces izrade rasporeda natjecanja/satnice za svjetska prvenstva, IAAF je usvojio skup načelnih smjernica koje treba poštovati:

Općenito

- Svjetska prvenstva traju devet (9) dana
- 1. dan: smatra se danom kvalifikacija/izlučnih natjecanja, no mora uključivati i natjecanje u disciplinama višeboja te najmanje jednu cestovnu disciplinu i još jedno finale
- 2. – 7. dan: odvijaju se u dva dijela (prijepodne i poslijepodne/navečer) po danu s time da drugi dio, u trajanju ne dužem od 2,5-3 sata, uključuje samo polufinala i finala u trkačkim disciplinama i finala u tehničkim disciplinama
- 8.-9. dan: natjecanja su jednokratna u trajanju ne dužem od 2,5-3 sata, a uključuju samo finala
- uravnotežen broj finala tijekom preostalih dana
- izlučni/kvalifikacijski krugovi, kada je to moguće, održavaju se samo prijepodne
- ograničena primjena dana odmora između polufinala i finala
- najviše tri (3) kruga za sve discipline
- mora se omogućiti tradicionalno sudjelovanje u dvije discipline: 100m/200m, 200m/400m, 800m/1500m, 5000m/10 000m, skok u dalj/troskok, sedmoboj/skok u dalj, natjecateljsko hodanje 20 km/50 km.

Discipline trčanja

- najviše tri kruga za bilo koju disciplinu;
- *prednatjecateljski izlučni/kvalifikacijski krug za 100 m za muškarce i žene uključuje samo nekvalificirane atletičare;
- štafetna trčanja odvijaju se tijekom četiri dana.

Tehničke discipline

- vertikalni/okomiti skokovi (skok u vis – eng. *high jump* HJ, skok motkom – eng. *pole vault* PV): jedan dan odmora između izlučnih natjecanja/kvalifikacija i završnice/finala;
- horizontalni/vodoravni skokovi i bacanja: bez dana odmora između izlučnih natjecanja/kvalifikacija i završnice/finala (osim u troskoku i bacanju koplja – jedan dan odmora).

Cestovne discipline

- pet cestovnih disciplina održava se tijekom pet dana u prijepodnevnoj satnici;
- fleksibilnost u rasporedu/satnici disciplina natjecateljskog hodanja.

Slična načela trebaju se poštovati i za sve druge discipline na stadionu.

3.3.5. Preporučeno vrijeme za zagrijavanje i natjecanje

Tijekom slaganja rasporeda/satnice preporučuje se sljedeća vremena (temelje se na prosječnim vremenima potrebnima za natjecanje u pojedinoj disciplini na svjetskim prvenstvima) planirati za zagrijavanje i natjecanje. Kada se zna da je broj

atletičara u grupi velik, treba planirati da atletičari dođu na zagrijavanje ranije nego što je navedeno u tablici koja slijedi.

Disciplina	Faza	Zagrijavanje	Natjecanje
<u>Muškarci i žene</u>			
Skok u vis	Kvalifikacije	40	120
	Finale	40	150
	Desetboj	40	160
Skok motkom	Desetboj	40	150
	Kvalifikacije	60	170
	Finale	60	160
Skok u dalj	Desetboj	60	190
	Kvalifikacije	30	70
	Finale	30	90
Troskok	Desetboj	30	50
	Sedmboj	30	50
	Kvalifikacije	30	60
Bacanje kugle	Finale	30	90
	Kvalifikacije	30	45
	Finale	30	70
Bacanje diska	Desetboj	30	50
	Sedmboj	30	50
	Kvalifikacije	30	50
Bacanje kladiva	Finale	30	80
	Desetboj	30	50
	Kvalifikacije	30	55
Bacanje koplja	Finale	30	80
	Desetboj	30	50
	Kvalifikacije	30	50

Napomena: Vremena su izražena u minutama.

3.3.6. Formati rasporeda/satnica

IAAF je razvio predložak rasporeda/satnice za prezentiranje informacija u tekstualnom i grafičkom obliku. Odjel za natjecanja IAAF-a pomaže tehničkim delegatima u slaganju rasporeda i unošenju informacija u njega. Vremena za svečanost dodjela medalja i za predstavljanje discipline/atletičara trebaju od početka samog procesa biti uključena u slaganje rasporeda/satnice.

Tekstualni oblik

Konvencionalni oblik za tekstualnu verziju rasporeda/satnice je sljedeći:

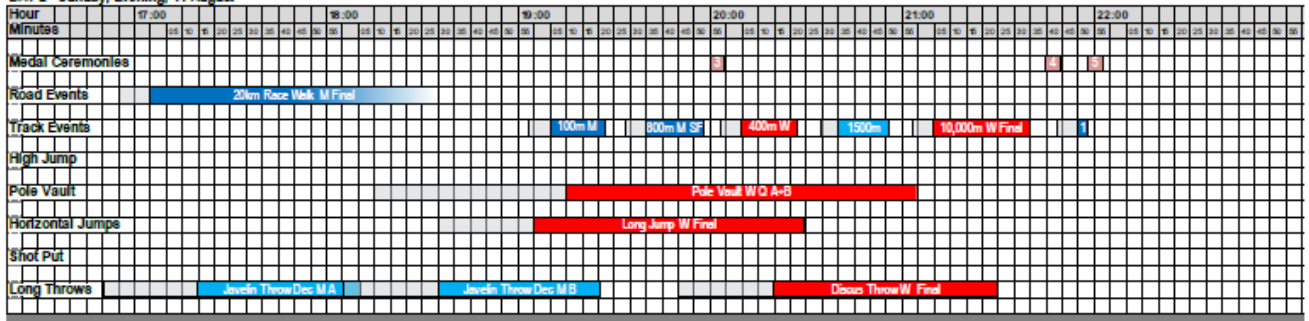

DAN 6. - četvrtak, večer, 1. rujna			
18:50	800vm	M	MC
19:00	Bacanje koplja	M	Q A
19:10	Skok u vis	M	Finale
19:20	Troskok	Ž	Finale
19:25	200 m	Ž	SF
19:45	Skok motkom	Ž	MC
19:55	1500 m	M	SF
20:12	3000 m zapreke	Ž	MC
20:20	Bacanje koplja	M	Q B
20:25	3000 m zapreke	M	Finale
20:40	400 m	M	MC
20:55	1500 m	Ž	Finale
21:05	Troskok	Ž	MC
21:15	400 m prepone	Ž	Finale
21:20	3000 m zapreke	M	MC
21:30	400 m prepone	M	Finale

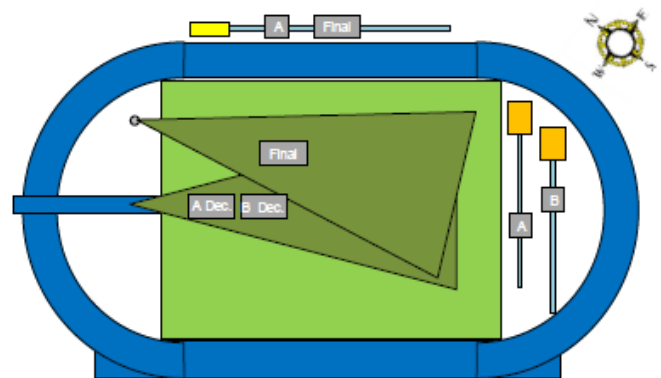
Grafički oblik

Ovo je druga verzija rasporeda natjecanja/satnice koja je vrlo korisna kao radni alat posebice jer pokazuje discipline koje se odvijaju istodobno i lokaciju tehničkih disciplina. Dvije tablice ispod i tekstualni oblik iznad povezani su kako bi se osigurala točnost.

DAY 2 - Sunday, Evening, 11 August

Start hh:mm	Event	M W	Phase	Heats Athletes	Gap Trial Time	Time/Heat Totals	Practice hh:mm	Duration hh:mm	Finish hh:mm	Q + q Q (m)
17:00	20km Race Walk	M	Final	17	01:00	51	00:10	01:30	18:30	
17:15	Javelin Throw De	M	A	17	01:00	51	00:30	00:51	18:06	
18:30	Javelin Throw De	M	B	17	01:00	51	00:30	00:51	19:21	
19:00	Long Jump	W	Final	12	01:25	60	00:30	01:25	20:25	
19:05	100m	M	SF	3	08:00	00:01	00:07	00:17	19:22	2+2
19:10	Pole Vault	W	Q A+B	11	01:40	66	01:00	01:50	21:00	4.60
19:35	800m	M	SF	3	08:00	00:02	00:07	00:18	19:53	2+2
19:55	20km W	M	MC 3					00:05	20:00	
20:05	400m	W	SF	3	08:00	00:01	00:07	00:17	20:22	2+2
20:15	Discus Throw	W	Final	12	01:10	60	00:30	01:10	21:25	
20:35	1500m Dec	M	Final	2	11:00	00:05	00:06	00:16	20:51	
21:05	10,000m	W	Final			00:30	00:07	00:30	21:35	
21:40	Long Jump	W	MC 4					00:05	21:45	
21:50	100m	M	Final			00:01	00:07	00:01	21:51	
21:53	Decathlon	M	MC 5					00:05	21:58	

6 Finals, 3 MCs
*MCs (DT W; 10,000m W; 100m M) the following day

3.3.7. Atletičari po disciplini

Kako bi se pomoglo u slaganju rasporeda natjecanja/satnice za svjetska prvenstva, mora se pretpostaviti cjelokupan broj atletičara koji će sudjelovati, kao i idealan broj atletičara po svakoj disciplini. Sljedeći broj atletičara po disciplini odobrilo je Vijeće IAAF-a za svjetska prvenstva (slične tablice su dostupne za Svjetsko juniorsko, Svjetsko prvenstvo za mladež i Svjetsko dvoransko prvenstvo). Počevši s idealnim brojem atletičara u svakoj disciplini, možemo utvrditi broj potrebnih faza natjecanja u svakoj disciplini, a onda i potrebno vrijeme u rasporedu/satnici.

ŽENE			MUŠKARCI	
Idealni broj atletičara	broj		Idealni broj atletičara	broj
72		100 m	88	
56		200 m	56	
56		400 m	56	
48		800 m	48	
45		1500 m	45	
38		5000 m	38	
27		10000 m	27	
80		maraton	100	
45		3000 m zapreke	45	
		110 m prepone	40	
40		100 m prepone		
40		400 m prepone	40	
32		skok u vis	32	
32		skok motkom	32	
32		skok u dalj	32	
32		troskok	32	
32		bacanje kugle	32	
32		bacanje diska	32	
32		bacanje kladi	32	
32		bacanje koplja	32	
		desetboj	32	
32		sedmoboj		
60		20 km hodanje	60	
		50 km hodanje	60	
16		4 x 100 m	16	
16		4 x 400 m	16	

3.3.8. Konačno odobrenje

Nakon dogovora svih strana zainteresiranih za raspored natjecanja/satnicu, konačna verzija rasporeda natjecanja predstavlja se Vijeću IAAF-a na odobrenje. U tom bi trenutku tehnički delegati trebali od Vijeća zatražiti ovlaštenja za moguće buduće manje prilagodbe satnice ako bude potrebno.

3.4. Prijave

Tehnički su delegati, zajedno s Odjelom za natjecanja IAAF-a, odgovorni za nadgledanje svih faza procesa prijavljivanja atletičara.

3.4.1. Standardi/Norme za prijave

Standardi za prijavu, tj. zadovoljene norme, općenito se trebaju odrediti prije početka kvalifikacijskog perioda. Kvalifikacijski periodi za svako IAAF-ovo natjecanje uključeni su u Tehničke odredbe. Statističar IAAF-a i Odjel za natjecanje pomažu tehničkim delegatima u određivanju standarda (normi) za prijave.

3.4.2. Idealan broj atletičara

Kako bi se odredili odgovarajući standardi za prijave (norme), prvo je nužno ustanoviti željeni broj atletičara za sudjelovanje u svakoj disciplini programa i upotrijebiti statističke dokaze za utvrđivanje prikladnih standarda/normi za prijave kako bi se polučio baš taj broj sudionika. **Statistički model za standarde** prijave, koji može poslužiti kao koristan model za buduća natjecanja, **može se naći u Dodatku L**. Vidi također 3.3.8.

3.4.3. Pozivnica za sudjelovanje

Generalni tajnik IAAF-a šalje pozivnicu svim savezima članovima pozivajući ih da sudjeluju u svakoj manifestaciji iz Svjetske atletske serije. Takvo pismo pozivnica sadrži relevantne informacije o natjecanjima/prvenstvima.

3.4.4. Preliminarne prijave

Preliminarne prijave pojedinih saveza moraju se podnijeti putem IAAF-ovog sustava *online* prijava za manifestaciju. Podnošenje preliminarnih prijava podložno je rokovima koji variraju ovisno o manifestaciji (vidi Tehničke odredbe). Prijave trebaju sadržavati broj atletičara i službenih osoba, kao i očekivane datume dolazaka i odlazaka te zahtjeve za smještaj. Odjel za natjecanja IAAF-a upravlja procesom preliminarnog prijavljivanja te o tome obavještava tehničke delegate.

3.4.5. Završne prijave

Završne se prijave moraju podnijeti putem IAAF-ova sustava *online* prijava za manifestaciju koji je uobičajeno dostupan mjesec dana prije roka za završnu prijavu. Statističari IAAF-a provjeravaju sve rezultate navedene u završnoj prijavi koje su podnijeli savezi članovi. Rok za prijave za manifestacije IAAF-a je obično dva ponedjeljka prije prvog dana natjecanja (osim za Svjetsko prvenstvo za mladež

i Svjetsko juniorsko prvenstvo za koje je rok tri ponedjeljka prije prvog dana natjecanja). Završne prijave omogućuju tehničkim delegatima stjecanje uvida u stvarni broj atletičara po disciplini koji bi trebali nastupiti, iako će se taj broj vjerojatno smanjiti od završnih prijava do trenutka potvrde sudjelovanja i starta u natjecanju. Ti su brojevi važni tehničkim delegatima za određivanje krajnjeg broja potrebnih krugova i grupa u svakoj disciplini. U tom će slučaju vrlo vjerojatno tehnički delegati morati obavijestiti druge zainteresirane strane (lokalni organizacijski odbor i domaćin TV prijenosa) o mogućim manjim izmjenama u već dogovorenom rasporedu natjecanja/satnici.

Diskrecijsko je pravo tehničkih delegata da prihvate i trkače koji nisu zadovoljili prijavne norme u disciplinama trčanja. Međutim, za donošenje takve odluke tehnički delegati trebaju prvo razmotriti tehnički standard nekvalificiranih atletičara, tj. jesu li pojedini atletičari najbolji u svojoj zemlji te koliki je broj kvalificiranih atletičara prijavljeno u određenoj disciplini.

3.4.6. Konačne potvrde

Na temelju informacija u podnesenim završnim prijavama, imenovana tvrtka za obradu podataka natjecanja oblikuje obrasce za konačnu potvrdu koje svaki tim sudionik natjecanja dobiva po dolasku u grad domaćin natjecanja. Lokalni organizacijski odbor odgovoran je za distribuciju i prikupljanje popunjenih obrazaca. Nacrti startnih popisa uspoređuju se i po potrebi mijenjaju na temelju informacija dostupnih u konačnim potvrdama, a potom ih pregledavaju tehnički delegati. (Vidi također 5.4.)

3.5. Priručnik za timove sudionike natjecanja

Jedna je od odgovornosti tehničkih delegata odobriti sadržaj Priručnika za timove koje za timove saveza koji sudjeluju u natjecanju specifično pripravlja lokalni organizacijski odbor. Lokalni organizacijski odbor (LOO) odgovoran je za pripremu Priručnika u bliskoj suradnji s tehničkim delegatima, pri čemu se oslanja na predložak IAAF-ovog Odjela za natjecanja. Priručnik za timove mora biti objavljen na mrežnoj stranici organizacijskog odbora (i biti dostupan za preuzimanje) najmanje dva mjeseca prije natjecanja. Organizacijski odbor također može pripremiti tiskani primjerak Priručnika za timove svih saveza i uručiti im ih po dolasku na natjecanje. Tehnički se delegati moraju uvjeriti da je svaka informacija tehničke prirode uključena u Priručnik za timove i potpuna i točna.

3.6. Obrasci za natjecanje

Kako bi se osigurala kvalitetna provedba natjecanja, dobro je ustanoviti standardizirani protokol za nužnu interakciju između saveza sudionika natjecanja i rukovodstva natjecanja (LOO i IAAF). To se postiže određivanjem mjesta na kojem je središnja točka interakcije i uspostavljanjem standardiziranog oblika dijaloga.

Tehnički informacijski centar na mjestu održavanja manifestacije (i stolovi za informacije o natjecanju/informacijski punktovi u prostorima za smještaj sudionika) je, naravno, službena točka interakcije, dok se standardizirani natjecateljski obrasci upotrebljavaju da bi se usmjerio protok informacija. U tablici su prikazani najčešće korišteni natjecateljski obrasci koje IAAF pripravlja za LOO:

Naziv obrasca	Distribucija/Preuzimanje	Svrha	Akciju poduzima
Pitanja za tehnički sastanak	Tijekom procedure akreditiranja/ TIC i CID (eng. <i>competition information desk</i> = informacijski punkt)	dozvoliti savezima članovima federacije pismeno postavljanje pitanja na koja će se odgovoriti tijekom tehničkog sastanka	tehnički delegati
Opća pitanja za TIC	TIC/TIC (eng. <i>technical information centre</i> = tehnički informacijski centa)	dozvoliti savezima članovima federacije da podnesu upit (o pitanjima koja nisu pokrivena drugim obrascima) tijekom natjecanja	TIC u prvi mah, a po potrebi TIC proslijeđuje pitanja dalje
Žalbe Žalbenom vijeću	TIC/TIC	dozvoliti savezima članovima da ulože žalbu Žalbenom vijeću	tajnik Žalbenog vijeća
Obrazac za odustajanje atletičara od natjecanja	TIC/TIC	dozvoliti savezima članovima da se atletičar povuče s natjecanja premda je bio prethodno potvrdio sudjelovanje	tehnički delegati
Obrazac kojim se traži dokumentacija za priznavanje nacionalnog rekorda	TIC/TIC	dozvoliti savezima članovima da zatraže službenu dokumentaciju za priznavanje nacionalnog rekorda	TIC
Obrazac kojim se traži dobrovoljna dopinška kontrola	TIC/TIC i stanica za dopinšku kontrolu	zahtjev atletičaru da se podvrgne dopinškoj kontroli ako već nije izabran	služba za dopinšku kontrolu
Zaplijenjene stvari u prijavnici/prijavnom centru	prijavnica/TIC	potvrda koja se daje atletičaru za stvari zaplijenjene u prijavnici	vrhovni sudac u prijavnici i TIC
Potvrda za primitak sprave za natjecanje	TIC ili drugi (npr. soba za kontrolu sprava)/TIC	potvrda koja se daje atletičaru ili službenoj osobi iz tima kada se osobna sprava predaje za uključanje među opremu za bacanja	tehnički direktor i TIC

4. OSTALA TEHNIČKA PITANJA

4.1. Aktivnosti i sastanci prije natjecanja

Prije početka natjecanja tehnički delegati trebaju sudjelovati u brojnim sastancima i probama i voditi ih, kao i pregledavati mjesta natjecanja kako bi osigurali da su spremna. Vrlo je važno prije same manifestacije održati sastanak sa svim stranama koje moraju biti na borilištu kako bi svi razumjeli osnovna načela i obvezali se slijediti ih. Primjer **Popisa aktivnosti i sastanaka prije natjecanja se može naći u Dodatku M.**

Preporuča se da tehnički delegati međusobno podijele odgovornost za uključivanje u razne aktivnosti.

4.2. Tehnički sastanak

Tehnički su delegati odgovorni predsjedati tehničkim sastankom koji se obično održava dva dana prije početka svjetskog prvenstva i jedan dan prije ostalih manifestacija. Tehnički sastanak bi trebao trajati manje od sat vremena i njegov glavni fokus trebao bi biti na glavnim pitanjima koja nisu uključena u Priručnik za timove i na njegove promjene i/ili nadopune. Pitanja izvan dnevnog reda, tj. *ad hoc* postavljena pitanja neće se razmatrati. Ipak, već je uobičajeno da su tehnički delegati dostupni nakon tehničkog sastanka za odgovaranje na pojedinačna pitanja. Voditelji timova sudionika imaju priliku uputiti pitanja u pisanom obliku prije tehničkog sastanka. Plan dnevnog reda za tehnički sastanak obično uključuje:

- dobrodošlicu IAAF-ovog predsjednika ili njegovog predstavnika
- predstavljanje delegata, međunarodnih službenih osoba/dužnosnika i ključnih osoba lokalnog organizacijskog odbora
- detalje natjecanja:
  - nadopune rasporedu natjecanja/satnici
  - procedure u prijavnici/prijavnom centru i vremena izvještavanja
  - **metode kvalificiranja i napredovanja u natjecanju (predložak se može naći u Dodatku N):**
    - početne visine i podizanje letvice u okomitim/vertikalnim skokovima
    - kvalificirajući standardi/norme u tehničkim disciplinama
- specifične detalje i procedure za cestovne discipline
- postupke ulaganja prigovora i žalbe i informaciju o lokaciji TIC-a
- procedure medicinske i dopinške kontrole (ponekad se može organizirati poseban sastanak)
- odgovore na pitanja ranije podnesena u pisanom obliku.

PowerPoint prezentacija za tehnički sastanak priprema se uz pomoć IAAF-ovog Odjela za natjecanja.

4.3. Upravljanje kašnjenjima/odgodama natjecanja i ponovno zakazivanje

Natjecanje se obično nastavlja i u lošim vremenskim uvjetima poput kiše. Ako, međutim, uvjeti postanu opasni za zdravlje i/ili sigurnost atletičara, IAAF-ovi tehnički delegati mogu odgoditi natjecanje ili pojedine discipline sve dok se vremenski uvjeti ne poprave. Ako disciplinu nije moguće završiti u planiranom vremenu, IAAF-ovi tehnički delegati, skupa s lokalnim organizacijskim odborom i TV kućom domaćinom prijenosa, utvrđuju vrijeme za nastavak natjecanja u toj disciplini. Natjecanje može kasniti ili ga je moguće odgoditi ili otkazati zbog sljedećih razloga:

- problemi sa sportskom opremom

- problemi s tehnologijom
  - strukturni problemi s mjestom natjecanja
  - problemi s ponašanjem javnosti/gledatelja
  - sigurnosni problemi
  - nestanak struje ili drugi problemi s električnom strujom
  - velika količina kiše uzrokuje poplavljanje površine borilišta
  - grmljavinske (električne) oluje u blizini
  - iznimno jak štetan vjetar
  - slaba vidljivost zbog magle ili drugih zagađivača.
- KAŠNJENJE – natjecanje nije započelo u zakazano vrijeme prema satnici ili je prekinuto u nekom trenutku nakon točnog početka. Natjecanje se nastavlja i završava unutar zakazane ili produžene satnice.
  - ODGODA – natjecanje koje je bilo u tijeku ne može se završiti unutar zakazane satnice programa (niti unutar produžene satnice) te će se morati pomaknuti za kasniji program (drugi dan ili poslijepodne). Ovo se primjenjuje i na cijeli dio (prijepodneva i poslijepodnevna satnica) ili dan natjecanja ako ono ne može započeti, pa se termin početka i raspored pomiče na kasniji period prvenstva. Procedure za odgodu se primjenjuju i kada se predlaže da se disciplina(e) održi ranije u satnici ili dijelu natjecanja (npr. poslijepodne umjesto navečer), odnosno kada se predlaže da dio natjecanja počne ranije.

4.4. Postupak ulaganja prigovora/žalbe i aktivnosti videosnimanja

Obvezno je osigurati odgovarajući sustav za videosnimanje koji snima sve discipline kako bi arbitri i Žalbeno vijeće mogli provjeriti videosnimku u slučaju prigovora. Tehnički delegati se moraju uvjeriti da je lokalni organizacijski odbor razvio učinkovit sustav rješavanja prigovora i žalbi, premda sami nisu uključeni u postupke rješavanja uložениh prigovora i žalbi. IAAF imenuje stalnog tajnika Žalbenog vijeća koji je odgovoran za suradnju s lokalnim organizacijskim odborom, okuplja Žalbeno vijeće i prenosi njegove odluke.

Osnovna je svrha tehničkog videosnimanja osigurati dokaze koji će poduprijeti arbitre i Žalbeno vijeće u donošenju odluke o prigovoru ili žalbi. Stoga će prirodno fokus tehničkih videa biti na problematičnim mjestima natjecanja gdje bi se mogle dogoditi situacije koje bi uzrokovale ulaganje prigovora ili žalbe.

Upute za službeno videosnimanje, koje detaljno navode što sve organizacijski odbor treba osigurati službi za tehničko videosnimanje, ***možu se naći u Dodatku O.***

4.5. Tehnički informacijski centar (TIC)

Tehnički se delegati trebaju uvjeriti da je TIC ispravno postavljen te da funkcionira i prije i tijekom natjecanja. Sljedeće su neki od specifičnijih zadataka TIC-a:

- distribucija informacija, hitnih obavijesti i tehničkih informacija
- objavljivanje startnih popisa i rezultata
- obrada i dostava pisanih upita i žalbi Žalbenom vijeću
- odgovaranje na opća pitanja o natjecanju
- obrada i dostava zahtjeva za ispis fotofiniša nacionalnog rekorda
- obrada i dostava zahtjeva za dopińsku kontrolu prilikom postavljanja nacionalnog rekorda
- distribucija dodatnih propusnica (trenerska mjesta, discipline višeboja itd.)
- distribucija i zaprimanje obrazaca za konačnu potvrdu sudjelovanja.

TIC se obično nalazi na stadionu, no neki se zadaci TIC-a moraju odraditi na mjestu gdje su smješteni timovi sudionici preko informacijskih punktova/stolova za informacije o natjecanju (CID); tehnički delegati moraju provjeriti i rad informacijskih punktova.

4.6. Startni brojevi

IAAF osigurava startne brojeve za atletičare, a lokalni je organizacijski odbor odgovoran za njihovu podjelu. Svaki atletičar prima tri broja koja će nositi:

- jedan na prednjoj strani sportske odjeće (prsa)
- jedan na stražnjoj strani sportske odjeće (leđa)
- jedan na sportskoj torbi.

Prema važećoj politici IAAF-a broj na prsima uključuje i atletičarevo prezime, dok druga dva broja uključuju samo atletičaru dodijeljeni broj.

4.7. Brojevi na kuku

IAAF osigurava brojeve na kuku, a LOO ih distribuira.

5. PRIJAVE, MJERENJE VREMENA I REZULTATI

5.1. Općenito

Tvrtka za obradu natjecateljskih podataka i tvrtka za mjerenje vremena tehnički su partneri, angažirani u svrhu provedbe manifestacije, s kojima tehnički delegati najviše komuniciraju i surađuju. Preporuča se tehničkim delegatima da se tijekom prvog tehničkog posjeta mjestu manifestacije uvjere kako su odgovarajući radni prostori, pravilno pozicionirani, dodijeljeni tim tvrtkama za njihove razne potrebe.

5.2. Raspodjela radnih prostorija

Važno je da tehnički partneri imaju valjane radne prostore unutar stadiona. Vidi također odjeljak 3.1.10.

5.3. Služba za obradu rezultata

Usluga koju pruža tvrtka za obradu natjecateljskih podataka često se naziva „služba za obradu rezultata“; aktivnosti službe sastoje se od nekoliko povezanih faza.

5.3.1. Prijave

Informacije prikupljene IAAF-ovim sustavom internetskih (*online*) prijava za pojedinu disciplinu prenose u bazu podataka tvrtke za obradu natjecateljskih podataka. Iz tih se informacija mogu pripremiti različita izvješća prije početka natjecanja, primjerice popisi atletičara po disciplini ili atletičara po savezima.

5.3.2. Potvrde sudjelovanja

Iz baze podataka o rezultatima, sastavljene prema informacijama koje su dali savezi, sastavljaju se popisi za potvrdu o sudjelovanju kako bi savezi na dnevnoj bazi (za discipline na stadionu) ili do održavanja tehničkog sastanka, mogli potvrditi koji će atletičari uistinu nastupiti u pojedinim disciplinama.

Primjer popisa za potvrdu sudjelovanja može se naći u Dodatku P.

5.3.3. Startni popisi

Jednom kada se potvrde za sudjelovanje unesu u bazu, služba za obradu rezultata može složiti startne popise i sudačke popise za praćenje rezultata (zapisnike) u različitim disciplinama za svaki dio natjecanja posebno (eng. *session-by-session*).

5.3.4. Rezultati

Kada se natjecanje u pojedinoj disciplini završi, sustav za praćenje rezultata može generirati službene rezultate. Dok tehnički delegati moraju odobriti startne popise, popisi rezultata ne trebaju to odobrenje. U disciplinama na vrijeme (ili utrke ili natjecateljsko hodanje), međunarodni sudac za fotofiniš odgovoran je dati odobrenje za popis rezultata, a u tehničkim disciplinama, elektroničke rezultate provjerava i odobrava odgovarajući arbitar i međunarodni tehnički dužnosnik kojemu je ta disciplina dodijeljena.

5.3.5. Druga izvješća

Čitava paleta različitih izvješća stvara se sustavom za praćenje i obradu rezultata, što uključuje i nekoliko izvješća namijenjenih medijima. Izvješća bitna za provedbu natjecanja uključuju: međuvremena, trenutne rezultate, progresivni zbroj bodova u disciplinama višeboja itd. Trebaju li tehnički delegati objaviti službeno priopćenje, na primjer objaviti odgodu pojedinog dijela natjecanja ili satnice (eng. *session*) ili odgodu discipline, to će učiniti također pomoću sustava za praćenje rezultata zato da bi se zadržala dosljednost komuniciranja i osigurao najveći odjek.

5.4. Stvaranje grupa (eng. *seeding*; ždrijebanje, preliminarno rangiranje) i procesi kvalificiranja u disciplinama trčanja

Prema IAAF-ovim pravilima, tvrtka za obradu i upravljanje natjecateljskim podacima priprema popis preliminarnih rangova sudionika na temelju informacija uključenih u završne prijave koje je potvrdio imenovani statističar, kao i kvalifikacijske procedure. Tehnički se delegati moraju uvjeriti da su ti popisi točni te ih ispraviti ako je potrebno.

5.5. Odobrenje startnih popisa

Tehnički su delegati odgovorni za odobravanje startnih popisa za sve discipline, te ih trebaju autorizirati prije raspodjele. Nakon što je odobren popis preliminarnih rangova, tvrtka za obradu i upravljanje natjecateljskim podacima automatski stvara startne popise primjenjujući program (eng. *software*) koji u obzir uzima relevantna pravila IAAF-a o progresiji u natjecanju i preliminarno rangiranje. Ipak, tehnički se delegati moraju uvjeriti da se pravilo 166.2.¹⁹ pravilno primjenjuje; pravilo glasi: „Kada je god to moguće, natjecatelji iz iste zemlje ili ekipe raspoređuju se u različite skupine u svim krugovima natjecanja“; isto se odnosi i na pravilo 166.2.¹⁹ bilješka (1.), koja glasi: „Preporučuje se pri formiranju skupina razmotriti što je više moguće informacija o natjecateljskim rezultatima sudionika te ždrijebati skupine tako da najbolji natjecatelji dođu do finala“. Kako bi se to ostvarilo, često je potrebno ručno provjeriti raspodjelu atletičara u skupine i po stazama.

Tehnički se delegati moraju pobrinuti da sudac za fotofiniš bude konzultiran svaki put kada su dva trkača (bilo u 1. krugu ili polufinalu) postigla izjednačeno vrijeme u stotinku sekunde te kada razrješenje toga neriješenog rezultata utječe na prolazak u idući krug ili na ispadanje odnosno promjenu preliminarnoga rangiranja (o čemu ovisi raspodjela staza); od suca za fotofiniš traži se vrijeme u tisućinku sekunde za uključene trkače, kao i potvrda o tome mogu li se ili ne mogu atletičari razdvojiti.

5.6. Kvalifikacijski standardi/norme

Tehnički delegati utvrđuju automatsku kvalifikacijsku visinu ili duljinu u tehničkim disciplinama (Q). Ovo se može izvesti u dogovoru s imenovanim statističarem.

5.7. Početna visina, podizanje letvice

Tehnički delegati utvrđuju uvjete za kvalificiranje, kvalifikacijske standarde/norme, početne visine te kako će napredovati podizanje letvice u disciplinama okomitih/vertikalnih skokova. Za finala, početna visina i progresija podizanja letvice određuju se nakon kvalifikacijskoga kruga. Navedeno se može provesti u dogovoru s imenovanim statističarem.

---

¹⁹ v. TR 20

5.8. Formiranje skupina u disciplinama višeboja

U disciplinama višeboja tehnički su delegati *pravilom 200.8.*²⁰ ovlašteni donijeti diskrecijsku odluku o tome kako se formiraju skupine. Tekst koji slijedi pokušava dati objektivan uvid u to kako bi formiranje skupina trebalo izgledati, pri čemu se vodi pretpostavkom kako atletičari postižu bolje rezultate kada su im kolege natjecatelji slične kvalitetne (rezultatske) razine.

Uvijek kada se za natjecanje u disciplinama višeboja prijavi 18 i više atletičara, sve se tehničke višebojske discipline moraju provesti u dvije grupe. U nastavku opisani postupci trebaju se primijeniti u svim bitnim natjecanjima.

5.8.1. Općenito

Za svakog atletičara sudionika u natjecanju prijavni obrazac (ili drugi statistički dokaz poznat IAAF-u) treba pokazivati njegov najbolji službeni rezultat postignut u svakoj disciplini višeboja unutar kvalifikacijskog razdoblja.

Temeljem tih rezultatskih detalja pripravlja se posebna ljestvica poretka (eng. *ranking*) za svaku disciplinu, osim za bacanje koplja (desetboj) te utrke na 800 m, 100 m i 1500 m.

5.8.2. Tehničke discipline

Natjecanje se u svakoj tehničkoj disciplini provodi u dvije brojčano podjednake skupine. Skupine se slažu prema ljestvici poretka: atletičari s najboljim rezultatima u dotičnoj disciplini svrstavaju se u jednu grupu, a ostatak atletičara u drugu grupu. Izuzetno, u prvu se grupu za bacanje koplja (desetboj) svrstavaju atletičari (otprilike njih polovica) koji su prvo završili natjecanje u skoku motkom. U drugoj su grupi svi ostali atletičari.

5.8.3. Discipline trčanja

S iznimkom posljednje višebojske discipline, u svim se disciplinama trčanja atletičari grupiraju prema ljestvici poretka za dotičnu disciplinu: najbolji se atletičari svrstavaju u jednu grupu, u idućoj su grupi sljedeći najbolji atletičari itd. Ako se discipline 800 m, 100 m i 1500 m trče u grupama, one se formiraju prema odredbama *pravila 200.8.*²⁰, tj. u posljednjoj se grupi natječu natjecatelji koji su nakon pretposljednje discipline trenutno vodeći.

5.8.4. Prednatjecateljski krug 100 m

Natjecanje u disciplini 100 m za muškarce i žene na svjetskim prvenstvima i Olimpijskim igrama, gdje se natječe većina nekvalificiranih atletičara, započinje preliminarnim prednatjecateljskim krugom za atletičare koji nisu zadovoljili normu. Rezultati postignuti u tom preliminarnom krugu određuju koji atletičari

---

²⁰ v. TR 39.8

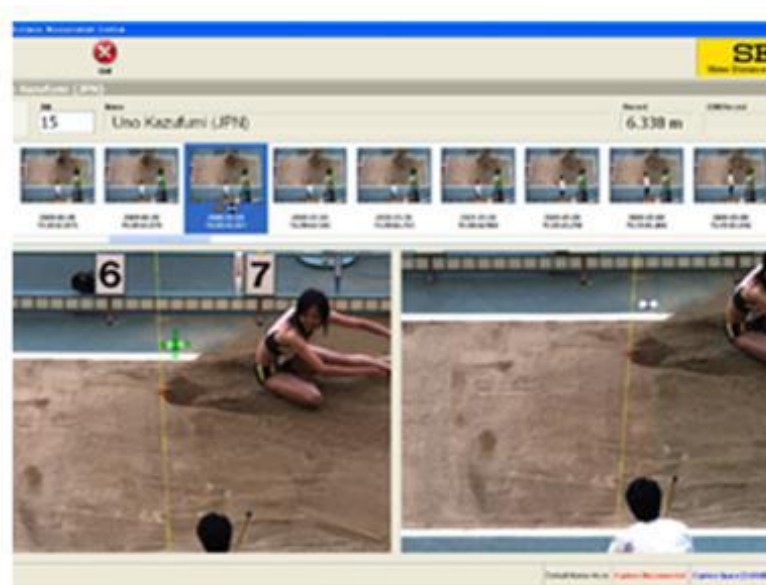
mogu nastaviti s natjecanjem u 1. krugu discipline. Atletičari koji su zadovoljili kvalifikacijski standard/normu u kvalifikacijskom razdoblju ulaze izravno u 1. krug.

5.8.5. Upotreba 9. staze

Na stadionima s devet (9) staza, a potrebno je samo 8 staza, upotrebljavaju se staze od 2. do 9.

5.8.6. Videomjerenje daljine

Videomjerenje daljine sada je službeno prihvaćen mjerni sustav za skok u dalj i troskok. Sustav radi slično kao i fotofiniš mjerenje vremena – tehničar Seika sjedi uz suca za disciplinu koji utvrđuje oznaku u pijesku na kojoj se mjeri duljina skoka. Pritom je za valjano mjerenje svih skokova i neometano odvijanje discipline ključna komunikacija između suca i mjesta održavanja discipline.

Video Distance Measurement (VDM)

Example of the VDM measurement screen and data.

Videomjerenje daljine (VDM) – Primjer zaslona i podataka.

6. PREDSTAVLJANJE MANIFESTACIJE

6.1. Smjernice

Lokalni organizacijski odbor odgovoran je za planiranje i samu prezentaciju manifestacije. Cilj je predstavljanja manifestacije (ponekad se naziva i predstavljanje sporta) obrazovati, uključiti i zabaviti gledatelje na atletskim natjecanjima i pritom zadržati integritet sporta. To se odnosi na način na koji se atletika predstavlja gledateljima, odnosno kako je „koreografirana“ na stadionu različitim elementima poput predstavljanja atletičara, glazbe i videa.

*Pravilo 124.*²¹ nalaže da se imenuje voditelj predstavljanja disciplina koji je odgovoran za planiranje načina na koji će natjecateljske discipline biti predstavljene; pri tome tijesno surađuje s direktorom natjecanja i tehničkim delegatima. Iako je LOO potpuno odgovoran za prezentaciju, dogovoreni načini predstavljanja treba odobriti delegat IAAF-a kako bi se osiguralo poštovanje i protokola predstavljanja i natjecanja. Stoga je IAAF objavio upute koje su kao pomoć namijenjene osobama zaduženima za smišljanje i provođenje plana predstavljanja manifestacije. **IAAF-ove Upute za prezentaciju manifestacije mogu se naći u Dodatku Q.**

6.2. Osnovni zahtjevi

U nastavku se navode osnovni minimalni zahtjevi za provedbu prihvatljivog plana prezentacije manifestacije za svjetska prvenstva IAAF-a.

6.2.1. Najavljiivači

IAAF imenuje službene najavljiivače (za engleski i francuski jezik za svjetska prvenstva i samo engleski za sve druge manifestacije Svjetske atletske serije, osim ako zemlja domaćin natjecanja ne pripada francuskom govornom području, a LOO imenuje najavljiivača za lokalni jezik (bilo koji jezik osim engleskog ili francuskog). *Pravilom 134.*²² utvrđuje se odgovornost najavljiivača da informira gledatelje na stadionu o imenima i brojevima atletičara koji sudjeluju u svakoj disciplini. Štoviše, to pravilo propisuje kako, „*zajedno s rukovoditeljem prezentacije događaja i pod općim vodstvom organizacijskih i/ili tehničkih delegata, imenovani su najavljiivači odgovorni za sve vezano za protokol najavljiivanja*“. **Upute za protokol najavljiivanja** uključene su u gore spomenute Upute za predstavljanje manifestacije.

6.2.2. Sustav razglasa

Kako bi najavljiivači ispunili svoje dužnosti, nužno je da mjesto manifestacije bude opremljeno visokokvalitetnim sustavom razglasa koji omogućuje čujnost na svim dijelovima stadiona odnosno mjesta manifestacije. Sustav razglasa treba biti prikladan ne samo za glas, već i za puštanje glazbe i drugih zvučnih efekata koji su sada standardni elementi.

6.2.3. Semafori

Stadion mora biti opremljen semaforom, barem jednim, no poželjna su dva, kako bi se prikazivali, prvenstveno, startni popisi i rezultati. Svaki bi semafor trebao biti velik najmanje 40 metara kvadratnih.

---

²¹ v. CR 17

²² v. CR 17, objašnjenje nije uvršteno kao zaseban članak u važećem Pravilniku za natjecanja, no vidi se poveznica u ovom pravilu.

6.2.4. Videozidovi

Stadion mora biti opremljen barem jednim videozidom (poželjna su dva) kako bi se i na stadionu prikazivao TV prijenos uživo i naknadne snimke različitih disciplina. Svaki bi videozid trebao biti velik najmanje 48 metara kvadratnih.

6.2.5. Direktor predstavljanja manifestacije

Lokalni organizacijski odbor dužan je na tu poziciju imenovati osobu koja istodobno dobro poznaje atletiku i ima prezentacijske vještine. Voditelj za prezentaciju događaja planira kako će discipline tijekom natjecanja biti predstavljene tijesno surađujući s rukovoditeljem/direktorom natjecanja i tehničkim delegatima kada je i gdje potrebno (*vidi pravilo 124.²³*).

6.2.6. Komunikacijski sustav

LOO treba priskrbiti prikladan komunikacijski sustav kako bi se olakšala komunikacija između voditelja prezentacije manifestacije, njegovog produkcijskog osoblja i direktora natjecanja.

6.3. Odgovornosti tehničkih delegata

Tehnički delegati moraju osigurati da nijedan aspekt plana za predstavljanje manifestacije ni na koji način ne ometa provedbu natjecanja ili da je suprotan pravilima natjecanja. Primjerice, tijekom odvijanja discipline natjecateljskog hodanja na stazi na stadionu, tehnički delegati ne smiju dopustiti najavljujućima da komentiraju status crvenih kartona prikazanih na ploči za obavijesti (diskvalifikacija) budući da suci natjecateljskog hodanja moraju neovisno objavljivati svoje odluke. Tehnički delegati također moraju razumjeti sve veću ulogu koju prezentacija manifestacije ima u cjelokupnoj prezentaciji sporta te osigurati da se sport predstavlja na najzabavniji način štiteći pritom njegov integritet od bilo kakve kompromitacije.

6.4. Svečanost dodjele medalja

Svečanosti dodjele medalja obično su uključene u odgovornosti direktora predstavljanja manifestacije pri čemu on surađuje s voditeljem protokola. Kako bi se umanjio utjecaj svečanosti dodjele medalja na provedbu natjecanja, tehnički se delegati moraju pobrinuti za poštovanje sljedećih načela:

6.4.1. Trajanje (eng. timing)

Tehnički delegati trebaju inzistirati na tome da svečanosti dodjele medalje traju što kraće, po mogućnosti ne dulje od četiri minute.

6.4.2. Podij

Kako je navedeno u Tehničkim odredbama IAAF-a, podij treba biti smješten izvan atletskog borilišta kada je god moguće, na položaju koji odobri IAAF. Time se

---

²³ v. CR 17

izbjegava da povorka za svečanost dodjele medalja prelazi stazu. Svečanost treba početi tek nakon što svi sudionici zauzmu svoja mjesta iza podija.

6.4.3. Zakazivanje svečanosti

Svečanosti dodjele medalja trebaju se zakazati unutar detaljnog rasporeda natjecanja/satnice i nikako se ne smiju vremenski preklapati s događanjima na stazi. Treba nastojati da se svečanosti dodjele medalja ne održavaju nakon zadnje discipline satnice ili dijela natjecanja. Iako to nije idealno, određeni se broj svečanosti može zakazati za sljedeći dan netom prije početka popodnevnog/večernje satnice.

6.4.4. Tehničke discipline

Tehničke se discipline obično nastavljaju i nakon što počne svečanost dodjele medalja, no njihovo se održavanje mora zaustaviti prije intoniranja nacionalne himne pobjednika.

7. OGLAŠAVANJE

7.1. Općenito

Oglašavanje je i nužno i neizbježno za sport koji se oslanja na sponzore i njihova sredstva potrebna za provedbu natjecanja. Međutim, kako bi se zaštitio integritet sporta, oglašavanje na mjestima natjecanja mora biti regulirano i ne smije se kositi s tehničkim provođenjem natjecanja. Stoga je IAAF izradio Odredbe o oglašavanju kako bi se nedvojbeno ustanovilo što je dozvoljeno a što nije: na stadionu, kod atletičara te na svim drugim mjestima vezanima za natjecanje. Posljednje izdanje **Odredaba o oglašavanju IAAF-a** može se preuzeti s IAAF-ove mrežne stranice:

<http://www.iaaf.org/about-iaaf/documents/rules-regulations#regulations>

7.2. Uloga tehničkih delegata

Dok je većina pitanja vezanih uz to kako LOO provodi Odredbe IAAF-a o oglašavanju odgovornost IAAF-ove tvrtke za marketinške usluge, mogu se pojaviti situacije kada tehnički delegati moraju službeno presuditi ili intervenirati. Takve su situacije obično povezane s:

- oglašavanjem na opremi i odjeći atletičara
- oznakama proizvođača na sportskoj opremi i pomoćnoj opremi
- pozicioniranjem oglasnih ploča u areni/na stadionu.

Službene osobe IAAF-a i IAAF-ove tvrtke za marketinške usluge obično su dostupne u prijavnom centru zatreba li LOO pomoć u provođenju odredaba o oglašavanju.

Voditelj prijavnog centra (eng. *call room manager*) odgovoran je za upravljanje aktivnostima u njoj (i relevantnim službenim osobama). Osim u nekim izvanrednim okolnostima, on je osoba s kojom valja raspraviti sva pitanja vezana uz protokol za

provođenje odredaba o oglašavanju u prijavnici. Voditelj prijavnice potom izvještava svoje osoblje kako bi se protokoli primjenjivali dosljedno i učinkovito. Ako atletičari odbiju slijediti odredbe, uključuje se arbitar prijavnog centra. Ako i nakon što je čuo atletičarevu stranu, arbitar smatra da je atletičarevo ponašanje i dalje neprihvatljivo, on može upozoriti (žuta pločica) ili čak diskvalificirati atletičara i o svojoj odluci odmah izvijestiti tehničke delegate i rukovodstvo natjecanja.

8. RAZNO

8.1. Korisni dokumenti

Sljedeće publikacije IAAF-a sadrže informacije koje će pomoći tehničkim delegatima da bolje razumiju i izvršavaju svoje dužnosti.

8.1.1. **Pravila natjecanja IAAF-a**

Pravila natjecanja IAAF-a vrhovni su autoritet u svim pitanjima vezanima za organizaciju i provedbu atletskih manifestacija. Pravila tehnički delegati trebaju uvijek imati uza se pri ruci. Postojeće izdanje **Pravila natjecanja IAAF-a**, koja se neprestano obnavljaju, mogu se preuzeti na mrežnoj stranici IAAF-a:

<http://www.iaaf.org/about-iaaf/documents/rules-regulations#rules>

Pravilnik se tiska svake dvije godine nakon Kongresa IAAF-a.

8.1.2. **Priručnik za atletske objekte i prostore IAAF-a**

Ovaj opsežan dokument sadrži informacije o planiranju, izgradnji, opremanju i održavanju atletske objekata. Publikacija je najkorisnija kada se planiraju i grade nova zdanja, no može biti od pomoći tehničkim delegatima u procjenjivanju stanja postojećih objekata i prostora. **Priručnik za atletske objekte i Plan označavanja** mogu se preuzeti s mrežne stranice IAAF-a:

<http://www.iaaf.org/about-iaaf/documents/technical#manuals-guidelines>*Prijevod dostupan na internetskoj stranici SHAS-a: <https://shas.hr/dokumenti/pravila-i-upute>

8.1.3. **Tehničke odredbe IAAF-a**

IAAF objavljuje tehničke odredbe za svako natjecanje iz Svjetske atletske serije. Posebne se tehničke odredbe pripremaju za atletska natjecanja na Olimpijskim igrama.

Među najraznovrsnijim temama, odredbe sadrže informacije i o sljedećem:

- program disciplina
- odredbe o prijavama sudionika
- dužnosti delegata i dužnosnika/slужbenih osoba
- tehnički zahtjevi i pitanja
- pitanja protokola.

Tehnički će se delegati možda morati pozvati na Tehničke odredbe kako bi lokalnom organizacijskom odboru naglasili da su određene mjere ili procedure obvezni, nezaobilazni zahtjevi IAAF-a.

Tehničke odredbe za svjetska prvenstva mogu se naći u Dodatku R. Tehničke odredbe IAAF-a za sve manifestacije Svjetske atletske serije često se nadopunjuju i mogu se preuzeti s IAAF-ove mrežne stranice:

<http://www.iaaf.org/about-iaaf/documents/rules-regulations#rules>

8.1.4. Arbitar (the Referee; le Juge Arbitre)

Za pripremu tehničkih dužnosnika/službenih osoba za glavna međunarodna natjecanja najkorisnije je opširno objašnjenje i interpretacija IAAF-ovih pravila natjecanja. Posljednje izdanje **Arbitra** može se preuzeti s IAAF-ove mrežne stranice:

<http://www.iaaf.org/about-iaaf/documents/technical#manuals-guidelines>

8.1.5. IAAF-ove bodovne tablice za discipline višeboja

Na svim IAAF-ovim manifestacijama Svjetske atletske serije, bodovanje u disciplinama višeboja automatski obavlja tvrtka za obradu rezultata. Međutim, tehnički će delegati možda morati bodovati ručno ili provjeriti automatske rezultate. Obje bodovne tablice – za natjecanja u dvoranama i na otvorenom mogu se preuzeti s IAAF-ove mrežne stranice:

<http://www.iaaf.org/about-iaaf/documents/technical#scoring-tables>*Prijevod dostupan na internetskoj stranici SHAS-a: <https://shas.hr/dokumenti/pravila-i-upute>

8.1.6. Priručnik IAAF-a za organizaciju utrka na duge staze

Nova verzija priručnika koji pruža korisne informacije o pripremi i rukovođenju cestovnim utrkama dostupna je na IAAF-ovoj mrežnoj stranici.

8.1.7. Natjecateljsko hodanje (Vodič IAAF-a za suđenje i organizaciju)

Praktični vodič za ispravnu interpretaciju pravila za natjecateljsko hodanje i za organizaciju natjecanja u natjecateljskom hodanju može se preuzeti s IAAF-ove mrežne stranice:

<http://www.iaaf.org/about-iaaf/documents/technical#manuals-guidelines>*Prijevod dostupan na internetskoj stranici SHAS-a: <https://shas.hr/dokumenti/pravila-i-upute>

8.2. Dokumentacija pripravljena za lokalni organizacijski odbor

IAAF za svaki lokalni organizacijski odbor pripravlja sljedeću dokumentaciju, koja je dostupna i tehničkim delegatima na zahtjev:

- Sporazum o organiziranju natjecanja (EOA; *Event Organisation Agreement*): Ugovorni dokument kojim se definiraju odnosi, uloge i odgovornosti između IAAF-a, saveza organizatora i grada domaćina. Dokument uključuje razne upute poput uputa

za smještaj sudionika, uputa za prijevoz sudionika, uputa za protokol, uputa za medije, uputa za televiziju, sve u namjeri da se LOO-u pomogne u pripremi i organizaciji natjecanja.

- Priručnik za provedbu manifestacije (EOM; *Event Organisation Management*): IAAF je razvio taj dokument kako bi pomogao LOO-u i savezu organizatoru u razvoju i provedbi radnih i pripremnih aktivnosti. Dokument se rabi kao osnova za prvi opći posjet mjestu natjecanja te kao ogledni alat za LOO i savez organizator tijekom pripreme i organiziranja manifestacije.
- Informacije o natjecanju – vodič (CIG; *Competition Information Guide*): Ovo je IAAF-ov interni radni dokument koji se redovito osvježava kako bi pružio najnovije informacije o tome kako pripremati održavanje natjecanja/ manifestacija iz Svjetske atletske serije.

8.3. Pojmovi i kratice

Kako bi se postigla dosljednost u terminologiji koja se rabi za natjecanja IAAF-a i smanjila mogućnost zabune, IAAF je pripremio Popis pojmova i kratica koje se upotrebljavaju u dokumentima i izvještajima. Tehnički su delegati odgovorni uvjeriti se da se u svim dokumentima LOO-a upotrebljava dogovoreno nazivlje u pitanjima koja se tiču svih aspekata atletike. ***IAAF-ovi Pojmovi i kratice mogu se naći u Dodatku S.***

9. DODACI

Dodatak A (ITO)	Upute za IAAF-ove međunarodne tehničke dužnosnike
Dodatak B	Upute za fotofiniš
Dodatak C	Uloga međunarodnog startera
Dodatak D	Upute IAAF-a za start
Dodatak E	Upute IAAF-a za upravljanje kretanjem po atletskom borilištu
Dodatak F	Organizacijska karta IAAF-ova vodstva
Dodatak G	Obrazac za izvještaj IAAF-ova Odjela za natjecanja
Dodatak H	Primjer plana za posjet mjestu manifestacije
Dodatak I	Spisak posjeta mjestu manifestacije
Dodatak J	Standardne pozicije vozila za cestovne utrke
Dodatak K	Popisi opreme Mondo za manifestacije WAS-a
Dodatak L	Model za standarde/norme prijave
Dodatak M	Prednatjecateljske aktivnosti
Dodatak N	Procedure kvalifikacija i napredovanja kroz natjecanje
Dodatak O	Upute za službeno videosnimanje
Dodatak P	Primjer obrasca završne prijave
Dodatak Q	Upute IAAF-a za predstavljanje manifestacije
Dodatak R	Tehničke odredbe za svjetska prvenstva IAAF-a
Dodatak S	Pojmovi i kratice IAAF-a

Dodatak A

UPUTE ZA MEĐUNARODNE TEHNIČKE DUŽNOSNIKE (ITO)

1. Uvod

Međunarodna atletska federacija (dalje u tekstu IAAF) imenuje međunarodne tehničke dužnosnike (ITO; *International Technical Officials*) za sva natjecanja Svjetske atletske serije i atletska natjecanja na Olimpijskim igrama i Olimpijskim igrama mladeži kako bi se pomoglo ispravnoj provedbi navedenih natjecanja. Premda je uloga ITO-a objašnjena u glavnim crtama u pravilu 115.²⁴ Pravilnika IAAF-a za natjecanja, svrha je ovog dokumenta, uz navođenje pravila i njihovih zahtjeva, dati sveobuhvatnije detaljne smjernice o odgovornostima međunarodnih tehničkih dužnosnika i IAAF-ovim očekivanjima.

2. Popis međunarodnih tehničkih dužnosnika (ITO Panel)

IAAF održava Popis ITO-a iz kojega imenuje ITO-e za glavna međunarodna natjecanja navedena ranije. Taj se popis osvježava svake četiri godine na temelju intenzivnog procesa procjenjivanja pristupnika, a najbolji se kandidati imenuju na slobodna mjesta u Popisu.

3. Uloga međunarodnog tehničkog dužnosnika

Međunarodni tehnički dužnosnik kojemu je dodijeljena određena disciplina mora biti nazočan tijekom njezina odvijanja. Odgovoran je i treba osigurati da se IAAF-ova natjecateljska pravila i relevantne tehničke odredbe, kao i sve odluke tehničkih delegata poštuju tijekom natjecanja.

Međunarodni tehnički dužnosnici trebaju pružiti svu moguću potporu arbitru u provedbi natjecanja svake discipline koja mu je dodijeljena. Ako ITO vidi (ili predvidi) problem, odmah o tome mora obavijestiti arbitra i ponuditi savjet o tome što napraviti. Ako se ne postupi po savjetu ITO-a te ako se ne slijede ispravne procedure, ITO ima pravo – štoviše, mora – intervenirati. ITO će tako intervenirati čim uoči (ili predvidi) problem, odnosno čim uoči da se njegove smjernice ne slijede – ITO ima pravo inzistirati na provedbi svojih uputa. Ne budu li se i nakon toga njegove upute primjenjivale, mora smjesta o tome izvijestiti glavnog ITO-a i tehničkog delegata ili tehničke delegate.

4. Glavni međunarodni tehnički dužnosnik

Na svakom natjecanju za koje su imenovani međunarodni tehnički dužnosnici IAAF određuje jednoga od njih da bude glavni tehnički dužnosnik. Odgovornosti glavnog tehničkog dužnosnika su sljedeće:

- Pripraviti raspored dužnosti za svakog tehničkog dužnosnika na dnevnoj bazi i na bazi natjecateljskog programa, čime se dužnosnici raspoređuju na specifične discipline

---

²⁴ v. CR 8

programa, te taj raspored dužnosti podnijeti tehničkom delegatu (delegatima) na odobrenje barem mjesec dana prije natjecanja.

- Uvjeriti se da su osigurani svi radni, logistički uvjeti potrebni tehničkim dužnosnicima na mjestu održavanja natjecanja kako su tražili tehnički delegati.
- Organizirati preliminarne sastanke prije natjecanja s nacionalnim tehničkim dužnosnicima (NTO) (i po potrebi s tehničkim delegatima) kako bi se pregledao opći program i zaduženja.
- Organizirati svakodnevne izvještajne sastanke (eng. *briefing*) nakon natjecanja s osvrtom na obavljene posao te kako bi se prikupili komentari tehničkih dužnosnika (v. i 7.4.).
- Nadgledati rad i sigurnost tehničkih dužnosnika te ponuditi savjet i pomoć po potrebi.
- Savjetovati tehničke delegate u slučaju ikakve zabrinutosti oko bilo kojeg aspekta provedbe pojedinih disciplina ili eventualnih nejasnoća u provedbi pojedinih disciplina.
- Podnijeti izvješće o radu svakog međunarodnog tehničkog dužnosnika na posebnom obrascu koji osigurava IAAF za tu svrhu.

5. Pozicioniranje međunarodnih tehničkih dužnosnika (ITO)

Broj ITO-a imenovanih za pojedino natjecanje varira između pet i deset, ovisno o vrsti i veličini natjecanja (točan broj naveden je u relevantnim Tehničkim odredbama). Glavni ITO treba osigurati da u svakom odsječku natjecateljskog programa (eng. *session of the competition*) bude nazočan barem jedan ITO za svaku tehničku disciplinu, što uključuje i svaku kvalifikacijsku grupu i grupu disciplina višeboja, te da ITO-i pokrivaju sve kritične točke u trkačkim disciplinama.

Općenito, i gdje brojevi nazočnih ITO-a to dopuštaju, glavni bi ITO trebao imenovati međunarodne tehničke dužnosnike na sljedeće pozicije tijekom natjecanja u specifičnim disciplinama:

5.1. Discipline trčanja

100 m

A: start

B: ciljna ravnina

200 m

A: start/zavoj

B: ciljna ravnina

400 m

A: start/prvi zavoj/ciljna ravnina

B: prvi zavoj/ravnina nasuprot ciljnoj

C: ravnina nasuprot ciljnoj/drugi zavoј

D: drugi zavoј/ciljna ravnina

800 m

A: start/prvi zavoј/ciljna ravnina

B: prvi zavoј/prijelazna crta za izlazak iz odijeljenih staza/ravnina nasuprot ciljnoj

C: ravnina nasuprot ciljnoj/drugi zavoј

D: drugi zavoј/ciljna ravnina

1500 m

A: start/ravnina nasuprot ciljnoj/prvi zavoј

B: ravnina nasuprot ciljnoj/drugi zavoј

C: drugi zavoј/ciljna ravnina

D: prvi zavoј /ciljna ravnina

5000 m

A: start (uključujući start u dvije skupine)/drugi zavoј/ravnina nasuprot ciljnoj

B: ravnina nasuprot ciljnoj/drugi zavoј

C: drugi zavoј/ciljna ravnina

D: prvi zavoј/ciljna ravnina

E: brojenje krugova

10000 m

A: start (uključujući start u dvije skupine)/prvi zavoј/ciljna ravnina

B: prvi zavoј/ravnina nasuprot ciljnoj

C: ravnina nasuprot ciljnoj/drugi zavoј

D: drugi zavoј/ciljna ravnina

E: brojenje krugova

3000 m sa zaprekama

A: start/ravnina nasuprot ciljnoj /3. zapreka

B: drugi zavoј/vodena zapreka

C: ciljna ravnina/4. zapreka

D: prvi zavoј/1. zapreka

E: prvi zavoј/2. zapreka

100/110 m prepone

A: start

B: ciljna ravnina/kontrola prijelaza preko prepona

400 m prepone

- A: start/prvi zavoj/ciljna ravnina
- B: prvi zavoj/ravnina nasuprot ciljnoj
- C: ravnina nasuprot ciljnoj /drugi zavoj
- D: drugi zavoj/ciljna ravnina

4 x 100 m štafete

- A: start/ciljna ravnina
- B: prvi zavoj/1. preuzimanje/ravnina nasuprot ciljnoj
- C: prvi zavoj/1. preuzimanje/ravnina nasuprot ciljnoj
- D: ravnina nasuprot ciljnoj/2. preuzimanje/drugi zavoj
- E: ravnina nasuprot ciljnoj/2. preuzimanje/drugi zavoj
- F: drugi zavoj/3. preuzimanje/ciljna ravnina

4 x 400 m štafete

- A: start/prvi zavoj/ciljna ravnina/preuzimanje
- B: prvi zavoj/prijelazna crta za izlazak iz odvojenih staza/ravnina nasuprot ciljnoj
- C: ravnina nasuprot ciljnoj/drugi zavoj
- D: drugi zavoj/ciljna ravnina

* U svim disciplinama trčanja ITO-i moraju biti pozicionirani tako da imaju frontalni (eng. *head on view*)/prednji pogled na trkače (ili pogled straga ako u cilju postoji funkcionalna zona zabrane kretanja – eng. *no-go zone*).

5.2. Discipline skokova

Svi skokovi

- A: nadgledanje svega na prostoru skakališta

5.3. Discipline bacanja

Bacanje kugle i bacanje kladiva

- A: nadgledanje svega na prostoru bacališta

Bacanje diska

- A: krug
- B: sektor sletišta

Bacanje koplja

- A: zaletište
- B: sektor sletišta

6. Odgovornosti međunarodnih tehničkih dužnosnika

6.1. Prijavnica/Prijavni centar (eng. call room)

Prije natjecanja u disciplini za koju je imenovan, tamo gdje je moguće, ITO je odgovoran da se svi postupci u prijavnici/prijavnom centru ispravno provode za odgovarajuću skupinu atletičara.

6.2. Discipline trčanja

ITO je odgovoran da tijekom natjecanja u trkačkim disciplinama imenovani dužnosnici/službene osobe ispravno upravljaju sljedećim područjima te, gdje je potrebno, da iznimno pozorno nadgledaju i izvješćuju o svakom prekršaju atletskih pravila:

- trčanje unutar određenih staza osobito na zavojima
- ispravan prijelaz iz odvojenih staza u unutarnje (prestrojavanje) tek nakon prijelazne crte
- ispravna uporaba čunjeva na područjima bez rubnjaka, na prijelaznoj crti te za startove u dvije skupine
- brojenje krugova osobito kada se natječe velik broj atletičara
- tipična područja guranja i ometanja (npr. ubrzo nakon starta utrke na 1500 m)
- ispravnost prijelaza preko prepona i zapreka
- štafete: preuzimanja palice, zone ubrzanja, kontrolne oznake, spašavanje ispuštenih palica itd.
- prekršaji pravila o pomaganju (pravilo 144.²⁵).

6.3. Discipline skokova

ITO je odgovoran da tijekom natjecanja u skakačkim disciplinama imenovani dužnosnici/službene osobe ispravno upravljaju sljedećim područjima te, gdje je potrebno, iznimno pozorno nadgledaju i izvješćuju o svakom prekršaju atletskih pravila:

- postavljanje stalaka/letvice i doskočišta u okomitim/vertikalnim skokovima
- ravnomjernost (ritam) podizanja letvice kada se natjecanje odvija u dvije skupine
- pravilno zaključenje izlučnog, kvalifikacijskog natjecanja
- priprava odraznih dasaka (eng. *indicator boards*) i postupci prilikom prijestupa
- ravnanje pijeska na doskočištu
- ispravna uporaba pravilnog broja kontrolnih oznaka
- prekršaji pravila o pomaganju (pravilo 144.²⁵)
- kontrola prigovora koje su atletičari uložili arbitru.

---

²⁵ v. TR 6

6.4. Discipline bacanja

ITO je odgovoran da tijekom natjecanja u skakačkim disciplinama imenovani dužnosnici ispravno upravljaju sljedećim područjima te, gdje je potrebno, iznimno pozorno nadgledaju i izvješćuju o svakom prekršaju atletskih pravila:

- sprave: nadzor i rukovanje na borilištu te nadzor nad vođenjem uporabne statistike
- pravilno označivanje sektora sletišta
- probna bacanja pod nadzorom sudaca
- osigurati da se tijekom natjecanja ne vježba spravama
- ispravna uporaba ulaznih otvora u zaštitnoj mreži/zaštitnom kavezu
- kontrola prijestupa
- ispravna uporaba pravilnog broja kontrolnih oznaka
- nadzor nad slijetanjem koplja i diska
- prekršaji pravila o pomaganju (pravilo 144.²⁶)
- kontrola prigovora koje su atletičari uložili arbitru.

6.5. Cestovne utrke

Za cestovne discipline, koje se održavaju kao dio velikih atletskih natjecanja kao što su svjetska prvenstva i Olimpijske igre, ITO je odgovoran za ispravno upravljanje sljedećim područjima:

- ispravna provjera transpondera
- brojenje krugova
- ispravnost prikaza preostalih krugova atletičarima koji su zaostali ili će zaostati za cijeli krug za ostalim atletičarima
- funkcioniranje okrepnih stanica.

ITO se ne miješa u rad sudaca za sportsko hodanje.

7. Izvještavanje

- 7.1. Po završetku natjecanja u disciplini za koju je bio imenovan, ITO mora provjeriti i potpisati izvješće o rezultatima (eng. *result card*) u tehničkim disciplinama (eng. *field events*) te prenijeti svoja opažanja o provedbi natjecanja glavnom ITO-u. Dodatno, ITO može biti pozvan da prenese svoja opažanja arbitru, tehničkim delegatima i Žalbenom vijeću.
- 7.2. U skladu s pravilom 137.²⁷, ITO imenovan za određenu tehničku disciplinu zajedno će s arbitrom nadgledati mjerenja kako bi se uvjerio da oprema za videomjerenje (VDM) ili oprema za elektroničko mjerenje (EDM) ispravno funkcionira.

---

²⁶ v. TR 6

²⁷ v. CR 30

- 7.3. Na kraju natjecanja, glavni ITO mora tehničke delegate izvijestiti o svim relevantnim aspektima koje smatra važnima, uključujući i prijedloge za poboljšanje budućih IAAF-ovih natjecanja.
- 7.4. Po završetku natjecateljskog dana (satnice), glavni međunarodni tehnički dužnosnik treba se sastati s ostalim međunarodnim tehničkim dužnosnicima kako bi osigurao prijenos opažanja ili prijedloga za intervenciju tehničkom dužnosniku (tehničkim dužnosnicima) na daljnju obradu.

8. Evaluacija

Glavni međunarodni tehnički dužnosnik procjenjuje i ocjenjuje izvedbu svakog tehničkog dužnosnika o čemu izvješćuje IAAF.

Dodatak B

IAAF-ove UPUTE ZA FOTOFINIŠ

1. Uvod

Pozicija međunarodnog suca za fotofiniš (eng. *international photo finish judge* – IPFJ) prvi je put spomenuta u Priručniku IAAF-a 1994. godine. IAAF-ovo pravilo 118.²⁸ navodi da međunarodni suci za fotofiniš nadgledaju sve funkcije fotofiniša no bez ikakvih daljnjih uputa o tome što se očekuje od tih službenih osoba.

Cilj je ovog dokumenta dati jasne upute o dužnostima međunarodnog suca za fotofiniš. Time će se osigurati dosljednost djelovanja sudaca s Popisa međunarodnih sudaca za fotofiniš i omogućiti lokalnim organizacijskim odborima potpuno razumijevanje uloge i odgovornosti ovog delegata.

Preporučuje se da nacionalni savezi, članovi IAAF-a, primijene ove upute za organiziranje vlastitih atletskih natjecanja.

2. Popis (panel) međunarodnih sudaca za fotofiniš

2.1. Prvotno je bila praksa IAAF-a da nacionalne glavne suce za fotofiniš s prethodnih svjetskih prvenstava i drugih velikih IAAF-ovih natjecanja imenuje za međunarodne suce za fotofiniš.

2.2. Nakon što je Popis međunarodnih sudaca za fotofiniš odobren u ožujku 2007., s toga se popisa imenuju svi suci za fotofiniš za ciljane IAAF-ova natjecanja.

2.3. Sljedeći su ciljevi angažiranja međunarodnog suca za fotofiniš:

- doprinijeti dosljednom pristupu očitavanju slika fotofiniša
- osigurati da se tehnička pravila koja se odnose na fotofiniš pravilno interpretiraju i primjenjuju
- pružiti nacionalnom sucu za fotofiniš podršku i vodstvo kako bi pravilno ispunjavao svoje dužnosti.

3. Dužnosti međunarodnog suca za fotofiniš (IPFJ)

3.1. Prije natjecanja

3.2.1. Posjetiti stadion dan ili dva dana prije početka manifestacije kako bi upoznao nacionalnog glavnog suca za fotofiniš te se uvjerio da je sve u redu. Vrlo je vjerojatno da nacionalni sudac za fotofiniš neće imati veliko iskustvo u radu sa složenom opremom za snimanje i mjerenje vremena koja se upotrebljava na manifestaciji. Zajedno s pružateljem usluga mjerenja vremena međunarodni

---

²⁸ v. CR 11

sudac za fotofiniš treba se uvjeriti da nacionalni sudac za fotofiniš razumije kako oprema radi.

- 3.2.2. Ostvariti kontakt s pružateljem usluge mjerenja vremena kao uvod u njihov rad te kako bi se upoznao s odgovornom osobom koja predstavlja pružatelja usluge i odgovoran je za rad tima. Međunarodni sudac za fotofiniš mora pregledati dužnosti koje su dodijeljene članovima tima i kritički ih ocijeniti.
- 3.2.3. Međunarodni sudac za fotofiniš mora odobriti izbor kamere koja će se smatrati „službenom“ (napomena uz pravilo 165.20.²⁹). U normalnim okolnostima, to bi trebala biti kamera koja je smještena na vanjskoj strani staze. Kada su dvije kamere smještene na vanjskom obodu staze, međunarodni sudac za fotofiniš mora odlučiti koja će biti službena kamera, a koja će služiti kao sigurnosna pričuva. Naravno, prije donošenja odluke o službenoj kameri, međunarodni sudac za fotofiniš procijenit će kvalitetu slike obiju kamera te sposobnost svake kamere da reagira na loše uvjete osvjetljenja. Odabrana „službena“ kamera uvijek će se upotrebljavati za utvrđivanje rezultata, osim onda kada je potpuno jasno da se pojavio problem s tom kamerom; u tom će se slučaju sigurnosna pričuva kamera proglasiti službenom. Kada je god moguće, status kamere valja mijenjati tek na kraju specifičnog niza utrka pojedine discipline.
- 3.2.4. Treba se uvjeriti da kamere u upotrebi imaju funkcije automatske prilagodbe leće objektiva i poravnanja. Tijekom natjecanja, osvjetljenje se znatno mijenja; između jutarnje i večernje satnice postoji širok raspon svjetlosnih uvjeta, a natjecanja večernje satnice u većini se slučajeva održavaju pod reflektorima. Ako kamere nemaju takvu automatsku funkciju, onda je nužno utvrditi koliko su i kako kamere dostupne za ručno prilagođavanja i izvan pauze u satnici natjecanja. Najveći problem za ručnu prilagodbu ekspozicije ili fokusa može predstavljati kamera na atletskom borilištu kojoj se, očito, ne može pristupiti dok se odvija natjecanje. Povrh toga, ključne utrke, koje izazivaju najviše medijskog zanimanja, u većini se slučajeva održavaju u večernjem terminu u, za fotofiniš, nepovoljnim uvjetima osvjetljenja, čemu treba dodati odbljeske umjetnog svjetla. Stoga treba uložiti maksimalan napor kako bi dobivene slike bile najveće moguće jasnoće.
- 3.2.5. Uspostaviti kontakt s predstavnikom pružatelja usluga koji je odgovoran za prijenos rezultata s terminala u prostoriji za fotofiniš kako bi se utvrdilo koji su podaci potrebni za identificiranje konačnog poretka atletičara. U utrkama koje se održavaju u odvojenim stazama, to je prije svega unos odgovarajućeg broja staze. Za discipline koje ne završavaju u odvojenim stazama, proces se mora jasno definirati.

---

²⁹ v. TR 19.20

Ako se staze ždrijebaju (i atletičari nose odgovarajući broj na kuku/nozi), potrebno je pažljivo provjeriti jesu li brojevi točno dodijeljeni i postavljeni. U prvenstvenim utrkama, nije izgledno da će atletičari dijeliti stazu, no u slučaju da se to ipak dogodi, uvijek postoji mogućnost da su brojevi na kuku/nozi pogrešno dodijeljeni ili zamijenjeni.

Ako se za unos podataka koriste brojevi atletičara ili njihova imena, postoji veća šansa za nesporazum u svezi s prozvanim brojevima, i do četiri znamenke u jednom broju, ukoliko sudac ne govori dovoljno tečno jezik koji se upotrebljava na natjecanju.

3.2.6. Utvrditi postoji li kakav oblik probne manifestacije ili planiranog uvježbavanja prije prvog dana natjecanja te nazočiti takvom događaju zajedno s nacionalnim sucem za fotofiniš. Probna manifestacija često je dobar pokazatelj razine sposobnosti i brzine odlučivanja nacionalnog suca za fotofiniš i može utjecati na razinu potpore koju će mu morati pružiti međunarodni sudac za fotofiniš tijekom aktualnog natjecanja.

3.2.7. Ako je sustav fotofiniša potpomognut integriranom video kamerom koja pokazuje ciljnu liniju sprijeda, vrijednost takve kamere u identifikaciji atletičara može biti ključna. Kako se pomiče kursor na slici računala za očitavanje fotofiniša, slika video kamere automatski se pomiče na istu vremensku točku.

Bitno je pokazuje li video kamera ciljnu liniju barem do (i uključujući 6. stazu) te je li slika prikladno fokusirana. Također je važno da međunarodni sudac za fotofiniš pazi na sve što bi moglo blokirati snimanje jasne slike tijekom završnice utrke. Suci, fotografi i drugi često nisu svjesni funkcije takve kamere i mogu nenamjerno ući u vidno polje (kadar) kamere fotofiniša u kritično vrijeme tijekom završnice utrke na srednje udaljenosti.

Slika te kamere treba biti dostupna za detaljnu analizu u neposrednoj blizini zaslona (ekrana) koji pokazuje sliku iz glavne fotofiniš kamere.

3.2.8. Osigurati da je prostorija za fotofiniš, ako je ikako moguće, opremljena zaslonima na kojima se prikazuje slika iz „službene“ kamere kao i iz kamere s atletskog borilišta; zasloni trebaju biti jedan uz drugi kako bi se obje slike mogle brzo i usporedno pregledati.

3.2.9. Nazočiti, ako je moguće, prvom sastanku nacionalnih sudaca i tima tvrtke pružatelja usluga.

3.2.10. Utvrditi razinu razumijevanja jezika i kvalitetu komunikacije između rukovatelja opremom (tehničara, operatera) i nacionalnih sudaca. Ako postoje očite jezične poteškoće, onda se razina „nadgledanja“ koje provodi međunarodni sudac za

fotofiniš povećava i može zahtijevati njegovu aktivniju ulogu u procesima odlučivanja i u prijenosu podataka računalnom operateru.

- 3.2.11. Dogovoriti s tehničkim delegatom (delegatima) koje će se načelo rabiti za potvrđivanje rezultata. Uobičajeno, rezultati se prikazuju na stadionskom semaforu prije no što službene osobe sa staze potvrde da u utrci nije bilo prekršaja pravila ni možebitnih diskvalifikacija. Takve je rezultate nužno jasno označiti kao „neslužbene“ dok se ne primi navedena potvrda.
- 3.2.12. Dogovoriti s nacionalnim sucem za fotofiniš i pružateljem usluga mjerenja vremena kada će se provoditi testovi nultog zaostajanja (eng. *zero control test*). Idealno, trebalo bi očuvati isti vremenski interval između testa i starta prve utrke kroz sve dijelove natjecateljskog programa (eng. *session*), osim ako se ne pojave neobične okolnosti (npr. start maratona na stazi u vrijeme testiranja ili slične okolnosti).
- 3.2.13. Dogovoriti s pružateljem usluga mjerenja vremena koliko će se prije prvog dijela natjecateljskog dana provjeriti start i održati „brza“ provjera fotofiniša (protrčavanje). Međunarodni sudac za fotofiniš treba nazočiti svakoj takvoj provjeri te kritički procijeniti jesu li sve kamere koje će se rabiti vremenski usuglašene (eng. *uniformity of times*). (Vidi 3.2.1.)
- 3.2.14. Potvrditi s nacionalnim sucem za fotofiniš na koji će način arbitar za trkačke discipline potvrđivati da u utrci nije bilo prekršaja pravila („čista“ utrka) te da se rezultati mogu objaviti kao „službeni“. Također valja utvrditi postupke kojima se nacionalnom sucu za fotofiniš dojavljuju detalji diskvalifikacije, uključujući broj pravila iz Pravilnika IAAF-a prema kojem je diskvalifikacija dosuđena. Utvrditi dojavljuje li arbitar za trkačke discipline završni poredak atletičara u utrkama na srednje udaljenosti nacionalnom sucu za fotofiniš. Manje je vjerojatno da će se to pokazati problemom rabi li se sustav za video potpomognuti fotofiniš i transpondersko mjerenje vremena (eng. *transponder timing*).
- 3.2.15. Osigurati i uvjeriti se da je ciljna crta označena u skladu s IAAF-ovim pravilom 165.16.³⁰

3.2. Tijekom natjecanja

- 3.2.1. Međunarodni sudac za fotofiniš treba biti nazočan kada pružatelj usluga obavlja „brze“ provjere protrčavanjem ili zahtijevati da pregleda slike dobivene tijekom provjera koje su normalno pohranjene u memoriji računala. Osigurati da se te provjere obavljaju u 1., 4. i 8. stazi. Vjerojatno će pružatelj usluga postaviti kamere da očitavaju tisućinku sekunde. Provjeriti položaj trupa (torza) kako bi se provjerilo da satovi na trkačkoj stazi ne pokazuju drugačije (brže) vrijeme od

---

³⁰ v. TR 19.16

onoga koje je očitano sa snimke na zaslonu. Provjeriti očitavaju li se ista vremena za svaki dio tijela koji je lako identificirati na snimkama iz svih kamera – uočljivo koljeno ili stopalo, na primjer. Provjeriti vremena na tom dijelu slike na svim kamerama. Vremenska usklađenost između kamera do jedne tisućinke sekunde za sve tri staze pouzdano jamči da će se slike i vremena iz alternativne kamere (one na borilištu, iz drugoga kuta) moći upotrijebiti u slučaju da je na snimci glavne (službene) kamere atletičarev torzo zaklonjen ili nejasan.

Ako je moguće, provjeriti usklađenost vremena između kamera na različitim dijelovima atletičareva tijela – npr. stopalo, prsa i istaknute karakteristike na glavi (možda nos) – kako bi se potvrdilo okomito poravnanje kamera s prednjim rubom ciljne crte.

- 3.2.2. Osigurati da je test nultog zaostajanja (eng. *zero control test*) na svim kamerama snimljen brzinom od 1000 linija u sekundi ili višom (po mogućnosti 2000 linija u sekundi ili više) te da se vrijeme očitava točnošću od najmanje jedne tisućinke sekunde, a po mogućnosti i do 1/10.000 sekunde. Pobrnuti se da, kada se rabi streljivo, pokazivač nije namješten na manju nakupinu dima/vatre, što je znak predopaljenja (eng. *pre-burn*) prije stvarne eksplozije kojom se proizvodi „zvuk pištolja“. Elektronički pištolj stvara jasan okomiti bljesak. Provjeriti jesu li rezultirajuća vremena sukladna zahtjevima pravila 165.14³¹.

Osigurati tiskanje i čuvanje fotografije testa iz svake kamere za svaki dio natjecateljskog programa; fotografije trebaju biti odgovarajuće označene. Međunarodni sudac za fotofiniš ih čuva te predaje tehničkim delegatima.

- 3.2.3. U ranoj fazi prvog dijela natjecateljskog programa, iskoristiti priliku za usporednu provjeru vremena za određenog atletičara na objema kamerama, službenoj i onoj na atletskom borilištu, kao i između službene kamere i bilo koje druge koja se rabi kao pričuvna.
- 3.2.4. Uvjeriti se razumije li tehničar pružatelja usluga zadužen za pritiskanje dugmeta za snimanje da u utrkama na srednje udaljenosti mora snimiti sliku svakog atletičara koji prođe ciljnu crtu – i pobjednika i svih nakon njega, bez obzira na to jesu li završili utrku ili još nisu. Pri tome je ključna uobičajena praksa bilježenja kvačica ili križića na papiru kao zabilježaka je li određeni atletičar završio utrku ili trči još krug/ova. Uvjeriti se da svi poznaju tu proceduru te da ju primjenjuju.
- 3.2.5. Uvjeriti se da je sucu koji donosi odluke potpuno jasno što čini torzo u smislu fotofiniša. Točan položaj granice između nadlaktice/ramena i torza varira ovisno o građi gornjega dijela tijela u pojedinog atletičara i stoga granica nije u potpunosti čvrsta ni uvijek jednaka. Međutim, na temelju anatomije, može se

---

³¹ v. TR 19.13

reći da je krajnja točka torza vanjski kraj ključne kosti. Obično se taj dio nalazi na granici između srednje i vanjske trećine udaljenosti između vrata i vrha ramena.

U slučajevima izjednačenog prolaza kroz ciljnu ravninu (neizvjesna završnica) i u slučajevima kada je atletičarev gornji dio tijela u zasuku, treba se pobrinuti da pokazivač bude pravilno poravnat. Tehničar na računalu za očitavanje (eng. *read computer*) treba, prije slanja podataka, pričekati da mu nacionalni sudac za fotofiniš potvrdi ispravnost pokazivačeva (kursorova) položaja i atletičarev broj.

- 3.2.6. Kada se čini da torzo nije u izravnu kontaktu s prednjim dijelom atletičareva broja, treba se uvjeriti da pokazivač nije namješten na vanjski dio atletičareva broja.
- 3.2.7. U slučajevima vrlo neizvjesne završnice, bez obzira na duljinu utrke, treba spriječiti tehničara da unese natjecateljev broj sve dok ne bude potvrđeno da je jedan atletičar u vodećoj poziciji. Ako se utvrdi da nije moguće razlučiti koji je atletičar vodeći, donosi se odluka o izjednačenoj utrci i međunarodni sudac za fotofiniš treba se pobrinuti da se kursor ne miče sve dok brojevi dvojice atletičara nisu uneseni. Potvrditi da rezultati pokazuju podjelu mjesta u konačnom poretku, da je tehničar iz tvrtke za mjerenje rezultata svjestan situacije te da je o tome obavijestio prostoriju za kontrolu rezultata. Iznimno je važno da međunarodni sudac za fotofiniš bude potpuno uključen u proces donošenja odluka o rezultatu ključnih utrka, osobito u završnicama sprinterskih natjecanja, kao i u pozicioniranje pokazivača (kursora) na torzu atletičara koji izjednačava ili poboljšava svjetski rekord.
- 3.2.8. U disciplinama gdje najbrži gubitnici prolaze u sljedeći krug, savjetuje se čuvati osobni zapis vremena vodećih atletičara za koje je izgledno da će se u idući krug natjecanja kvalificirati prema vremenu, tj. postignutom rezultatu. Kada je više najbržih gubitnika no što ih se traži za kvalificiranje u idući krug po vremenu, treba ponovno očitati fotofiniš zapis za te atletičare do tisućinke sekunde. Treba osigurati ispisane zapise fotofiniša tih atletičara u slučaju prigovora ili priziva žalbenom vijeću (eng. *Jury of Appeal*). (Vidi također 3.2.9.)

Također, prilikom odlučivanja o izjednačenoj poziciji prilikom rangiranja u popisu natjecatelja (engl. *seeding*) za sljedeći krug, i njihova vremena treba očitati u tisućinku sekunde i o tome obavijestiti odgovorne za rangiranje.

- 3.2.9. U slučaju odluke temeljene na tisućinki sekunde o kvalifikaciji najbržega gubitnika u idući krug ili u slučaju neizvjesne završnice u borbi za medalju, osigurati povećanu sliku (slike) fotofiniša i, gdje je moguće, proslijediti ju Tehničkom informacijskom centru kako bi ju vodstva timova iz zemalja kojih se to tiče mogla pregledati prije donošenja odluke o ulaganju protesta ili žalbe. U

slučajevima kvalificiranja u idući krug po vremenu prihvatljivo je potkrijepiti odluku slikama koje pokazuju vrijeme u tisućinkama sekunde. Osigurati da se vremena očitana do tisućinke sekunde prijave tehničaru na terminalu u prostoriji za fotofiniš kako bi se ti podaci mogli uključiti u službeno izvješće o rezultatima kvalificiranih atletičara.

- 3.2.10. Pobrnuti se da je u disciplinama koje uključuju atletičare s invaliditetom nacionalni sudac za fotofiniš upoznat s pravilima za te discipline:
- U disciplinama u kolicima, pozicija pokazivača je na središtu osovine prednjega kotača, odakle se očitava i vrijeme.
  - U utrkama za slijepa i slabovidna, torzo atletičara treba dosegnuti prednji rub ciljne crte prije vodičeva torza, a oba sportaša su u tome trenutku i dalje povezana užetom ili sličnim.
- 3.2.11. Ako to IAAF zahtijeva, treba osigurati snimanje prolaska štafetne palice preko ciljne crte za prve tri dionice u štafeti 4 x 400 m u kvalifikacijama i sljedećim krugovima. Treba snimiti poziciju palice. Budući da postoji općeprihvaćena formula za pretvorbu vremena prvog otrčanoga kruga u približan ekvivalent vremena trčanja na 400 m, potrebno je snimiti prolazak svakog atletičara preko ciljne crte nakon prve dionice utrke, iako atletičari u 8. stazi, na primjer, trče puno kraće od propisanih 400 m. Idealno bi bilo za to koristiti se kamerom na atletskom borilištu – budući da se podaci sa te kamere ne prenose automatski u računala za rezultate. Bitno je već u ranoj fazi zahtijevati da svi atletičari u svim dionicama štafetne utrke nose brojeve na kuku/nozi za lakšu identifikaciju u tom procesu. Prikupljeni se podaci prenose Odjelu za natjecanja IAAF-a.
- 3.2.12. Nacionalni i drugi rekordi obično se identificiraju na službenom ispisu rezultata koji se treba pribaviti za svaku utrku od tehničara koji upravlja računalom za rezultate. Poželjno je da se, kada se nacionalni rekord identificira, napravi kopija snimke fotofiniša i prosljedi Tehničkom informacijskom centru za distribuciju snimke zemlji koje je rekord postignut. U slučaju kontinentalnog/zonskog rekorda, moraju se osigurati dvije preslike fotofiniša. Slično, za svjetske rekorde, moraju se napraviti tri preslike fotofiniša.
- 3.2.13. Ako to zahtijeva rukovodeće tijelo, treba osigurati digitalnu ili papirnatu kopiju snimaka fotofiniša koja prikazuje sve atletičare u ciljnoj crti. To će poslužiti kao službeni rezultat koji se prosljeđuje rukovodećem tijelu po završetku natjecanja.
- 3.2.14. Uvjeriti se da je nacionalni sudac za fotofiniš imenovao službenu osobu kojoj je zadaća identificirati atletičare koji se ili nisu pojavili na startu discipline ili su odustali tijekom utrke. Važno je pažljivo provjeriti jesu li ti atletičari točno označeni na popisu rezultata kao DNS (eng. *did not start*) odnosno kao DNF (eng. *did not finish*).

3.2.15. Na kraju svakog dijela programa natjecanja osigurati da nacionalni sudac za fotofiniš ostane u blizini prostorije za fotofiniš sve dok ne istekne vrijeme za prigovore nakon posljednje discipline tog dijela programa te da računalo za očitavanje fotofiniša ostane u potpunoj funkciji dok traje rok za prigovore (pravilo 146.2.³²).

3.3. Nakon natjecanja

Međunarodni sudac za fotofiniš ispunjava izvještajni obrazac koji osigurava IAAF.

Uključuje procjenu uspješnosti nacionalnog suca (nacionalnih sudaca) za fotofiniš i njegov potencijal da u budućnosti bude uvršten na Popis međunarodnih sudaca za fotofiniš.

3.4. Dvoranska natjecanja

Premda se gotovo sve ranije navedeno može smatrati primjenjivim i za atletska natjecanja u dvorani, ipak postoji nekoliko područja na kojima se okolnosti i uvjeti rada čine materijalno drugačiji.

3.4.1. Lokacija kamere

U dvoranama nije izgledno da će kameru biti moguće postaviti na borilište unutar staze. Obično se kamere postavljaju izvan staze na svakoj strani. To omogućuje međunarodnom sudcu za fotofiniš da bira među kamerama i jednu proglasi službenom za očitavanje slika fotofiniša. Sudac se u izboru rukovodi kvalitetom slike dviju (ili više) kamera.

3.4.2. Osvjetljenje

U normalnim se okolnostima svjetlosni uvjeti na dvoranskim stazama ne mijenjaju tijekom dana osim u slučajevima kada prirodno svjetlo dopire s vrha dvorane ili kroz postranične prozore, što utječe na opće svjetlosne uvjete u dvorani.

Tijekom preliminarnog obilaska borilišta uvjeriti se kako je osvjetljenje na ciljnoj crti zadovoljavajuće.

Treba imati na umu da umjetno osvjetljenje treba nešto vremena prije no što postigne svoju optimalnu razinu. Budite oprezni prilikom svečanosti otvaranja tijekom koje se svjetla gase ili prigušuju. Može proći i do 30 minuta prije nego li glavna svjetla opet postignu puni intenzitet osvjetljavanja.

U dvoranskim prostorima pristup kamerama može biti otežan, stoga je poželjno da kamere imaju opciju automatske kontrole otvorenosti leće objektiva kako bi se automatski kompenziralo za niži intenzitet svjetla tijekom postupnog vraćanja njegove normalne razine.

---

³² v. TR 8.2

Također, izgledno je da će se kvaliteta slike povremeno kvariti (zbog odblijeska) tijekom dvoranske manifestacije, kao što se događa i na otvorenom stadionu pod umjetnom rasvjetom reflektora.

Dodatak C

ULOGA MEĐUNARODNOG STARTERA

1. Uvod i pozadina

1.1. Potreba da se poboljša kvaliteta i jednoobraznost izvedbe startera tijekom glavnih IAAF-ovih natjecanja utjecala je na Vijeće IAAF-a da prihvati inicijativu za uspostavu popisa (panela) s kojega će se imenovati međunarodni starteri. Taj je prijedlog odobren na Kongresu IAAF-a u Helsinkiju 2005. kao promjena pravila.

Ova je inicijativa sada ugrađena u tehnička pravila i odredbe IAAF-a. Pravilo 118.³³ uključuje smjernice o položaju i odgovornosti međunarodnog startera: - „*Za sva natjecanja iz pravila 1.1. (a), (b), (c) i (f) Pravidnika, koja se održavaju na stadionu, IAAF ili odgovarajuća kontinentalna/zonska federacija imenuje međunarodnog startera. Međunarodni starter daje znak za početak utrke (i ispunjava i druge dužnosti koje mu dodijeli tehnički delegat(i).*“

1.2. Kako bi se pravilo 118.³³ moglo primijeniti, uspostavljen je Popis(Panel) međunarodnih startera. Vijeće IAAF-a imenuje međunarodne startere s ovog popisa za određena natjecanja Svjetske atletske serije.

1.3. Sljedeći su ciljevi angažiranja međunarodnog startera:

- osigurati dosljedan, jednoobrazan pristup startnom procesu na svim velikim natjecanjima
- osigurati da se važeća tehnička pravila za start pravilno i dosljedno interpretiraju i primjenjuju na svim glavnim natjecanjima
- utjecati na organizaciju i praksu izvođenja startova diljem svijeta
- pridonijeti ugledu i dobroj predodžbi o sportu.

1.4. Upute za start IAAF-a razvijene su s namjerom da članovima Popisa međunarodnih startera, IAAF-u i organizacijskim odborima omoguće jasno razumijevanje:

- interpretacije pravila
- primjene pravila
- radnih postupaka (eng. *operational procedures*)
- vještina za rješavanje problema.

2. Kako se postaje međunarodni starter

2.1. Međunarodni starter mora biti sposoban demonstrirati dosljedan pristup svim tehničkim zahtjevima koje donosi uloga startera. Također, postoji nekoliko tehničkih i osobnih karakteristika koje su poželjne kod kandidata za tu ulogu. One uključuju:

---

³³ v. CR 11

- uzorna izvješća o radu startera na natjecanjima visoke razine
- detaljno poznavanje postojećih pravila, relevantne tehnologije te njihove primjene
- otvoren, fleksibilan pristup radu sa službenim osobama drugih nacija
- iskustvo u suđenju izvan vlastitog nacionalnog sustava
- dobro aktivno poznavanje engleskog jezika
- nešto iskustva u razvoju, vođenju (mentoriranju) ili osposobljavanju drugih startera
- sveobuhvatno poznavanje strukture sastanaka koje regulira IAAF, posebice u svezi s tehničkim delegatom.

2.2. Kandidati za uvrštenje na Popis predlažu se na temelju sljedećih kriterija:

- iskustvo stečeno obavljanjem funkcije glavnog startera na IAAF-ovim svjetskim prvenstvima ili Olimpijskim igrama tijekom posljednje četiri godine
- preporuka međunarodnog startera na temelju njegova iskustva, stečenom na navedenim natjecanjima, o radu kandidata
- prethodno iskustvo stečeno u svojstvu člana Popisa međunarodnih startera
- preporuka IAAF-ovih tehničkih delegata s manifestacija na kojima je kandidat bio međunarodni starter.

2.3. Toplo se preporučuje da regionalna upravna tijela (federacije) razviju zonske, lokalne popise međunarodnih startera koji bi radili na svim manifestacijama kontinentalne/zonske razine. To bi omogućilo prirodno napredovanje startera prema globalnim manifestacijama na temelju njihove uspješne izvedbe i iskustva. Takav bi pristup također poboljšao čitavu proceduru započinjanja utrka i omogućio primjenu dogovorenih standarda diljem svijeta.

2.4. IAAF je pripremio detaljne smjernice u „Uvjetima za napredovanje“, koji opisuju izbor, osposobljavanje, imenovanje, službeno djelovanje i ocjenjivanje međunarodnih startera.

3. Službeno djelovanje međunarodnog startera

3.1. Međunarodni starter dobiva upute o svojim dužnostima na manifestaciji od imenovanih IAAF-ovih tehničkih delegata. Razumljivo, iznimno je važno da se službeno djelovanje međunarodnog startera odvija učinkovito, u partnerstvu s lokalnim/mjesnim organizacijskim odborom, radije u atmosferi zajedničkog djelovanja i razvoja nego u atmosferi ukazivanja na manjkavosti. Tehnički delegati i međunarodni starter dogovaraju prije manifestacije za koje će discipline međunarodni starter davati znak za početak utrke. Tijekom natjecanja, međutim, te se discipline mogu promijeniti, ako se tako međunarodnom starteru i tehničkim delegatima učini potrebnim.

3.2. Lokalni organizacijski odbor (LOO) dobiva informacije o imenovanju međunarodnog startera obično godinu dana prije manifestacije. Jednom kada je LOO obaviješten o imenovanju međunarodnog startera, od njih se zahtijeva da imenovanog međunarodnog startera uključe u svoj starterski tim. Imenovani koordinator starta uključuje međunarodnog startera u čitav niz dužnosti, a osobito u startove disciplina spomenutih pod 3.1.

3.3. Vremenski okvir angažmana međunarodnog startera treba mu omogućiti potpuno upoznavanje s manifestacijom i održavanje svih potrebnih sastanaka. Poželjni program angažmana trebao bi osigurati sljedeće:

- međunarodni starter trebao bi posjetiti stadion najmanje jedan dan prije početka natjecanja
- kada je to prikladno, međunarodni bi se starter trebao uključiti u tim za svaku testnu ili probnu manifestaciju prije natjecanja
- tijekom pripreme natjecanja, međunarodni se starter može povezati s tvrtkom koja nabavlja i ugrađuje opremu za označivanje pogrešnog starta. To povezivanje uključuje i dogovor o pozicioniranju i radnim procedurama koje će obavljati tim tehničara
- međunarodni starter mora se uvjeriti u to da su uređaji (oprema) ispravno instalirani, kao i to da oprema radi pouzdano i precizno
- međunarodni starter sastat će se s cijelim starterskim timom i sudjelovati u njihovim sastancima na kojima će se utvrđivati sljedeće:
  - opći uzorci rada za tu zemlju
  - specifične dužnosti za svakog člana tima
  - uloga međunarodnog startera
  - točna interpretacija IAAF-ovih pravila – konačno uobličenje i dogovor.

3.4. Međunarodni starter treba biti nazočan svim sastancima za koje tehnički delegati procijene da bi mu mogli biti korisni.

- Međunarodni starter može kratko izvijestiti tehničke delegate o detaljima startnog rasporeda i kompetencijama, zaduženjima prije početka natjecanja.
- Međunarodni starter može početi razvijati strategiju za suradnju s imenovanim članovima nacionalnog starterskog tima.
- Međunarodni starter, u suradnji i dogovoru s tehničkim delegatima, može izmijeniti lokalno uobičajenu praksu koja nije u skladu za zahtjevima IAAF-a.

3.5. Primjena ovoga koordiniranog pristupa:

- osigurava dosljedan, sveobuhvatan i provjeren pristup angažmanu međunarodnog startera

- omogućuje tehničkim delegatima stručne, ekspertne povjerljive rasprave s međunarodnim starterom o specifičnim potrebama natjecanja u određenom nacionalnom okruženju (što varira ovisno o naciji)
- omogućuje međunarodnom starteru da komunicira sa svojim kolegama iz starterskoga tima puno prije početka manifestacije
- omogućuje međunarodnom starteru da organizira neku vrstu osposobljavanja, treninga i instrukcija za tim zemlje domaćina ako je potrebno. Na taj se način produbljuje razumijevanje dobre prakse i njezino utvrđivanje
- smješta međunarodnog startera među suradnike u timu i omogućuje mu da pruži potporu mjesnim službenim osobama te da naknadno izvijesti o njihovoj izvedbi i uspješnosti
- omogućuje identifikaciju potreba zemlje domaćina za poboljšanjem i razvojem startne prakse.

Dodatak D

IAAF-ove UPUTE ZA START

1. Uvod

Potreba da se poboljša kvaliteta i jednoobraznost izvedbe startera tijekom velikih natjecanja IAAF-a potaknula je Vijeće IAAF-a da pokrene aktivnosti za uspostavu popisa međunarodnih startera s kojega bi se popisa imenovali starteri za velika međunarodna natjecanja, kao i na izradu Uputa za start koje su oblikovane kako bi se objasnili standardizirani startni postupci (procedure), čime se pridonosi globalnoj dosljednosti u načinu upravljanja startnim procesom.

Preporučuje se nacionalnim savezima, članovima IAAF-a, da usvoje ove upute i primijene ih za organiziranje vlastitih atletskih natjecanja, čime bi i sami pridonijeli globalnom unapređenju startnih procedura i njihovoj praktičnoj primjeni.

2. Popis (Panel) međunarodnih startera

2.1. Vijeće IAAF-a odobrilo je stvaranje Popisa međunarodnih startera (eng. *International Starters' Panel*) na Helsinškom kongresu 2005., a u pravilo 118.³⁴ uključene su smjernice za položaj i dužnosti međunarodnog startera.

2.2. IAAF imenuje startere s novouspostavljenoga Popisa međunarodnih startera za određena natjecanja IAAF-a i Olimpijske igre. Svi imenovani međunarodni starteri sudjelovali su u edukacijskoj radionici koju je IAAF organizirao u ožujku 2008. u Valenciji.

2.3. Lokalni organizacijski odbor (LOO) treba imenovanoga međunarodnoga startera uključiti u svoj starterski tim i u širok raspon starterskih dužnosti. Međunarodnom starteru upute o njegovim dužnostima na manifestaciji daju imenovani IAAF-ovi tehnički delegati. Kao član starterskog tima i obavljajući razne dužnosti, međunarodni starter je u dobroj poziciji za pomaganje mjesnim službenim osobama i naknadno podnošenje izvješća o njihovu radu.

2.4. Sljedeće su ciljevi angažiranja međunarodnoga startera:

- osigurati dosljedan, jednoobrazan pristup startnom procesu na svim velikim natjecanjima
- osigurati da se važeća tehnička pravila za start pravilno i dosljedno interpretiraju i primjenjuju na svim glavnim natjecanjima
- utjecati na organizaciju i praksu izvođenja startova diljem svijeta
- pridonijeti dobroj predodžbi i ugledu sporta

---

³⁴ v. CR 11

3. Struktura i organizacija starterskog time

3.1. Pravila 129.1.³⁵ i 129.7.³⁶ delegiraju koordinatoru starta odgovornost za organiziranje i vođenje starterskog tima. Njegova je uloga ključna za neometano funkcioniranje jedinica koje čine starterski tim i za točno, dosljedno primjenjivanje tehničkih pravila.

Sljedeće su dužnosti **koordinatora starta**:

- raspodijeliti dužnosti članovima tima (osim međunarodnom starteru kojemu su dužnosti dodijelili tehnički delegati u dogovoru s koordinаторom starta)
- kontrolirati startni proces i upravljati njime
- planirati pozicije i kretanje startera, sudaca za opoziv starta i starterovih pomoćnika na području starta
- biti spona između rukovodstva natjecanja, s jedne strane, i sudaca za fotofiniš, mjeritelja vremena, sudaca na cilju, tehničara za mjerenje brzine vjetera i, gdje je prikladno, televizijske ekipe
- osigurati da se natjecanje odvija prema satnici zahvaljujući učinkovitoj suradnji s članovima starterskog tima i svim zainteresiranim stranama
- biti osoba za vezu s dobavljačima opreme za automatsko bilježenje pogrešnog starta i druge tehnologije koja se rabi za startne procedure te definirati radne protokole s tim pružateljima usluga
- voditi evidenciju na papiru, zapisnike o svemu relevantnom
- osigurati da svi poštuju pravilo 162.8.³⁷ i da svi slijede njegove odredbe.

Funkcija koordinatora starta može se obavljati na dva različita načina:

- Koordinator starta je nadzorna službena osoba koja upravlja svim aspektima procesa starta. On bi trebao biti viši starter sa znatnim iskustvom, ali dok je u ulozi koordinatora starta, nijednom tijekom natjecanja ne daje znak za početak utrke.
- Koordinator starta nastavlja obavljati svoju upravljačku dužnost, ali djeluje i kao viši starter, pridonoseći tako dodatnom dimenzijom svog angažmana stručnosti rada starterskog tima.

Primjenjuje li se prva metoda, potrebna su 3 (tri) startera po utrci. Primjenjuje li se pak druga metoda, dovoljno je imenovati još samo dva (2) dodatna startera po utrci.

U potonjem slučaju, dužnosti koordinatora starta preuzet će neki drugi član starterskoga tima za discipline u kojima imenovani koordinador starta daje znak za početaka.

---

³⁵ v. CR 22.1

³⁶ v. CR 22.7

³⁷ v. TR 16.8

Isti starter treba davati znak za početak utrke u svim krugovima iste discipline te to mora činiti za sve grupe unutar kruga.

3.2. **Starter** ostaje ključna osoba u startnom procesu. Njegova prosudba, podržana dostupnom tehnologijom i starterskim timom, ključna je za provedbu starta.

Starter mora osigurati sljedeće:

- Svi atletičari trebaju startati pod pravičnim, nepristranim uvjetima prema odredbama pravila natjecanja, specifično pravila 129.2.³⁸, 129.3.³⁹ i 129.6.⁴⁰
- Starter je jedina službena osoba koja donosi odluku o pogrešnom startu, što uključuje i situacije kada je napravljen kakav prekršaj, pa je utrku opozvao bilo koji član starterskoga tima. Prilikom donošenja takvih odluka ključno je savjetovanje, konzultiranje među članovima starterskog tima. Konzultacije se moraju obaviti u najkraćem mogućem vremenu kako bi se start utrke održao bez nepotrebnoga kašnjenja.
- Starter se postavlja tako da može vidjeti sve atletičare u uskom vidokrugu i na sličan način.
- Kontrolni modul opreme za otkrivanje pogrešnog starta smješten je u njegovoj neposrednoj blizini.
- Njegove zapovijedi trebaju čuti svi atletičari istodobno (na svim velikim natjecanjima to se treba osigurati upotrebom vrlo kvalitetnog sustava ozvučenja).
- Osobno nadzire informacije koje dolaze iz opreme za otkrivanje pogrešnog starta i upotrebljava ih za potvrđivanje pogrešnog starta.

3.3. **Sudac(suci) za opoziv** razmješteni su na specifične pozicije kako bi dobili alternativni i bolji pogled na start utrke. Njihova je uloga da pomažu starteru i identificiraju svaki prekršaj ili tehničku pogrešku na startu koju starter možda nije uočio.

Postoji li ikakva sumnja u legalnost (pravilnost) starta ili u nepristrane uvjete za start, sudac za opoziv mora opozvati utrku. Rasprava unutar starterskog tima odredit će što će biti iduća akcija (ako je bude). Nakon rasprave (razmatranja), starter je taj koji donosi odluku o tome je li bilo prekršaja.

3.4. **Pomoćnici (asistenti) startera igraju važnu ulogu u vođenju i raspoređivanju** atletičara, posebice u pripremama za utrku. Oni moraju osigurati da se relevantni dijelovi pravila 130.⁴¹ i 162.⁴² u potpunosti poštuju i primjenjuju. Osobito trebaju provjeriti:

- jesu li atletičari u pravoj skupini i stazi

---

³⁸ v. CR 22.2

³⁹ v. CR 22.3

⁴⁰ v. CR 22.6

⁴¹ v. CR 23

⁴² v. TR 16

- jesu li atletičarevi broj i identifikacijski broj na kuku točni i odgovaraju li startnom popisu
- upotrebljavaju li se startni blokovi u skladu s odredbama pravila 161.⁴³
- jesu li štafetne palice spremne za štafetne utrke.

Nadalje, oni se trebaju uvjeriti u sljedeće:

- Pravila 162.3.⁴⁴ i 162.4.⁴⁵ se poštuju.
- Atletičari su se pravilno okupili (rasporedili) prije no što je starter preuzeo kontrolu nad startom.
- Izriču se pravilna upozorenja i svi atletičari razumiju uvjete pod kojima će se održati idući startovi, tj. zbog opoziva starta nije izrečena opomena (pokazuje se zeleni karton), ili je atletičar diskvalificiran zbog pogrešnog starta (pokazuje se crveni karton), ili je atletičar opomenut zbog specifičnog prekršaja ponašanja (žuti karton pokazuje arbitar za start) ili će, u disciplinama višeboja, idući pogrešan start uzrokovati diskvalifikaciju (svim se atletičarima pokazuje žuti karton).
- Diskvalificirani je atletičar odmah napustio područje natjecanja. Bude li nužno, osigurat će da se atletičara isprati iz područja natjecanja.

3.5. **Arbitar za start** igra važnu ulogu pri svakom startu. Pravilo 125.2.⁴⁶ zahtijeva da se imenuje arbitar za discipline trčanja koji nadgleda startno područje. Imenovana osoba treba biti iskusan starter specijalist budući da svoja opažanja temelji na svojoj dobroj tehničkoj potkovanosti.

Arbitar za start ispunjava nekoliko dužnosti, specifično sljedeće:

- nije član starterskog tima
- radi surađujući sa starterskim timom
- ne miješa se u izvođenje startova niti ih komentira osim ako treba ukazati na neki problem
- obvezan je voditi točan zapisnik o svim startovima
- provjerava je li koordinator starta proveo inicijalnu provjeru opreme za pogrešan start i test nultog zaostajanja za starterovim znakom (engl. zero gun *test*)
- nadgleda rad opreme za pogrešan start
- komunicira s atletičarima jedino kada je uloženi službeni prigovor na start ili na opomenu/diskvalifikaciju. U tom kontekstu i u skladu s pravilom 146.4.(a)⁴⁷, arbitar za start može dozvoliti atletičaru, koji je odmah uložio prigovor, da trči utrku pod uvjetom da će se prigovor razmotriti odmah nakon utrke

---

⁴³ v. TR 15

⁴⁴ v. TR 16.3

⁴⁵ v. TR 16.4

⁴⁶ v. CR 18.2

⁴⁷ V. TR 8.4.1

- izriče i obavještava o izricanju „disciplinske“ opomene atletičarima. Arbitar za start mora također znati jesu li atletičarima bile izrečene ikakve prijašnje disciplinske mjere.

Ako je oprema za pogrešan start točno ukazala na pogrešan start, arbitar za start može ne dopustiti „trčanje pod prigovorom“. Ako, međutim, oprema za pogrešan start ukaže na nepravilan start, a postoji dobar razlog vjerovati kako informacija nije točna ili da oprema ne funkcionira dobro, trčanje pod prigovorom može se dozvoliti. Druge nepravilnosti na startu mogu se smatrati „dopustivim prigovorom“, poput skliskosti papučice startnoga bloka ili ometanja iz publike.

3.6. Uspješnost dobre startne procedure ovisi o tome kako članovi starterskoga tima rade i koliko dobro surađuju, čime osiguravaju da se proces odvija učinkovito, pošteno i unutar relevantnih pravila natjecanja. Članovi tima moraju dobro poznavati svoje uloge. Trebaju razumjeti znakove koje upotrebljavaju i što oni znače te, povrh svega, učinkovito razmjenjivati informacije kako bi se osiguralo pravilno i pravično izvođenje starta.

4. Pozicioniranje starterskoga tima

4.1. Ključno je kako članovi tima rade zajedno. **Koordinator starta** mora biti siguran da su svi članovi starterskoga tima upoznati sa svojom ulogom te da su zauzeli položaje koji im omogućuju primjenu pravila.

4.2. Idealno, trebala bi biti tri (3) startera po utrci. Jedan zauzima poziciju s koje ima jasan pogled na sve atletičare. On je starter. Druga dvojica (2) obnašaju dužnost sudaca za opoziv starta te se pozicioniraju tako da nadgledaju dodijeljene im staze (obično iz perspektive drugačije od starterove). Ta trojica u timu mijenjaju uloge i dužnosti tijekom natjecanja.

Za štafete 4 x 400 m preporučuje se imenovanje tri (3) suca za opoziv.

4.3. Pomoćnici startera postavljaju se pravodobno, puno prije prve zapovijedi, tako da imaju dobar pogled na položaje koji atletičari zauzimaju prije i tijekom startne procedure. U praksi, to znači da su potrebna barem tri pomoćnika – jedan promatra atletičare s prednje strane, na startnoj crti, a dvojica paze na stražnje prekršaje povezane s kontaktom stopala sa startnim blokovima (pravilo 162.4.⁴⁸).

U utrkama koje počinju u zavoju (200 m, 400 m, 800 m), pomoćnici startera trebaju se postaviti na vanjskoj strani staze.

U utrkama koje ne počinju u odvojenim stazama (utrke duže od 800 m) pomoćnik startera treba provjeriti jesu li atletičari smješteni oko 3 m iza startne crte i po pravilnom redosljedju. Jednom kada se potvrdi da su atletičari spremni, pomoćnik startera treba napustiti područje prema vanjskom rubu staze.

---

⁴⁸ v. TR 16.4

5. Start

5.1. U disciplinama do i uključivo 400 m, koordinator starta, nakon što je primio odgovarajuće znakove da su svi sudionici (atletičari, suci za fotofiniš, rukovodstvo natjecanja, tvrtka za mjerenje vremena, službene osobe na stazi i domaćin TV prijenosa) spremni, obavještava startera da može izdati prvu zapovijed – „Na mjesta!“. Kada su se svi atletičari jasno i ispravno postavili na svoja mjesta i umirili (što potvrđuju pomoćnici startera), starter izdaje drugu zapovijed – „Pozor!“. Nakon što svi atletičari zauzmu svoj završni startni položaj i kada su mirni (stabilni), opaljuje se iz startnoga pištolja.

U disciplinama 800 m i dužima, jednom kada nakon zapovijedi „Na mjesta!“ svi atletičari zauzmu svoj završni startni položaj i mirni su, opaljuje se iz startnog pištolja.

5.2. Ne postoji savršeno vrijeme zadržavanja atletičara u poziciji „Pozor!“. U stvarnosti, pozicije se moraju zadržati primjetno dugo kako bi se osiguralo vrijeme za provjeru jesu li svi atletičari mirni i u pravilnoj startnoj poziciji.

Starter mora prekinuti startnu proceduru ili opozvati utrku ako:

- primijeti da atletičar, nakon što je zauzeo završni polazni položaj, počne svoj start prije oglašavanja startnoga pištolja (pravilo 162.6.⁴⁹)
- primi signal opreme za pogrešan start
- bilo koji sudac za opoziv primijeti nepravilnosti u startnom procesu.

Uputa za pravilan start u pravilu 162.9.⁵⁰ ne odnosi se samo na slučajeve pogrešnoga starta. To se pravilo treba interpretirati kao primjenjivo i na druge situacije poput sklizanja papučica blokova, stranog objekta koji ometa jednog ili više atletičara tijekom starta i drugoga.

Nadalje, ne treba se na sve pokrete u poziciji „Pozor!“ gledati kao na „započinjanje starta“ i stoga potencijalno pogrešan start. Takve slučajeve treba rješavati ili podizanjem atletičara iz pozicije ili, u ozbiljnim slučajevima, izricanjem disciplinskih mjera.

U svom nastojanju da se pridržavaju pravila, starteri i arbitri ne bi trebali biti prerevni u primjeni „pravila nultog pogrešnoga starta“ u disciplinama koje ne započinju niskim startom (iz startnih blokova), tj. u disciplinama dužima od 400 m. Atletičari koji utrku započinju iz visokog starta skloniji su prirodnom gubitku ravnoteže nego oni koji startaju iz startnih blokova.

Ako je atletičar gurnut preko crte prije starta, ne treba ga kazniti. [Međutim, ako se taj čin smatra namjernim / zlonamjernim, atletičaru koji je izazvao gur(k)anje može se izreći opomena ili ga se može diskvalificirati.] Ako starteri i arbitri procijene da je taj pokret

---

⁴⁹ v. TR 16.6

⁵⁰ v. TR 16.9

bio slučajan, bilo bi dobro da proglase start „nemirnim“ prije no što poduzmu strože mjere.

Ponavljaju li se takve radnje tijekom iste discipline, tada su starter ili arbitar ovlašteni razmotriti hoće li dosuditi pogrešan start ili će izreći disciplinske mjere, ovisno o tome što je prikladnije u dotičnoj situaciji.

5.3. Teorijski, starter može dosuditi pogrešan start za nekoliko atletičara pokaže li se da su njihovi pokreti bili manje-više istovremeni. Inače, pogrešan se start mora dosuditi atletičaru za kojega se pokazalo da je prvi načinio pokret/kretanje. (Vidi napomenu uz pravilo 162.8.⁵¹).

U svakom slučaju, starterski tim treba:

- razmotriti sve odmah dostupne dokaze što uključuje i analizu opreme za otkrivanje pogrešnog starta
- pokazati ispravno obojeni karton upozorenja, čime objavljuje svoju odluku.

5.4. Starter će obustaviti start ako je, prema njegovoj procjeni, atletičar uzrokovao obustavljanje starta, npr. podizanjem ruke ili ustajanjem/sjedanjem, namjernim odugovlačenjem da postupi prema zapovijedi, micanjem ili bukom, zvukovima nakon što su atletičari zauzeli pozicije „Na mjesta!“ ili „Pozor!“, čime je poremetio koncentraciju kolega atletičara. U tim slučajevima, arbitar za start može dodijeliti osobnu opomenu (zbog neprikladnoga ponašanja) tom atletičaru i pokazati mu žuti karton (ili crveni ako se radi o drugom disciplinskom prekršaju u tom natjecanju), a zatim se svim atletičarima pokazuje zeleni karton. Arbitar za start mora biti siguran da se atletičarevo ponašanje ne može opravdati nekim prihvatljivim razlogom, npr. bukom iz publike, pomicanjem bloka ili vanjskim ometanjem. U tom slučaju, svim se atletičarima pokazuje zeleni karton.

5.5. U razmatranju prigovora i donošenju odluke o njemu, ključna je prosudba arbitra za start.

Arbitar mora:

- Ako iole sumnja da postoje neregularnosti u dosuđivanju pogrešnog starta, dopustiti atletičarima da trče „pod prigovorom“ [pravilo 146.4.(a)⁵²]. Ulaganje prigovora neće se dopustiti ako je oprema za otkrivanje pogrešnog starta radila ispravno i ukazala na pogrešan start.
- Naknadno diskvalificirati atletičara [pravilo 162.7.⁵³] nakon što je utrka završila, prigovor je bio uloženi zbog pogrešnog starta, a prekršaj je bio počinjen. Mora se razmotriti informacija opreme za otkrivanje pogrešnog starta (ako je dostupna).

---

⁵¹ v. TR 16.8

⁵² v. TR 8.4.1

⁵³ v. TR 16.7

- Kako bi se zadovoljila pravičnost, proglasiti utrku nevažećom te zakazati ponovnu utrku kada sustav za otkrivanje pogrešnoga starta ne funkcionira ispravno, a postoji sumnja da se radilo o pogrešnu startu.
- Kada ne postoji oprema za otkrivanje pogrešnoga starta, arbitar za start treba sam prosuditi o ispravnosti starta. Zbog toga je vrlo važno da je arbitar za start iskusan starter.

Dodatak E

UPUTE IAAF-a ZA UPRAVLJANJE KRETANJEM PO ATLETSKOM BORILIŠTU

Uvod

Osiguravanje čistog, nezakrčenoga i funkcionalnoga središnjega prostora na borilištu iznimno je važno za to kako se atletsko natjecanje prezentira i vidi. U najboljem je interesu svih uključenih, što znači atletičara, gledatelja, televizijskih gledatelja, domaćina TV prijenosa, fotografa i službenih osoba, da se na unutrašnjem prostoru nalazi samo minimalan broj nužnih osoba kako bi se glavna atrakcija, atletičari i natjecanje, dobro vidjeli i istaknuli sa što manje ometanja.

IAAF je postavio cilj ograničiti broj osoba koje se borilištem smiju kretati i na njemu se nalaziti na one nužne koje će učinkovito surađivati s lokalnim organizacijskim odborom (eng. local organising committee; LOC), lokalnom TV kućom domaćinom prijenosa, tehničkim partnerima i službenim osobama prilikom utvrđivanja kako će izgledati unutrašnji prostor.

Osoba koja mora biti na unutrašnjem prostoru treba se pobrinuti za to da njezino zadržavanje na borilištu traje samo onoliko koliko je potrebno za obavljanje dužnosti.

Slijede opće smjernice, namijenjene lokalnom organizacijskom odboru, za planiranje broja službenih osoba na IAAF-ovim svjetskim prvenstvima, Kontinentalnom kupu, Svjetskom prvenstvu za mladež i Svjetskom juniorskom prvenstvu. Konačan broj dužnosnika i njihov raspored treba raspraviti i dogovoriti s imenovanim tehničkim delegatima.

Preporučeni broj službenih osoba na atletskom borilištu

IAAF Svjetsko prvenstvo, Svjetsko juniorsko i Svjetsko prvenstvo za mladež

1. OPĆENITO

- 1 tim tehničkog osoblja
- 1 nadzornik borilišta (eng. *marshall*)
- 3 pomoćna nadzornika borilišta (eng. *assistant marshall*)

2. DISCIPLINE TRČANJA

- 1 arbitar starta
- 1 koordinator starta
- 1 starter (za svaku disciplinu)
- 2-3 pomoćnika startera
- 2 suca za opoziv
- 3 suca/brojača krugova (dodatna 3 za discipline duže od 1500 m)

- 10 sudaca uz stazu (za preponske discipline samo – dodatni mogu biti izvan borilišta za 400 m prepone)
- 12 sudaca uz stazu (za štafetne utrke – dodatni mogu biti izvan borilišta)
- 6 sudaca uz stazu (za svaki zavoj u kružnim utrkama – dodatni mogu biti izvan borilišta)
- 1 tehničar na vjetrometru (ako je automatski)
- 1 međunarodni tehnički dužnosnik (eng. international technical official; ITO)

Napomene: Arbitar za trkačke discipline i glavni sudac za trkačke discipline/sudac uz stazu trebaju uobičajeno raditi izvan atletskog borilišta.

3. TEHNIČKE DISCIPLINE

Skok u vis (7)

- 1 arbitar
- 1 međunarodni tehnički dužnosnik (ITO)
- 1 glavni sudac (sa zastavicama) – također namješta letvicu i mjeri visinu
- 1 sudac za letvicu – također namješta letvicu i pomaže u mjerenju
- 1 zapisničar
- 1 sudac za mjerenje vremena – upravlja satom za vrijeme preostalo do pokušaja i semaforom za idućeg atletičara
- 1 sudac za kontrolu atletičara

Skok motkom (8)

- 1 arbitar
- 1 međunarodni tehnički dužnosnik (ITO)
- 1 glavni sudac (sa zastavicama) – također sudjeluje u mjerenju
- 2 suca za letvicu – namještaju letvicu, stalke, hvataju motku i pomažu u mjerenju
- 1 zapisničar – također bilježi visinu letvice
- 1 sudac za mjerenje vremena – upravlja satom za vrijeme preostalo do pokušaja i semaforom za idućeg atletičara
- 1 sudac za kontrolu atletičara

Skok u dalj i troskok (11)

- 1 arbitar
- 1 međunarodni tehnički dužnosnik (ITO)
- 1 glavni sudac (sa zastavicama)
- 1 sudac (sa šiljkom/prizmom za obilježavanje traga u pijesku doskočišta)
- 1 sudac (za kontrolu plastelinske ploče)*
- 1 zapisničar
- 1 sudac za mjerenje vremena – upravlja i semaforom za idućeg atletičara

- 1 tehničar na vjetrometru
- 1 sudac za kontrolu atletičara
- 2 pomoćna suca (za ravnanje površine pijeska)

* Kada je god moguće, treba biti smješten izvan atletskog borilišta.

Bacanje kugle (9)

- 1 arbitar
- 1 međunarodni tehnički dužnosnik (ITO)
- 1 glavni sudac (sa zastavicama)
- 1 sudac – koji sudi drugu stranu kruga i upravlja satom za vrijeme preostalo do pokušaja
- 1 zapisničar – također upravlja semaforom za idućeg atletičara
- 2 suca – za slijetanje sprave i za postavljanje šiljka/prizme
- 1 sudac (za odlaganje sprave na stalak i za bilježenje koja je sprava upotrijebljena)
- 1 sudac za kontrolu atletičara

Bacanje diska (12)

- 1 arbitar
- 2 međunarodna tehnička dužnosnika (ITO) (jedan na sletištu, jedan pri crti kruga za bacanje)
- 1 glavni sudac (sa zastavicama)
- 1 sudac – koji sudi drugu stranu kruga
- 1 sudac (sudi stražnju stranu kruga i upravlja satom za vrijeme preostalo do pokušaja)
- 1 zapisničar – također upravlja semaforom za idućeg atletičara
- 3 suca (za sletište: jedan bilježi mjesto slijetanja sprave, drugi postavlja šiljak, treći vraća spravu)
- 1 sudac (za odlaganje sprave na stalak i za bilježenje koja je sprava upotrijebljena)
- 1 sudac za kontrolu atletičara – također odlaže spravu na stalak i uručuje ju sa stalka

Bacanje kladiva (11)

- 1 arbitar
- 2 međunarodna tehnička dužnosnika (ITO) (jedan na sletištu, jedan pri crti kruga za bacanje)
- 1 glavni sudac (sa zastavicama)
- 1 sudac – sudi drugu stranu kruga
- 1 sudac (sudi stražnju stranu kruga i upravlja satom za vrijeme preostalo do pokušaja)
- 1 zapisničar – također upravlja semaforom za idućeg atletičara

- 2 suca (za sletišće: jedan postavlja šiljak/prizmu, drugi vraća spravu)
- 1 sudac (za odlaganje sprave na stalak i za bilježenje koja je sprava upotrijebljena)
- 1 sudac za kontrolu atletičara

Bacanje koplja (10)

- 1 arbitar
- 2 međunarodna tehnička dužnosnika (ITO) (jedan na sletišću, drugi pri crti za izbačaj)
- 1 glavni sudac (sa zastavicama)
- 1 sudac – sudi drugu stranu zaletišća i također upravlja satom za vrijeme preostalo do pokušaju
- 1 zapisničar – također upravlja semaforom za idućeg atletičara
- 2 suca (za sletišće: jedan postavlja šiljak, jedan vraća spravu)
- 1 sudac (za odlaganje sprave na stalak i za bilježenje koja je sprava upotrijebljena)
- 1 sudac za kontrolu atletičara

A) Idealno bi bilo da je osoba koja upravlja vozilom za vraćanje sprave, kada se ono rabi, smještena izvan borilišta s osiguranim jasnim i neometanim pogledom na njega. Ako to nije moguće, mora sjediti unutar područja borilišta.

B) Oprema za svaku disciplinu bacanja/skokova treba biti postavljena prije odgovarajućeg dijela satnice i uklonjena nakon završetka natjecanja.

4. POSTAVLJANJE SEKTORA ZA DISCIPLINE BACANJA (TLOCRT)

Sektori sletišća za discipline bacanja trebaju se postaviti (tlocrtno) sukladno sljedećim smjernicama:

- Kvalifikacijski krugovi – jedan žuti luk na kvalifikacijskoj oznaci i jedan bijeli na referentnoj oznaci.
- Finale – 2 bijela luka na takvoj udaljenosti da:
  - 20% bacanja sleti prije najbližega luka
  - 60% bacanja sleti između dva luka
  - 20% bacanja sleti iza najdaljega luka

Razmaci među lukovima za bacanje kugle trebaju biti 2 metra.

Razmaci među lukovima za sve druge discipline bacanja trebaju biti 10 metara.

Preporučeni broj službenih osoba na atletskom borilištu Svjetsko dvoransko prvenstvo IAAF-a

Osiguravanje čistog, nezakrčenoga i funkcionalnoga središnjega polja iznimno je važno za to kako se atletsko natjecanje prezentira i vidi. U najboljem je interesu svih uključenih, što znači atletičara, gledatelja, televizijskih gledatelja, domaćina TV prijenosa, fotografa i službenih osoba, da se na unutrašnjem polju nalazi samo minimalan broj nužnih osoba kako bi se glavna atrakcija, atletičari i natjecanje, dobro vidjeli i istaknuli sa što manje ometanja.

IAAF je postavio cilj ograničiti broj osoba koje se unutrašnjim poljem smiju kretati i na njemu se nalaziti na one nužne koje će učinkovito surađivati s LOO-om (eng. *local organising committee*; LOC), lokalnom TV kućom domaćinom prijenosa, tehničkim partnerima i službenim osobama prilikom utvrđivanja kako će izgledati unutrašnji dio atletskog borilišta.

Osoba koja mora biti na unutrašnjem dijelu atletskog borilišta mora se pobrinuti za to da njezino zadržavanje na borilištu traje samo onoliko koliko je potrebno za obavljanje dužnosti.

Slijede opće smjernice, namijenjene lokalnom organizacijskom odboru, za planiranje broja službenih osoba na IAAF Svjetskom prvenstvu, Kontinentalnom kupu, Svjetskom prvenstvu za mladež i Svjetskom juniorskom prvenstvu. Konačan broj dužnosnika i njihov raspored treba raspraviti i dogovoriti s imenovanim tehničkim delegatima.

1. OPĆENITO

- 1 nadzornik borilišta (eng. *marshall*)
- 3 pomoćna nadzornika borilišta (eng. *assistant marshall*; kontroliraju prelaženje područja za skok u vis/skok u dalj – utrke na 60 m)

2. DISCIPLINE TRČANJA

- 1 arbitar starta
- 1 koordinator starta
- 1 starter (za svaku disciplinu)
- 2 pomoćnika startera
- 2 suca za opoziv
- 2 suca (također djeluju, kada je prikladno, kao brojitelji krugova)
- 5 sudaca na stazi (za preponske discipline samo)
- 2 suca na stazi (za štafetne utrke samo)
- 1 međunarodni tehnički dužnosnik (ITO) za start i utrke (smješten, ako je moguće, izvan ili u 8. stazi ako je unutar)

Napomena 1: Arbitar i glavni sudac trebaju biti smješteni izvan ovalne staze.

Napomena 2: Starter i koordinator starta trebaju biti smješteni izvan ovalne staze.

Napomena 3: Suci na stazi za utrke na ovalnoj stazi moraju biti smješteni izvan ovalne staze.

3. TEHNIČKE DISCIPLINE

Skok u vis (7)

- 1 arbitar
- 1 međunarodni tehnički dužnosnik (ITO)
- 1 glavni sudac (sa zastavicama) – također namješta letvicu i mjeri visinu
- 1 sudac za letvicu – također namješta letvicu i pomaže u mjerenju
- 1 zapisničar – također upravlja satom za vrijeme preostalo do pokušaja i semaforom za idućeg atletičara
- 1 sudac za mjerenje vremena – upravlja satom za vrijeme preostalo do pokušaja i semaforom za idućeg atletičara
- 1 sudac za kontrolu atletičara

Skok motkom (8)

- 1 arbitar
- 1 međunarodni tehnički dužnosnik (ITO)
- 1 glavni sudac (sa zastavicama) – sudjeluje u mjerenju
- 2 suca za letvicu – namještaju letvicu, stalke, hvataju motku i pomažu u mjerenju
- 1 zapisničar – također bilježi visine letvice
- 1 sudac za mjerenje vremena – upravlja satom za vrijeme preostalo do pokušaja i semaforom za idućeg atletičara
- 1 sudac za kontrolu atletičara

Skok u dalj i troskok (11)

- 1 arbitar
- 1 međunarodni tehnički dužnosnik (ITO)
- 1 glavni sudac (sa zastavicama)
- 1 sudac (sa šiljkom/prizmom za obilježavanje traga u pijesku doskočišta)
- 1 sudac (kontrolira plastelinsku ploču)*
- 1 zapisničar
- 1 sudac za mjerenje vremena – upravlja i semaforom za idućeg atletičara
- 1 tehničar na vjetrometru
- 1 sudac za kontrolu atletičara
- 2 pomoćna suca (za ravnanje površine pijeska)

*Kada je god moguće, treba biti smješten izvan unutrašnjega polja

Bacanje kugle (9)

- 1 arbitar
- 1 međunarodni tehnički dužnosnik (ITO)

1 glavni sudac (sa zastavicama)

1 sudac – koji sudi drugu stranu kruga i upravlja satom za vrijeme preostalo do pokušaja

1 zapisničar – također upravlja semaforom za idućeg atletičara

2 suca – za sletišta i za postavljanje šiljka/prizme

1 sudac (za odlaganje sprave na stalak i za bilježenje koja je sprava upotrijebljena)

1 sudac za kontrolu atletičara – također odlaže spravu na stalak i uručuje ju sa stalka

A) Oprema za svaku tehničku disciplinu treba biti postavljena prije odgovarajućeg dijela satnice i uklonjena nakon završetka natjecanja.

4. POSTAVLJANJE SEKTORA ZA DISCIPLINE BACANJA (TLOCRT)

Sektori sletišta za discipline bacanja trebaju se postaviti (tlocrtno) sukladno sljedećim smjernicama:

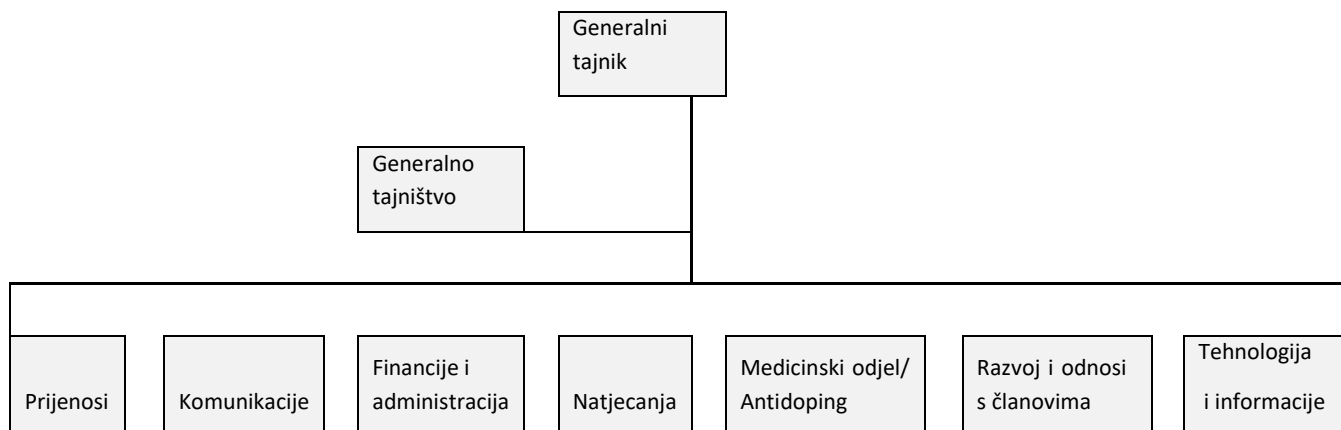
- Kvalifikacijski krugovi – jedan žuti luk na kvalifikacijskoj oznaci i jedan bijeli na referentnoj oznaci.
- Finale – 2 bijela luka na takvoj udaljenosti da:
  - 20% bacanja sleti prije najbližega luka
  - 60% bacanja sleti između dva luka
  - 20% bacanja sleti iza najdaljega luka

Razmaci među lukovima za bacanje kugle trebaju biti dva (2) metra.

Dodatak F

SHEMATSKI PRIKAZ ORGANIZACIJE GLAVNOGA SJEDIŠTA IAAF-a

Dodatak G

OBRAZAC ZA IZVJEŠTAJ ODJELA ZA NATJECANJE

Nakon natjecanja za koje je tehnički delegat bio imenovan, nužne su specifične povratne informacije koje postaju dio IAAF-ovog izvještaja nakon natjecanja. Izvještaj tehničkih delegata uključen je u cjelokupni izvještaj IAAF-ovog Odjela za natjecanja. Od tehničkih se delegata traži da daju povratne informacije o specifičnim područjima navedenima u nastavku. Također su dobrodošli komentari i/ili preporuke.

	Sadržaj	Predloženi unos tehničkih delegata
1.	Priprema i organizacija općenito	
1.1.	Struktura Odjela za natjecanje unutar lokalnog organizacijskoga odbora	Izreći mišljenje o strukturi ako nije dobro funkcionirala i dati preporuke
1.2.	Priprema (posjeti manifestaciji, probni događaji, komunikacija)	Dati mišljenje o svemu bitnome, kao i o suradnji s lokalnim organizacijskim odborom
1.3.	Raspored aktivnosti i sastanaka prije natjecanja	
2.	Prijave i sudjelovanje	
2.1.	Konačni sudionici (eng. <i>final participation</i>)	
2.2.	Sažetak završnih prijava	
2.3.	Sažetak preliminarnih prijava	
2.4.	Usporedba između prijava i sudjelovanja	
2.5.	Konačni sudionici po disciplinama	
2.6.	Konačni sudionici prema zadovoljenim normama	
3.	Objekti i prostori/prostorije	
3.1.	Stadion - vrsta podloge na stazi - broj staza - uključiti skice tlocrta unutrašnjeg dijela atletskog borilišta	Dati mišljenje o svakom uočenom problem i dati preporuke
3.2.	Trase za maraton/natjecateljsko hodanje - kratak opis trasa (lokacija starta i cilja, duljina petlje) - uključiti kartu trasa	
3.3.	Područje za zagrijavanje - udaljenost od glavnog stadiona - prostor i sadržaji	
3.4.	Objekti, prostori i sadržaji za treniranje - navesti sve nazivom i pruženim uslugama	
3.5.	Procedure u prijavnom centru (eng. <i>call room</i>) - postupci u prijavnici 1. i prijavnici 2. (eng. CR1 & CR2)	
3.6.	Zone za trenere - karta ili propusnica	

3.7.	Oprema za natjecanje - popis tvrtke Mondo	Komentirati svaki problem s tehničkom opremom
3.8.	Sprave - službeni popis - statistika korištenja	
4.	Informacije o natjecanju	
4.1.	Priručnik za timove - IAAF-ov predložak - datum objavljivanja na mrežnoj stranici - raspodjela na mjestu manifestacije	
4.2.	Orijentacijske posjete - navesti datume, broj nazočnih	
4.3.	Tehnički sastanak - datum, vrijeme, lokacija - broj nazočnih	Komentirati organizaciju, provedbu i svaki možebitni veliki problem
4.4.	Tehnički informacijski centar (TIC) i recepcija natjecanja (CID; eng. <i>competition information desk</i>) - lokacija - radno vrijeme	
4.5.	Specijalne propusnice - sažetak specijalnih propusnica i dokumenata podijeljenih svakom timu	
5.	Provedba natjecanja	
5.1.	Završne prijave i završne potvrde	Dati mišljenje o bilo kakvom problemu u svezi s podnošenjem završnih prijava i potvrda atletičara koji sudjeluju
5.2.	Satnica - konačna satnica - popis amandmana	Detaljno opisati sve promjene koje su zahtijevale bilo povećanje bilo smanjenje zakazanoga broja krugova i grupa ili bilo kakve druge znatne promjene i razloge za to.
5.3.	Trajanje tehničkih disciplina (uključiti tablicu)	Dati mišljenje o svemu što je utjecalo na trajanje disciplina
5.4.	Suđenje	
5.4.1.	Međunarodne službene osobe (ITO) natjecanja - izvještaj glavnoga međunarodnog dužnosnika - izvještaj međunarodnog startera - izvještaj međunarodnog suca za fotofiniš - izvještaj glavnog suca za natjecateljsko hodanje	Tehnički delegat i direktor IAAF-ovih natjecanja ocjenjuju rad: - glavnoga ITO-a - međunarodnoga startera - međunarodnoga suca za fotofiniš - glavnoga suca za natjecateljsko hodanje <i>Predložci će biti pripravljeni.</i>
5.4.2.	Nacionalne tehničke službene osobe/dužnosnici - broj i uloge - priprema (trening, seminari itd.)	Komentirati pripremu i obnašanje dužnosti nacionalnih tehničkih dužnosnika
5.5.	Predstavljanje manifestacije - ime osobe ili tvrtke odgovorne za prezentaciju natjecanja - zabilježiti svaku inovaciju	

6.	Žalbe Žalbenom vijeću	
6.1.	Sažetak žalbi podnesenih Žalbenom vijeću	
6.2.	Procedure video snimanja - broj kanala - komentari/preporuke	
7.	Tehničke usluge	
7.1.	Mjerenje vremena - izvještaj tvrtke pružatelja usluge mjerenja vremena (predložak) - komentari/preporuke	Komentirati svaki problem koji se pojavio i dati preporuke.
7.2.	Rezultati - izvještaj tvrtke pružatelja usluge obrade rezultata (predložak) - komentari/preporuke	Komentirati svaki problem koji se pojavio i dati preporuke.
7.3.	Brojevi na prsima (eng. <i>bib</i>) i brojevi na kuku - uključiti redoslijed - posebno uređenje (ime sprijeda, brojevi u boji itd.) - komentari/preporuke	
8.	Opći komentari i preporuke	Ako je potrebno, dati dodatno mišljenje ili preporuku

Dodatak H

PRIMJER PLANA ZA POSJET MJESTU MANIFESTACIJE

Svjetsko prvenstvo IAAF-a u atletici

1. Upoznavanje i dobrodošlica

2. Mjesto natjecanja – stadion

- vidjeti popis

3. Cestovne discipline

a. trasa za maraton

b. trasa za natjecateljsko hodanje

4. Mjesta za treniranje

a. broj

b. lokacija

c. raspodjela po disciplinama

5. Raspored natjecanja/satnica

a. smjernice IAAF-a

b. vremena početka i završetka pojedinih dijelova natjecateljskoga programa (eng. *session*)

c. raspodjela disciplina po pojedinim dijelovima natjecateljskoga programa

d. zakazano vrijeme početka natjecanja po disciplinama

e. svečanosti dodjele medalja

6. Oprema i sprave

a. dobavljač opreme

b. postavljanje i postav opreme

c. službeni popis sprava i potrebnih količina

d. upotreba i provjera osobnih sprava

7. Mjerenje vremena, usluge mjerenja vremena i obrade rezultata

a. pružatelji usluga

b. zahtjevi lokalnoga organizacijskog odbora

c. specifični problemi

8. Prijave

- a. preliminarne prijave
- b. završne prijave
- c. završne, konačne potvrde
- d. potvrde za štafete

9. Tehnički sastanak

- a. lokacija i vrijeme
- b. sudionici
- c. plan
- d. pitanja za tehnički sastanak (raspodjela obrazaca)
- e. startni popis (izrada, umnožavanje, raspodjela)
- f. raspodjela brojeva koje će nositi atletičari
- g. posebne propusnice (tehničke discipline, područje za zagrijavanje itd.)
- h. inspekcija stadiona – timovi sudionici

10. Tehnički informacijski centar (TIC) i recepcija za informacije o natjecanju (CID)

- a. lokacija
- b. funkcije
- c. početak radnog vremena i trajanje

11. Procedure natjecanja

- a. ispis startnih brojeva i raspodjela
- b. termini za pojavljivanje u prijavnom centru
- c. protesti i žalbe
- d. tajnik Žalbenoga vijeća

12. Suđenje

- a. međunarodni tehnički dužnosnici i delegati
- b. imenovanje i funkcije
- c. nacionalni tehnički dužnosnici

- d. razina suđenja
- e. program osposobljavanja/treninga
- f. protokoli za upravljanje manifestacijom
- g. predstavljanje manifestacije

13. Videosnimanje

- a. zahtjevi
- b. funkcioniranje
- c. snimanje
- d. pregledavanje

14. Svečanosti

- a. otvaranje
- b. zatvaranje
- c. dodjela medalja

15. Priručnik za timove sudionike

- a. rokovi za dovršetak izrade
- b. objavljivanje
- c. raspodjela timovima

16. Logistika

- a. smještaj za timove sudionike
- b. subvencionirane i nesubvencionirane službene osobe
- c. obroci (jelovnici i vrijeme)
- d. plan prijevoza za:
- e. dolazak na aerodrom
- f. natjecanje
- g. trening
- h. motke za skok

17. Akreditacije za timove sudionike

- a. lokacija akreditacijskog centra za timove sudionike

- b. procedure po dolasku
- c. osobne akreditacije za trenere

18. Probna natjecanja

- a. datumi
- b. formati
- c. sudionici

19. Drugo

- a. vize
- b. izaslanici timova sudionika
- c. budući posjeti

Dodatak I

KONTROLNI POPIS ZA POSJET MJESTU MANIFESTACIJE

Popis područja za koje se može očekivati provjera tehničkih delegata:

- 1. Područje za zagrijavanje**
  - 1.1. zona za dolazak atletičara
  - 1.2. medicinska područja
  - 1.3. prostori za trening utezima
  - 1.4. prostori za atletske discipline
  - 1.5. zahodi i svlačionice
  - 1.6. zakloni i područja za masažu
- 2. Prva prijavnica (prijavni centar) za prvi poziv**
  - 2.1. pozivni semafor/ploča i razglasni sustav
  - 2.2. lokacija i konfiguracija 1. prijavnice
- 3. Druga prijavnica/drugi prijavni centar (završni poziv za prijavu)**
  - 3.1. lokacija i konfiguracija
  - 3.2. prostori za završno zagrijavanje
  - 3.3. zahodi
- 4. Mjesto natjecanja**
  - 4.1. prostori za atletske discipline
  - 4.2. nepomična oprema (odrazna daska, krugovi za bacanja, zaustavna greda, kutije za skok motkom)
  - 4.3. pohrana za opremu i pristup atletskom borilištu
  - 4.4. sjedala za trenere tehničkih disciplina
  - 4.5. područje sjedala za timove sudionike
- 5. Prostor s novinarima (eng. mix zone)**
  - 5.1. lokacija i konfiguracija
  - 5.2. pristup i protočnost
- 6. Područje za sudionike koji su završili svoje natjecanje**
  - 6.1. lokacija i konfiguracija
  - 6.2. pristup iz prostora s novinarima
  - 6.3. pristup službenim osobama iz atletičareva tima
- 7. Medicinski centar**
  - 7.1. lokacija
  - 7.2. pristup atletskom borilištu i izlazak s njega
  - 7.3. pristup vozilima hitne pomoći
- 8. Stanica za dopinšku kontrolu**
  - 8.1. lokacija
  - 8.2. pristup

9. Svečanosti dodjele medalja

- 9.1. lokacija postolja
- 9.2. lokacija područja za pripremu svečanosti
- 9.3. pristup za uglednike (VIP; eng. very important person) i atletičare

10. Uredi za rukovodstvo natjecanja

- 10.1. ured rukovoditelja natjecanja
- 10.2. tajništvo
- 10.3. kabina za direktora natjecanja
- 10.4. soba za provjeru sprava

11. Tehnički informacijski centar

- 11.1. lokacija
- 11.2. pristup za tim
- 11.3. raspodjela ispisa (startni popisi i rezultati)
- 11.4. oglasne ploče/semafori (rezultati)

12. Tehničke videosluge

- 12.1. lokacija
- 12.2. funkcioniranje

13. Prostorije IAAF-a

- 13.1. tajništvo
- 13.2. soba za sastanke
- 13.3. ured tehničkih delegata
- 13.4. ured Odjela za natjecanja
- 13.5. ured statističara
- 13.6. soba Žalbenog vijeća

14. Predstavljanje manifestacije

- 14.1. studio
- 14.2. kabina za najavljiivača
- 14.3. funkcioniranje videozida i semafora s rezultatima
- 14.4. razglasni sustav

15. Pružatelji usluga mjerenja vremena i obrade rezultata

- 15.1. soba za fotofiniš mjerenje vremena
- 15.2. soba za obradu i upravljanje natjecateljskim podacima
- 15.3. soba za ždrijeb (eng. *seeding room*)
- 15.4. pohrana opreme
- 15.5. radionica

16. Tehnički dužnosnici

- 16.1. soba za međunarodne tehničke dužnosnike
- 16.2. soba međunarodnih sudaca za natjecateljsko hodanje
- 16.3. soba nacionalnih tehničkih dužnosnika

17. Raspored sjedenja

- 17.1. najveći uglednici (VVIP; *very very important persons*)
- 17.2. uglednici (obitelj IAAF-a)
- 17.3. tribina za predstavnike medija
- 17.4. mjesta za timove sudionike

18. Atletičari

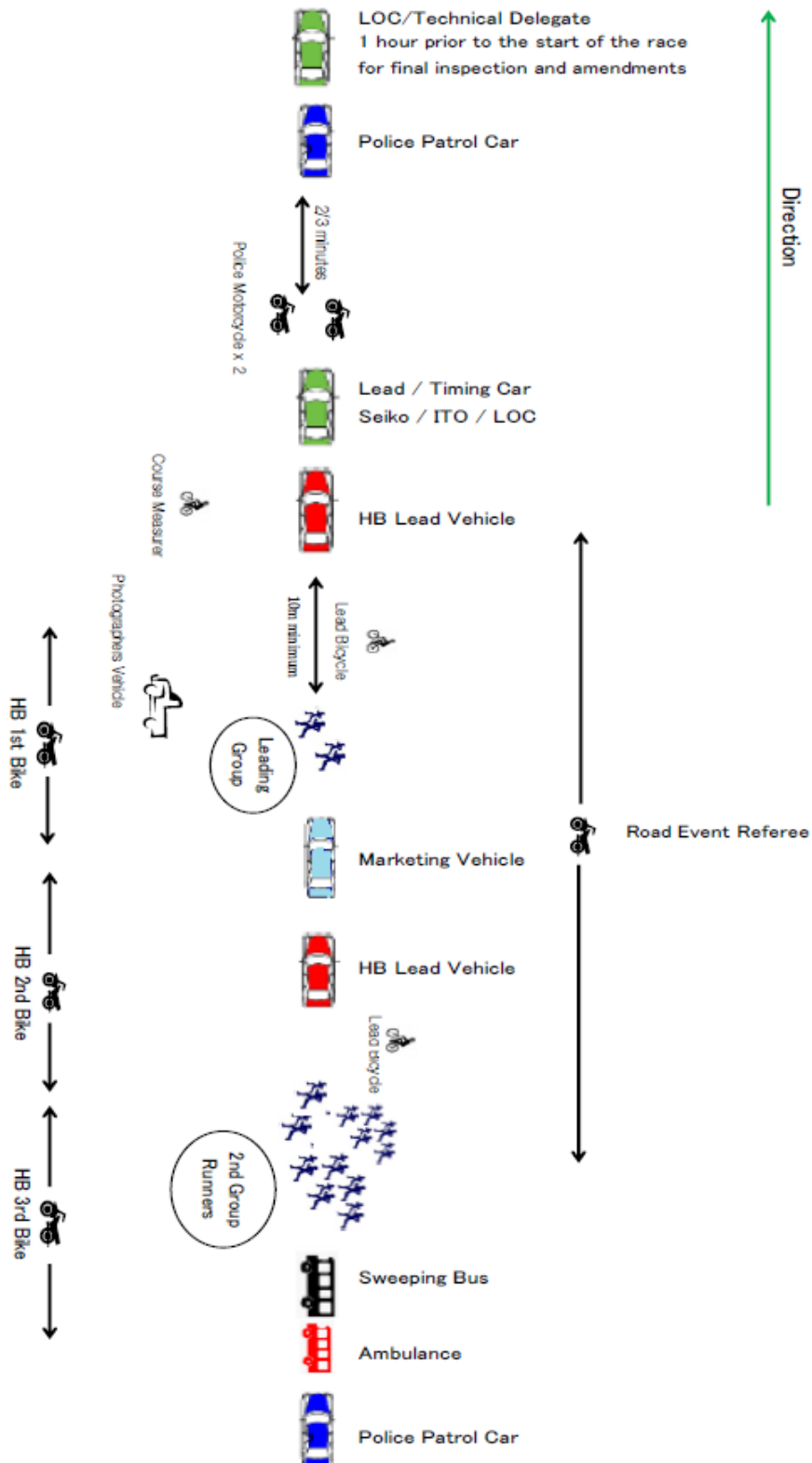
- 18.1. područje za odmor višebojaca

Dodatak J

STANDARDNI POLOŽAJI VOZILA ZA CESTOVNE UTRKE IAAF-ovo Svjetsko prvenstvo u atletici

Legenda: Direction

LOC/Technical Delegate
1 hour prior to the start of the race
for final inspection and amendments
Police Patrol Car
Police Motorcycle x 2
Lead / Timing Car
Seiko / ITO / LOC
Course Measurer
Host Broadcaster (HB) Lead Vehicle

Lead Bicycle
Photographers Vehicle
Leading Group
HB 1st Bike
Road Event Referee
Marketing Vehicle
HB Lead Vehicle
HB 2nd Bike
2nd Group Runners
Sweeping Bus
Ambulance
Police Patrol Car

Smjer

Lokalni organizacijski odbor/tehnički delegat
Jedan sat prije početka utrke
Završna inspekcija i amandmani
Polijsko patrolno vozilo
Polijski motocikl x2 (2-3 minute nakon patrolnog vozila)
Vodeće vozilo/Vozilo za mjerenje vremena
Seiko/međunarodni tehnički dužnosnik/lokalni organizacijski odbor
Mjeritelj trase
Vodeće vozilo domaćina TV prijenosa (najmanje 10 m ispred vodeće
skupine atletičara)
Vodeći bicikl
Vozilo s fotografima
Vodeća skupina atletičara
Prvi bicikl domaćina TV prijenosa
Arbitar za cestovne discipline
Marketinško vozilo
Vodeće vozilo domaćina TV prijenosa
Drugi bicikl domaćina TV prijenosa
Druga skupina atletičara
Prateći autobus (za atletičare koji odustanu)
Vozilo hitne pomoći
Polijsko patrolno vozilo

Dodatak K

POPIS OPREME KOJU MONDO DOSTAVLJA za Svjetska prvenstva IAAF-a

Vrsta opreme	Količina
Discipline trčanja	
Prepone	190
Kolica za prepone (kapacitet: 20 prepona)	8
Rezervne letvice za prepone	40
Štafetne palice	80
Set čunjeva za označavanje staza s indikatorima pogrešnog starta 1-8 (1 set od 1-9 po potrebi)	4
Zapreke za utrke sa zaprekama, set od 4: (3 x 3.96 m; 1 x 5.0 m)	1
Greda za vodenu zapreku za utrke sa zaprekama	1
Rezervna zapreka za utрку sa zaprekama – 5.0 m	1
Postolje za startera	3
Narandžasti čunjevi indikator crte za prestrojavanje – 150 mm visine	20
Skok u vis	
Stalci za skok u vis (par)	3
Letvica za skok u vis	30
Fleksibilna letvica za skok u vis	20
Sletišta za skok u vis i pokrivač za loše vremenske uvjete	2
Uređaj za mjerenje visine letvice	3
Skok motkom	
Stalci za skok motkom (par) – dva elektronska + jedan ručni	3
Držać za postavljanje letvice za skok motkom	3
Letvica za skok motkom	50
Fleksibilna letvica za skok motkom	30
Uređaj za mjerenje visine letvice za skok motkom	3
Sletišta za skok motkom i pokrivač za loše vremenske uvjete	2
Stalak za motke za do 20 motki	4
Skok u dalj/trskok	
Indikator dužine za skok u dalj	2
Indikator dužine za trskok	2
Sredstvo za ravnanje površine pijeska – grablje i trake – ručni set	4
Markeri za indikator dužine – set	4
Bacanje diska	
Stalci držači za diskove; kapacitet do 15 diskova	4
Kutije za obilježavanje dužine (30-90 m svakih 5 m) set (također za kladivo i koplje)	3
Bacanje kladiva	
Stalci držači za kladiva; kapacitet: 10 kladiva	4
Konverzijski krug za bacanje kladiva (ako već ne postoji na mjestu natjecanja)	2

Bacanje koplja	
Stalci držači za koplja; kapacitet 20 kopalja	3
Markeri za zaletišta	50
Bacanje kugle	
Povratni kanal za kuglu	2
Stalci držači za kugle; kapacitet 15 kugli	4
Kutije za obilježavanje dužine (12-22 m svaka 2 m) – set	4
Opća oprema	
Indikatori svjetskog rekorda (bacanja)	2
Indikator rekorda prvenstva (bacanja)	2
Markeri za indikator kvalifikacijske oznake (bacanja)	3
Indikatori svjetskog rekorda (skok u dalj/troskok)	1
Indikator rekorda prvenstva (skok u dalj/troskok)	1
Markeri za indikator kvalifikacijske oznake (skok u dalj, troskok)	2
Posuda za magnezij za bacače kugle i skakače motkom	10
Markeri za zaletišta	300
Čarape indikatori vjetra	16
Zastavice za suce – žute, bijele, crvene	40/20/20
Zaštitna mreža za sektor diska	4
Čunjevi s logom natjecanja/igara	tbd

Legenda: tbd (eng. to be discussed) – treba se raspraviti; prema dogovoru

Uz ponuđenu opremu Mondo raspolaže širokim rasponom opreme koja se može kupiti. O tome se izravno dogovaraju lokalni organizacijski odbor i Mondo.

POPIS OPREME KOJU MONDO DOSTAVLJA za Svjetska dvoranska prvenstva IAAF-a

Vrsta opreme	Količina
<i>Discipline trčanja</i>	
Prepone	60
Kolica za prepone (kapacitet: 20 prepona)	2
Rezervne letvice za prepone	20
Štafetne palice	20
Set čunjeva za označavanje staze s indikatorima pogrešnog starta 1-8	2
Postolje za startera	1
Narandžasti čunjevi indikator crte za prestrojavanje – 150 mm visine	12
<i>Skok u vis</i>	
Stalci za skok u vis (par)	2
Letvica za skok u vis	15
Fleksibilna letvica za skok u vis	8
Sletište za skok u vis	1
Uređaj za mjerenje visine letvice	1
<i>Skok motkom</i>	
Stalci za skok motkom (par) – dva elektronska + jedan ručni	2
Držač za postavljanje letvice za skok motkom	2
Letvica za skok motkom	20
Fleksibilna letvica za skok s motkom	10
Uređaj za mjerenje visine letvice u skoku motkom	2
Sletište za skok motkom	1
Stalak za motke za do 20 motki	2
Kutija za skok s motkom	1
<i>Skok u dalj/troskok</i>	
Indikator dužine za skok u dalj	1
Indikator dužine za troskok	1
Sredstvo za ravnjanje površine pijeska – grablje i trake – ručni set	2
Markeri za indikator dužine – set	1
<i>Bacanje kugle</i>	
Povratni kanal za kuglu	1
Stalci držači za kugle; kapacitet 15 kugli	2
Krug za bacanja i zaustavna greda	1
Kutije za obilježavanje dužine (12-22m svaka 2m) – set	1
<i>Opća oprema</i>	
Indikator svjetskog rekorda (bacanja)	1
Indikator rekorda prvenstva (bacanja)	1
Markeri za indikator kvalifikacijske oznake (bacanja)	1
Indikator svjetskog rekorda (skok u dalj/troskok)	1

Indikator rekorda prvenstva (skok u dalj/troskok)	1
Markeri za indikator kvalifikacijske oznake (skok u dalj/troskok))	1
Posuda za magnezij za bacanje kugle i skok s motkom	2
Markeri za zaletište	50
Zastavice za suce – žute, bijele, crvene	40/20/20
Čunjevi s logom natjecanja/igara	tbd

Legenda: tbd (eng. to be discussed) – treba se raspraviti; prema dogovoru

Uz ponuđenu opremu Mondo raspolaže širokim rasponom opreme koja se može kupiti. O tome se izravno dogovaraju lokalni organizacijski odbor i Mondo.

POPIS OPREME KOJU MONDO DOSTAVLJA

za IAAF-ovo Svjetsko juniorsko prvenstvo i Svjetsko prvenstvo za mladež

Vrsta opreme	Količina
Discipline trčanja	
Prepone	170
Kolica za prepone (kapacitet: 20 prepona)	8
Rezervne letvice za prepone	30
Štafetne palice	40
Set čunjeva za označavanje staze sa indikatorima pogrešnog starta 1-8	3
Zapreke za utrke za zaprekama, set od 4: (3 x 3.96m; 1 x 5.0m)	1
Greda za vodenu zapreku za utrke sa zaprekama	1
Rezervna zapreka za utрку sa zaprekama – 5.0m	1
Postolje za startera	3
Narandžasti čunjevi indikator crte za prestrojavanje – 150 mm visine	12
Skok u vis	
Stalci za skok u vis (par)	2
Letvica za skok u vis	15
Fleksibilna letvica za skok u vis	10
Sletište za skok u vis i pokrivač za loše vremenske uvjete	2
Uređaj za mjerenje visine letvice	2
Skok motkom	
Stalci za skok motkom (par) – elektronski	2
Držač za postavljanje letvice za skok motkom	2
Letvica za skok motkom	20
Fleksibilna letvica za skok s motkom	15
Uređaj za mjerenje visine letvice u skoku motkom	2
Sletište za skok motkom i pokrivač za loše vremenske uvjete	2
Stalak za motke za do 20 motki	2
Skok u dalj/troskok	
Indikator dužine za skok u dalj	2
Indikator dužine za troskok	2
Sredstvo za ravnjanje površine pijeska – grablje i trake – ručni set	2
Markeri za indikator dužine – set	2
Bacanje diska	
Stalci držači za diskove; kapacitet do 15 diskova	2
Kutije za marker dužine (30-90m svakih 5m) Set (također za kladivo i koplje)	2
Bacanje kladiva	
Stalci držači za kladiva; kapacitet: 10 kladiva	2
Konverzijski krug za bacanje kladiva (ako već ne postoji na mjestu natjecanja)	2

Bacanje koplja	
Stalci držači za koplja; kapacitet 20 kopalja	2
Markeri za zaletišta	40
Bacanje kugle	
Povratni kanal za kuglu	2
Stalci držači za kugle; kapacitet 15 kugli	2
Kutije za obilježavanje dužine (12-22m svaka 2m)	4
Opća oprema	
Indikatori svjetskog rekorda (bacanja)	2
Indikator rekorda prvenstva (bacanja)	2
Markeri za indikator kvalifikacijske oznake (bacanja)	2
Indikatori svjetskog rekorda (skok u dalj/troskok)	1
Indikator rekorda prvenstva (skok u dalj/troskok)	1
Markeri za indikator kvalifikacijske oznake (skok u dalj/troskok))	2
Posuda za magnezij za bacanje kugle i skok s motkom	5
Markeri za zaletišta	150
Čarape indikatori vjetra	10
Zastavice za suce – žute, bijele, crvene	40/20/20
Zaštitna mreža za sektor diska	2
Čunjevi s logom natjecanja/igara	tbd

Legenda: tbd (eng. to be discussed) – treba se raspraviti; prema dogovoru

Uz ponuđenu opremu Mondo raspolaže širokim rasponom opreme koja se može kupiti. O tome se izravno dogovaraju lokalni organizacijski odbor i Mondo.

POPIS OPREME KOJU DOSTAVLJA MONDO
za IAAF-ov Kontinentalni kup

Vrsta opreme	Količina
Discipline trčanja	
Prepone	100
Kolica za prepone (kapacitet: 20 prepona)	5
Rezervne letvice za prepone	10
Štafetne palice	20
Set čunjeva za označavanje staze sa indikatorima pogrešnog starta 1-8 (1 set od 1-9 po potrebu)	3
Zapreke za utrke za zaprekama, set od 4: (3 x 3.96m; 1 x 5.0m)	1
Greda za vodenu zapreku za utrke sa zaprekama	1
Rezerva zapreka za utрку sa zaprekama – 5.0m	1
Postolje za startera	3
Narandžasti čunjevi indikator crte za prestrojavanje – 150 mm visine	12
Skok u vis	
Stalci za skok u vis (par)	2
Letvica za skok u vis	15
Fleksibilna letvica za skok u vis	3
Sletište za skok u vis i pokrivač za loše vremensku uvjete	1
Uređaj za mjerenje visine letvice	1
Skok motkom	
Stalci za skok motkom (par) – dva elektronska + jedan ručni	2
Držač za postavljanje letvice za skok motkom	2
Letvica za skok motkom	20
Fleksibilna letvica za skok s motkom	5
Uređaj za mjerenje visine letvice u skoku motkom	2
Sletište za skok motkom i pokrivač za loše vremenske uvjete	1
Stalak za motke za do 20 motki	2
Kutija i prekrivač za skok s motkom (ako ne postoji na mjestu)	2
Skok u dalj/troskok	
Indikator dužine za skok u dalj	1
Indikator dužine za troskok	1
Sredstvo za ravnjanje površine pijeska – grablje i trake – ručni set	2
Markeri za indikator dužine – set	2
Bacanje diska	
Stalci držači za diskove; kapacitet do 15 diskova	2
Kutije za marker dužine (30-90m svakih 5m) set (također za kladivo i koplje)	2
Bacanje kladiva	

Stalci držači za kladiva; kapacitet: 10 kladiva	2
Konverzijski krug za bacanje kladiva (ako već ne postoji na mjestu natjecanja)	2
Bacanje koplja	
Stalci držači za koplja; kapacitet 20 kopalja	2
Markeri za zaletišta	10
Bacanje kugle	
Povratni kanal za kuglu	1
Stalci držači za kugle; kapacitet 15 kugli	2
Kutije za obilježavanje dužine (12-22m svaka 2m)	2
Opća oprema	
Indikatori svjetskog rekorda (bacanja)	2
Indikator rekorda prvenstva (bacanja)	2
Indikatori svjetskog rekorda (skok u dalj/troskok)	1
Indikator rekorda prvenstva (skok u dalj/troskok)	1
Posuda za magnezij za bacanje kugle i skok s motkom	3
Markeri za zaletišta	50
Čarape indikatori vjetra	5
Zastavice za suce – žute, bijele, crvene	40/20/20
Zaštitna mreža za sektor diska	2
Čunjevi s logom natjecanja/igara	tbd

Legenda: tbd (eng. to be discussed) – treba se raspraviti; prema dogovoru

Uz ponuđenu opremu Mondo raspolaže širokim rasponom opreme koja se može kupiti. O tome se izravno dogovaraju lokalni organizacijski odbor i Mondo.

Dodatak L**STATISTIČKI MODEL ZA NORME ZA PRIJAVLJIVANJE**

13. Svjetsko prvenstvo IAAF-a, Daegu 2011.								
Prijedložene norme za prijavu								
MUŠKARCI								
Disciplina	Idealni br. atletičara sudionika	Idealni broj kvalificiranih po normi	Očekivani broj nekvalificiranih atletičara	Svjetsko prvenstvo, Berlin 2009.			Prijedlog za 2011.	
				A norma	B norma	Broj sudionika	A	B
100m	56	48	0	10.21	10.28	94	10.18	10.25
200m	56	54	4	20.59	20.75	73	20.60	20.70
400m	48	46	4	45.55	45.95	56	45.25	45.70
800m	48	44	6	1:45.40	1:46.60	52	1:45.40	1:46.30
1500m	45	40	8	3:36.20	3:39.20	55	3:35.00	3:38.00
5000m	38	36	3	13:20.00	13:29.00	41	13:20.00	13:27.00
10000m	27	28	0	27:47.00	28:12.00	34	27:40.00	28:00.00
Maraton	100	110	0	2:18:00		99	2:17:00	
3000m sa zaprekama	45	45	0	8:23.00	8:33.50	39	8:23.10	8:32.00
110m prepone	40	36	6	13.55	13.62	48	13.52	13.60
400m prepone	40	40	2	49.25	49.80	31	49.40	49.80
Skok u vis	31	32	0	2.31m	2.28m	31	2,31	2.28
Skok motkom	31	32	0	5.70m	5.55m	35	5,72	5.60
Skok u dalj	31	28	4	8.15m	8.05m	45	8,20	8.10
Troskok	31	30	2	17.10m	16.65m	46	17.20	16.85
Bacanje kugle	31	32	0	20.30m	19.90m	36	20.50	20.00
Bacanje diska	31	32	0	64.50m	62.50m	31	65.00	63.00
Bacanje kladiva	31	32	0	77.50m	74.30m	34	78.00	74.00
Bacanje koplja	31	32	0	81.00m	78.00m	49	82.00	79.50
Desetboj	32	32	0	8000pts	7730pts	40	8200	8000
20km hodanje	60	64	0	1:22:30	1:24:20	50	1:22:30	1:24:00
50km hodanje	60	64	0	3:58:00	4:09:00	48	3:58:00	4:09:00
4x100m	24	25	0	39:10:00		18	39:20:00	
4x400m	24	25	0	03:03.3		14	3:04:00	

13. Svjetsko prvenstvo IAAF-a, Daegu 2011.								
Prijedložene norme za prijavu								
ŽENE								
Disciplina	Idealni br. atletičara sudionika	Idealni broj kvalificiranih po normi	Očekivani broj nekvalificiranih atletičara	Svjetsko prvenstvo, Berlin 2009.			Prijedlog 2011.	
				A norma	B norma	Broj sudionika	A	B
100m	56	48	0	11.30	11.40	71	11.29	11.38
200m	48	45	5	23.00	23.30	50	23.00	23.30
400m	48	44	7	51.50	52.30	45	51.50	52.30
800m	48	44	6	2:00.00	2:01.30	45	1:59.80	2:01.30
1500m	45	44	5	4:06.00	4:09.00	43	4:05.90	4:08.90
5000m	30	30	2	15:10.00	15:25.00	25	15:14.00	15:25.00
10000m	27	28	0	31:45.00	32:20.00	23	31:45:00	32:00.00
Maraton	80	90	0	2:43:00		77	2:43:00	
3000m sa zaprekama	45	48	0	9:40.00	9:48.00	40	9:43.00	9:50.00
100m prepone	40	40	2	12.96	13.11	39	12.96	13.15
400m prepone	40	40	2	55.50	56.55	40	55.40	56.55
Skok u vis	31	32	0	1.95m	1.91m	33	1,95	1,92
Skok motkom	31	32	0	4.45m	4.35m	31	4,50	4,40
Skok u dalj	31	30	2	6.72m	6.62m	37	6,75	6,65
Troskok	31	32	0	14.20m	14.00m	37	14.30	14,11
Bacanje kugle	31	30	2	18.20m	17.20m	29	18.30	17.30
Bacanje diska	30	2	2	62.00m	58.50m	40	62.00	59.50
Bacanje kladiva	32	0	0	70.00m	67.50m	42	71.50	69.00
Bacanje koplja	32	0	0	61.00m	59.00m	32	61.00	59.00
Sedmoboj	32	0	0	6100pts	5900pts	29	6150	5950
20km hodanje	60	65	0	1:33:30	1:38:00	47	1:33:30	1:38:00
4x100m	24	25	0	43.90		17	44.00	
4x400m	24	25	0	3:31.00		16	3:32:00	

Napomena: U tablicama decimalne točke (engleski jezik) nisu zamijenjene decimalnim zarezima (hrvatski jezik).

Dodatak M**SVJETSKA PRVENSTVA IAAF-a****PREDNATJECATELJSKE AKTIVNOSTI I SASTANCI (PREDLOŽAK)**

Datum	Vrijeme	Aktivnost	Lokacija	Sudionici	
Utorak, 6. kolovoza	10:00-12:00	Sastanak za cjelokupno natjecanje	Stadion – Soba TD-a	Vodstvo natjecanja/TDi/IAAF	
	12:00-13:00	Sastanak za cestovne discipline	Stadion	Cestovne discipline/TDi/IAAF	
Srijeda, 7. kolovoza	9:30-18:00	<i>IAAF Kongres – 1. dan</i>	<i>Svjetski trgovački centar</i>	BH/PH	
	15:00	Sastanak za predstavljanje manifestacije	<i>Stadion – soba Žalbenog vijeća</i>	Prezentacijski tim/ domaćin TV prijenosa/ vodstvo natjecanja/IAAF	
	18:00-22:00	Proba za svečanost otvaranja	<i>Stadion</i>		
	20:00	Rok za pitanja za tehnički sastanak	TIC/CID	LOO prikuplja sve	
	20:30	Preliminarni tehnički sastanak (pregled pitanja i prezentacija)	Radisson	TDi/ IAAF/ vodstvo natjecanja	
Četvrtak, 8. kolovoza	9:00-17:00	<i>IAAF Kongres – 2. dan</i>	<i>Svjetski trgovački centar</i>	BH/PH/JS/IM	
	17:00	ITO sastanak	<i>Svjetski trgovački centar</i>	ITOI/TDi	
		Sastanak starterskoga tima i trening za osposobljavanje tvrtke Seiko (s međunarodnim starterima; IS)	Stadion	IS/ LOO starterski tim/ JS	
		Sastanak nacionalnih i međunarodnih sudaca za fotofiniš	Kabina za mjerenje vremena	IPFJ/NPFJ/Seiko	
	15:00	Tehnički test za svečanost otvaranja	Stadion		
	18:00-19:00	Tehnički sastanak	Svjetski trgovački centar	TDi/IAAFa/ vodstvo natjecanja	
	19:00-20:00	Medicinski i antidopinški sastanak	Svjetski trgovački centar	Delegat ADA/ medicinski delegat	
	20:00-21:30	Proba za natjecanje	Stadion	Vodstvo natjecanja/ TDi/ IAAF/ ITOI/ EP/ Seiko/ HB	
	21:30-21:45	Sastanak s ITO-ima i NTO-ima	Stadion	ITOI/ vodstvo natjecanja	
	Petak, 9. kolovoza	9:30-11:00	Kratko izvještavanje o probi	Stadion	Vodstvo natjecanja/ TDi/ IAAF/ ITOI/ EP/ Seiko/ HB
		11:00-12:30	Orijentacija na stadionu – atletičari	Stadion	Vodstvo natjecanja
		11:00-12:30	Vježba startanja	Stadion	Vodstvo natjecanja
		11:00-12:00	Orijentacija na stadionu – vođe timova	Stadion	Vodstvo natjecanja
		12:00-13:00	Tura cestovnom trasom	Cestovne trase	TDi/ vodstvo natjecanja
12:00		Inspekcija trasa za maraton i natjecateljsko hodanje	Cestovne trase	TDi/ LOO	
15:00		Svečanost otvaranja – scene s publikom	Stadion		
16:00		Obilazak stadiona	Stadion	LOO/ TDi/ IAAF/ HB/ Seiko/ D3/ fotografi/ AMS	
19:00-23:00		Generalna proba svečanosti otvaranja	Stadion		
Subota, 10. kolovoza		07:30	Završna inspekcija stadiona	Stadion	TDi/ PH/ IM/ LOO
	09:30	Početak natjecanja	Stadion		

Legenda: HB = Host Broadcast = TV kuća domaćin prijenosa; LOO = lokalni organizacijski odbor; IS = International Starters = međunarodni starteri; EP = Event Presentation = predstavljanje manifestacije; AD = Anti-Doping; AMS = Athletics Management Services = Službe za atletski menadžment.

Dodatak N

KVALIFIKACIJSKA PROCEDURA

MEN						WOMEN						
Final	Semi-Finals		Round 1		Entries P/F/M	Event	Entries P/F/M	Round 1		Semi-Finals		Final
	Start	Qual.	Start	Qual.				Start	Qual.	Start	Qual.	
8						100m						8
8						200m						8
8						400m						8
8						800m						8
12						1500m						12
15						5000m						15
						10,000m						
						Marathon						
15						3000m SC						15
8						110m H/100m H						8
8						400m H						8
						20km RW						
						50km RW						
8						4 x 100m R						8
8						4 x 400m R						8

P = Preliminary Entry, F = Final Entry, M = Maximum Competing, C = Confirmed Entry

MEN						WOMEN						
Starting Heights and Progression	Qualification: (+2cm)	Qualification: (+5cm)	Entries P/F/M	Round 1		Event	Entries P/F/M	Round 1		Semi-Finals		Final
				Start	Qual.			Start	Qual.	Start	Qual.	
						High Jump						Qualification: (+2cm) Qualification: Final: (+5cm)
						Pole Vault						CE High Jump Starting Height: (+3cm)
						Long Jump						
						Triple Jump						
						Shot Put						
						Discus Throw						
						Hammer Throw						
						Javelin Throw						
						Dec:Heptathlon						

Legenda: P = Preliminary Entry = preliminarna prijava, F = Final Entry = završna/konačna prijava, M = Maximum Competing = maksimalan broj natjecatelja, C = Confirmed Entry = potvrđena prijava, * = with Qualifying Standard = kvalificirani po pravu (po ispunjenoj normi), CE H = Combined Events Heats = skupine utrka višebojaca, CE High Jump Starting Height = početna visina letovice u skoku u vis za višebojce, CE Pole Vault Starting Height = početna visina letovice u skoku motkom za višebojce

DODATAK O

SLUŽBENE UPUTE IAAF-a ZA VIDEOSNIMANJE (PRAVILO 150.⁵⁴)

Cilj je ovoga dokumenta dati tehničke informacije o aktivnostima službenoga videosnimanja kao što IAAF-ovo pravilo 150. zahtijeva na svim natjecanjima pod 1.(a), (b) i (c) (i kada je god moguće u drugim natjecanjima) te kako se ono može najbolje upotrijebiti za potporu arbitrima i članovima Žalbenog vijeća.

Cilj:

Videosnimka treba biti takve kvalitete da se na njoj vidi točnost izvedbe i svaki prekršaj pravila.

Primarna je funkcija arbitara (eng. *referees*) ili članova Žalbenog vijeća (eng. *Jury of Appeal*) da odlučuju o prigovorima i žalbama (prizivima) prema IAAF-ovom pravilu 146.⁵⁵ te da se bave i drugim problemima koji se mogu pojaviti tijekom natjecanja a proslijeđeni su njima na rješavanje.

Pravilo 146.3.⁵⁶, u prilog dužnosti arbitra, navodi: „Kako bi donio poštnu, nepristranu odluku, arbitar treba razmotriti svaki dostupan dokaz koji smatra nužnim, uključujući film ili sliku iz službenog videorekordera...“.

Pravilo 146.6.⁵⁷, u prilog dužnosti Vijeća, navodi da „ako je Žalbeno vijeće u nedoumici, drugi se dostupni dokazi mogu uzeti u razmatranje. Ako takav dokaz, uključujući bilo koji dostupni videodokaz, nije uvjerljiv, odluka arbitra ili glavnog suca za natjecateljsko hodanje ostaje na snazi.“

Diskrecijsko je pravo službenih osoba da atletičarima i pratećim službenim osobama omoguće pristup tim videodokazima, kada i gdje procijene da je prikladno.

Izvori videosnimaka:

1. Televizijski prijenos natjecanja lokalne TV kuće.

Raspon pokrivenosti natjecanja u prijenosu varira ovisno o veličini i vrsti natjecanja. Treba organizirati sastanak između predstavnika lokalne TV kuće (HB; eng. *Host Broadcaster*) i IAAF-a kako bi se utvrdili položaji TV kamera i proces snimanja, dostupnost i pregledavanje prijenosa lokalne TV kuće.

---

⁵⁴ v. TR 12

⁵⁵ v. TR 8

⁵⁶ v. TR 8.3

⁵⁷ v. TR 8.6

Na velikim atletskim natjecanjima, lokalna TV kuća svojim brojnim kamerama (do 60) kojima pokriva natjecanje nudi vrlo širok raspon kutova snimanja, tj. dobar pregled borilišta.

2. Svaki dodatni videoizvor koji priskrbi lokalni organizacijski odbor

Kao dodatak onomu što omogućuje prijenos lokalne TV kuće, i lokalni organizacijski odbor treba postaviti dovoljan broj video kamera (barem 4-5). Njima rukuju dobrovoljci s dobrim poznavanjem atletike. Te kamere mogu biti smještene na platformama koje je postavio domaćin TV prijenosa, ali im fokus snimanja discipline treba biti drugačiji, tj. na aspektima discipline koje ne pokriva komercijalni TV prijenos. Kamere mogu biti fiksne ili, posebno ako nema dovoljno dodatnih kamera, pomične, tj. takve da mogu slijediti odvijanje discipline (da mogu „švenkati“, tj. kamera se može okretati oko svoje osi⁵⁸; eng. sweeping).

Što pokriva tehnički video:

Navedeni je cilj tehničkog videosnimanja priskrbiti dokaze kojima podupire rad arbitara i žalbenog vijeća. Prirodno je da fokus svakog videa bude na mjestima i situacijama na kojima su izgledni protesti i žalbe. Najizgledniji protesti i žalbe uključuju sljedeće probleme:

OPĆENITO

125.5.⁵⁹ nesportsko ponašanje/neprikladno ponašanje

142.4.(a)⁶⁰ nepojavljivanje atletičara za kojega je nastup potvrđen

142.4.(b)⁶¹ nepojavljivanje kvalificiranog atletičara

142.4.(c)⁶² natjecanje bez ulaganja *bona fide* napora/natjecanje koje se ne održava na pošten način

144.3.b)⁶³ upotreba elektroničke naprave

144.3.(c)⁶⁴ upotreba tehničke naprave

145.2.⁶⁵ diskvalifikacija s daljnjih natjecanja (zbog 125.5.⁵⁹ [uključujući 162.5.⁶⁶])

DISCIPLINE TRČANJA/NATJECATELJSKOG HODANJA

144.3.(a)⁶⁷ podržavanje tempa

162.5(a)⁶⁸ prekidanje starta bez valjanog razloga

---

⁵⁸ Napomena prevoditeljice ŽJF.

⁵⁹ v. CR 18.5

⁶⁰ v. TR 4.4.1

⁶¹ v. TR 4.4.2

⁶² v. TR 4.4.3

⁶³ v. TR 6.3.2

⁶⁴ v. TR 6.3.3

⁶⁵ v. TR 7.2

⁶⁶ v. TR 16.5

⁶⁷ v. TR 6.3.1

⁶⁸ v. TR 16.5.1

- 162.5.(b)⁶⁹ odgađanje starta
- 162.5.(c)⁷⁰ ometanje starta
- 162.7.⁷¹ prerano započinjanje utrke, pogrešan start
- 163.2.⁷² guranje/ometanje
- 163.3.(a)⁷³ prijestup, gaženje po crtama ili preko crta dodijeljene staze
- 163.3.(b)⁷⁴ prijestup unutrašnje granice staze
- 163.6.⁷⁵ nastavljanje s utrkom nakon svojevolijskog napuštanja staze

Utrke s preponama

- 168.7.⁷⁶ neprelaženje svake prepone
- 168.7.(a)⁷⁷ u trenutku prelaska prepone stopalo ili noga prolazi pored prepone ispod razine gornjega ruba (eng. *trailing leg*)
- 168.7.(b)⁷⁸ namjerno rušenje prepone

Utrka sa zaprekama

- 169.7.⁷⁹ nepretrčavanje svake suhe/vodene zapreke
- 169.7(a)⁸⁰ gaženje pored vodene zapreke
- 169.7(b)⁸¹ u trenutku prelaska prepone stopalo ili noga prolazi pored prepone ispod razine gornjega ruba (eng. *trailing leg*)

Štafetne utrke

- 170.6.(a)⁸² trčanje bez palice/završavanje utrke bez palice
- 170.6.(b)⁸³ pogrešno nošenje palice (npr. koristeći se rukavicama ili tvarima na ruci)
- 170.6.(c)⁸⁴ pogreška prilikom spašavanja ispuštene palice
- 170.7.⁸⁵ primopredaja palice izvan zone primopredaje (rana/kasna primopredaja)
- 170.8.⁸⁶ zlonamjerno ometanje primopredaje

---

⁶⁹ v. TR 16.5.2

⁷⁰ v. TR 16.5.3

⁷¹ v. TR 16.7

⁷² v. TR 17.2

⁷³ v. TR 17.2.1

⁷⁴ v. TR 17.2.2

⁷⁵ v. TR 17.6

⁷⁶ v. TR 22.6

⁷⁷ v. TR 22.6.1

⁷⁸ v. TR 22.6.2

⁷⁹ v. TR 23.7

⁸⁰ v. TR 23.7.1

⁸¹ v. TR 23.7.2

⁸² v. TR 24.5

⁸³ v. TR 24.5

⁸⁴ v. TR 24.6

⁸⁵ v. TR 24.7

⁸⁶ v. TR 24.8

- 170.9.⁸⁷ pomaganje guranjem/ili slično
170.10.⁸⁸ pogreška korištenja više od dvije zamjene
170.11.⁸⁹ kasna potvrda/ promjena sastava tima i/ili redoslijeda trčanja
170.18.⁹⁰ započinjanje trčanja (zalet) izvan dozvoljene udaljenosti (4 x 100m, 4 x 200m, mješovito)
170.19.⁹¹ započinjanje trčanja (zalet) izvan zone primopredaje (4 x 400m, 4 x 800m, 4 x 1500m, mješovito)
170.20.⁹² zamjenjivanje pozicija prije primopredaje (mješovito, 4 x 400m)
170.21.⁹³ guranje/ometanje prilikom primopredaje

Natjecateljsko hodanje

- 230.6.(a)⁹⁴ opetovano nepridržavanje definicije natjecateljskog hodanja
230.9.(h)⁹⁵ okrepljivanje izvan službene stanice
230.12.⁹⁶ skraćivanje udaljenosti koju treba prijeći u utrci

Cestovne utrke

- 240.8.(h)⁹⁷ okrepljivanje izvan službene stanice
240.10.⁹⁸ skraćivanje udaljenosti koju treba prijeći u utrci

Dvoranska natjecanja

- 218.1⁹⁹ započinjanje trčanja izvan zone primopredaje (4 x 200m) (Za 4 x 400m, 4 x 800m, primjenjuje se pravilo 170.19.¹⁰⁰)
218.4¹⁰¹ zamjenjivanje pozicija prije primopredaje (4 x 200m, 4 x 400m, 4 x 800m)

(Za tehničke discipline – vidi ispod)

---

⁸⁷ v. TR 24.9

⁸⁸ v. TR 24.10

⁸⁹ v. TR 24.10

⁹⁰ v. TR 24.17

⁹¹ v. TR 24.19

⁹² v. TR 24.20

⁹³ v. TR 24.21

⁹⁴ v. TR 54.7.1

⁹⁵ v. TR 54.10.8

⁹⁶ v. TR 54.13

⁹⁷ v. TR 55.8.8

⁹⁸ v. TR 55.9-10

⁹⁹ v. TR 48.1

¹⁰⁰ v. TR 24.19

¹⁰¹ v. TR 48.4

Discipline koje se trče u odvojenim stazama

Općenito, lokalna TV kuća koja prenosi natjecanje detaljno pokriva discipline koje se trče u stazama. Tehnički videoprijenos dopunjuje TV prijenos tako da se usredotočuje na trčanje u zavojima. Za disciplinu 400 m s preponama, tehnički se video također treba fokusirati na prsa i noge atletičara u trenutku kada prelaze prepone.

Discipline štafetnog trčanja

U disciplinama štafetnog trčanja sljedeće su najvažniji aspekti:

Štafetna palica mora se predati/preuzeti u zoni primopredaje. Važno je napomenuti da je jedino bitan položaj palice unutar zone primopredaje.

Ako atletičar ispusti palicu, posebna se pozornost mora posvetiti vraćanju („spašavanju“) palice.

U utrci 4 x 100 m, atletičari ne smiju početi trčati prije oznake 10 m prije zone primopredaje.

Kada 3. i 4. atletičara u utrci 4 x 400 m službena osoba jednom postavi u poziciju (na temelju redoslijeda timova pri oznaci na 200 m), oni taj položaj moraju zadržati čak i ako su njegovu ekipu kasnije drugi prestigli.

Treći i četvrti atletičar također moraju započeti svoje kretanje unutar zone primopredaje (unutar 10 m sa svake strane startne/ciljne crte).

Discipline koje ne završavaju u odvojenim stazama (eng. non-lane events)

U disciplini 800 m dva su područja na koja se treba fokusirati tehnički video. Prvo, to je prijelazna crta gdje atletičari napuštaju dodijeljene im staze – atletičari ne smiju napustiti svoje staze prije no što dođu do prijelazne crte ili crte prestrojavanja, tj. područja nakon izlaska iz prvog zavoja označenoga na stazama (eng. *breakline*) (malim čunjevima, prizmama i drugim prikladnim oznakama smještenima odmah prije križanja crta staza i prijelazne crte, tj. crte nakon koje atletičari napuštaju na startu dodijeljene im staze slijevajući se u unutarnje staze). Drugo, svako guranje i/ili komešanje, pogotovo u grupi iza vodećeg atletičara, a koje može prouzročiti pad atletičara ili ometa njegovo trčanje tijekom utrke. U televizijskom prijenosu pozornost je uglavnom više usmjerena na vodećeg atletičara/vodeće atletičare nego na grupu koja slijedi.

Tehničke discipline

Dodatne kamere usmjerene na odraznu dasku (skok u dalj, troskok) i krugove za bacanja (pogled iz razizemlja) vrlo su korisne prilikom utvrđivanja kršenja pravila 185.1.¹⁰² i 187.13./14.¹⁰³ Na velikim natjecanjima, lokalna TV kuća može priskrbiti te kamere.

Tehnički aspekti:

Prostorija za tehnički video treba biti smještena na stadionu, po mogućnosti blizu prostorije Tehničkog informacijskog centra (TIC). Prostorija treba biti opremljena zaslonima (monitorima) i videočitačima (eng. *video player*) kojih broj ovisi o broju dostupnih ulaznih videokanala (videotrasa) tijekom natjecanja. U prostoriji također treba biti i zaseban zaslon i videočitač za ponovni prikaz (eng. *replay*) videozapisa tijekom natjecanja (podjednako onih iz tehničkih videokamera kao i zabilježenih snimaka lokalne TV kuće koja prenosi natjecanje). Pri instaliranju valja voditi računa o sustavima koji se rabe za snimanje i njihov se rad mora provjeriti.

I prostorija Žalbenog vijeća mora biti opremljena zaslonom i videočitačem za ponovni prikaz slika (po mogućnosti s vrlo kvalitetnim usporenim ponovnim prikazom).

Mora biti osigurana tehnička podrška neometanom radu sve videoopreme u navedenim područjima.

Nužno je osigurati brza i pouzdana sredstva komunikacije između rukovoditelja videosnimanja i reproduciranja te volontera koji upravljaju tehničkim kamerama. Arbitrima i članovima Vijeća treba osigurati slobodan pristup kako bi mogli provjeriti snimke u najkraćem vremenu.

Vrste videokamera

Tehničke kamere trebaju imati *zoom* funkciju za snimanje krupnih kadrova. Snimka treba uključivati datum i vrijeme. Vijek baterije treba omogućiti dovoljno vremena za snimanje, a pričuvne baterije trebaju biti pripravljene za trenutačnu zamjenu.

Također treba priskrbiti nekoliko tronožnih stalaka za upotrebu na televizijskim platformama ili na drugim pogodnim lokacijama na tribinama.

Lokacije tehničkih videokamera

Tehničke se kamere postavljaju na sigurna područja oko borilišta s kojih se pruža neometan vidik na borilište. Glavni je cilj smještanja kamere omogućiti praćenje ranije opisanih problematičnih događanja tijekom odvijanja natjecanja. Bilo bi dobro da su tehničke video kamere na dovoljno povišenu položaju kako bi se osiguralo kadriranje iz gornjeg rakursa (odozgo prema dolje) te pokrivanje šireg područja.

---

¹⁰² v. TR 30.1

¹⁰³ v. TR 32.13/14

Kamere trebaju biti postavljene na platforme ili na druga prikladna mjesta oko trkališta (površine oko 0,9 m x 1,8 m):

- pozicija A – 2. zavoj, prvi dio
- pozicija B – 2. zavoj, drugi dio
- pozicija C – 1. zavoj, prvi dio
- pozicija D – 1. zavoj, drugi dio
- dodatne pozicije potrebne su za štafetne utrke (npr. u ravnini s početkom i krajem zona primopredaje u 4 x 400 m za 2., 3. i 4. trkača).

Snimanje, pregledavanje i obilježavanje tehničkog videozapisa

Snimanje i pregledavanje

Lokalni organizacijski odbor treba, na traženje tehničkih delegata, osigurati službeno videosnimanje svih disciplina. Treba osigurati kvalificirano osoblje i adekvatne prostorije na prikladnim lokacijama kako bi arbitri, službene osobe iz timova i članovi Žalbenog vijeća mogli odmah pregledati videosnimke.

Obilježavanje

Discipline trčanja

Za svaku snimku disciplina trčanja, trebaju se unijeti sljedeće zabilješke:

- ❖ disciplina, spol, krug, skupina
- ❖ broj utrke po skupinama, vrijeme početka, vrijeme završetka, komentar

Napomena: Sva vremena moraju biti u minutama i sekundama. Pozicija kamere se bilježi kao jedna od pozicija stadionskih/tehničkih kamera ili kamera domaćina TV prijenosa.

Tehničke discipline

Za svaku snimku tehničkih disciplina, trebaju se unijeti sljedeće zabilješke:

- ❖ disciplina, spol, krug, vrijeme početka, vrijeme završetka, komentar

Katalogiziranje

Bilješke o videozapisima za discipline trčanja i tehničke discipline slažu se po redu disciplina (satnica) u dva zasebna kataloga/fascikla kao kompletan zapis natjecanja.

Dodatak P

PRIMJER OBRASCA ZAVRŠNE POTVRDE O SUDJELOVANJU

IAAF
World Indoor Championships

Istanbul (TUR)
From Friday 9 March to Sunday 11 March 2012

FINAL CONFIRMATION

Deadline to return the form:
Date limite de dépôt du formulaire:

Please tick the athletes who will compete in each event
Veuillez cocher le nom des athlètes qui participeront dans chaque épreuve

☒	he/she will compete participera
☐	he/she will NOT compete NE participera PAS

GER GERMANY

o = Outdoor performance

MEN		NAME	BIB	DATE of BIRTH	Personal Best	2012 Season Best	Qualification Best
60 Metres		Christian BLUM	137	10 Mar 87	6.56	6.60	6.60
3000 Metres		Arne GABIUS	138	22 Mar 81	7:38.13	7:38.13	7:38.13
60 Metres Hurdles		Helge SCHWARZER	142	26 Nov 85	7.58	7.58	7.58
		Gregor TRABER	145	2 Dec 92	7.59	7.59	7.59
High Jump		Raul SPANK	143	13 Jul 88	2.33 o	2.32	2.32
Pole Vault		Raphael HOLZDEPPE	139	28 Sep 89	5.82	5.82	5.82
		Malte MOHR	140	27 Jun 86	5.90 o	5.87	5.87
		Björn OTTO	141	16 Oct 77	5.92	5.92	5.92
Shot Put		Candy BAUER	136	31 Jul 86	20.10	20.10	20.10
		David STORL	144	27 Jul 90	21.78 o	21.40	21.78 o

WOMEN		NAME	BIB	DATE of BIRTH	Personal Best	2012 Season Best	Qualification Best
800 Metres		Carolin WALTER	618	29 Feb 88	2:01.29	2:01.29	2:01.29
60 Metres Hurdles		Cindy ROLEDER	615	21 Aug 89	7.96	7.96	7.96
Pole Vault		Kristina GADSCHIEW	611	3 Jul 84	4.66	4.52	4.66
		Silke SPIEGELBURG	617	17 Mar 86	4.77	4.77	4.77
Long Jump		Nadja KÄTHER	837	29 Sep 88	6.66	6.66	6.66
Triple Jump		Kristin GIERISCH	612	20 Aug 90	14.19	14.19	14.19
Shot Put		Denise HINRICHS	613	7 Jun 87	19.63	18.06	18.06
		Nadine KLEINERT	614	20 Oct 75	20.20 o	19.33	19.33
		Christina SCHWANITZ	616	24 Dec 85	19.68	19.15	19.20 o

PRINTED NAME	SIGNATURE
TITLE	

Timing and Measurement by SEIKO

AT-----TP2_v1

Issued at 10:16 on Monday, 05 March 2012

63 181

Official IAAF Partners

Legenda: FINAL CONFIRMATION = konačna/završna potvrda; Deadline to return the form = rok za prijavu (vraćanje obrasca); Please tick the athletes who will compete in each event = Molimo, označite koji će se atletičari natjecati u svakoj disciplini; NAME = ime; bib = startni broj; DATE of BIRTH = datum rođenja; Personal Best = osobni najbolji rezultat; XY Season Best = najbolji rezultat u sezoni XY; Qualification Best = najbolji rezultat u kvalifikacijama; o = Outdoor Performance = rezultat na otvorenom; PRINTED NAME = ime (odgovorne osobe) tiskanim slovima; TITLE = zvanje/funkcija; SIGNATURE = potpis (odgovorne osobe u savezu)

Dodatak Q

IAAF-ove UPUTE ZA PREDSTAVLJANJE DOGAĐAJA

1. UVOD

Prezentaciji natjecanja (ili predstavljanju sporta kao što se ponekad naziva) cilj je educirati, uključiti i zabaviti publiku na atletskim susretima. Odnosi se na način na koji se atletika predstavlja gledateljima ili na koji je „koreografirana“, upotrebom raznih elemenata poput: predstavljanja atletičara, protokola najavljivanja, glazbe, videosnimaka i pružanja raznih informacija. Prezentacija natjecanja treba poboljšati atletsko natjecanje pridonoseći općem užitku i razumijevanju atletike, ali čuvajući integritet sporta.

Predstavljanje manifestacije složena je i sofisticirana produkcija koja pobuđuje entuzijastičan interes gledatelja, TV komentatora u prijenosu događaja, organizacijskih odbora i IAAF-a te se može smatrati vrhuncem „gledateljskoga iskustva“. Uspješno predstavljanje natjecanja posebice je važno na velikim atletskim događanjima jer omogućuje da gledatelji bolje razumiju sport, prate natjecanje i oduševljeno podržavaju atletičare. Rezultat toga je kombinirani pozitivan utjecaj na stvaranje prave stadionske atmosfere za atletičare i pratitelje televizijskog prijenosa dok se istodobno poboljšava gledateljsko razumijevanje sporta i njihov užitek u atletici. Mnogim gledateljima atletsko natjecanje može biti potpuno novo iskustvo koje jedva da razumiju i cijene. Atletsko natjecanje nudi mnoštvo događanja gdje se brojne discipline mogu odvijati istodobno. Dobro koordiniran plan predstavljanja događaja može pomoći njihovu razumijevanju.

Dobar plan predstavljanja manifestacije počinje stvaranjem i planiranjem rasporeda natjecanja. Već se u stvaranju satnice u obzir trebaju uzeti razni elementi prezentacije što se prije svega odnosi na vrijeme potrebno za sljedeće: najavljivanje disciplina, predstavljanje atletičara, puštanje usporenih snimaka, intervjuje itd.

Dosljedna i učinkovita provedba prezentacije događaja zapravo je lice i slika manifestacije koja, zahvaljujući TV prijenosu, dopire do publike diljem svijeta. Upravo se kreativnošću i inovacijama u prezentaciji događaja percepcija sporta može podići na sasvim novu razinu.

Opća načela

Služba predstavljanja događaja kao cjelina tijesno surađuje s upravom/organizatorima natjecanja, no istodobno je i dio organizacijskog odbora. Prezentacija manifestacije namijenjena je poboljšanju doživljaja natjecanja, ne njegovu vođenju. Služba predstavljanja događaja mora biti potpuno integrirani dio lokalnog organizacijskog odbora (LOO).

Svrha je ovih uputa pomoći LOO-ima u razvoju elemenata i provedbi predstavljanja događaja za stadionska natjecanja IAAF-ove Svjetske atletske serije. Određeni elementi iz ovih uputa mogu se primijeniti u događanjima koja se ne odvijaju na stadionu, premda su u tom slučaju organizacijski zahtjevi predstavljanja nešto jednostavniji. LOO je odgovoran za planiranje i

realizaciju elemenata predstavljanja događaja te treba usko surađivati s IAAF-om u razvoju svog programa predstavljanja manifestacije.

2. STRUČNE OSOBE

Tim predstavljača događaja sastoji se od sljedećih osoba:

- **Direktor predstavljanja manifestacije (EPM; eng. *event presentation manager*)** – odgovoran je za rukovođenje svim elementima prezentacije i nadgledanje produkcije te se brine da su elementi predstavljeni na koordiniran i razumljiv način. EPM usko surađuje s direktorom natjecanja i s raznim drugim službama prezentacije. Važno je da EPM bude tehnički sposoban izvršiti svoj posao, no također treba do u detalje razumjeti atletski sport kako bi, često u trenutku, mogao donijeti ispravne uredničke odluke.
- **Voditelj videoprodukcije** – upravlja raznim videosnimkama koje producira lokalna TV kuća, domaćin prijenosa, ali i brojne stadionske kamere koordinirajući i odlučujući što će se prikazivati na videozidovima.
- **Operator-tehničar za upravljanje semaforom** – upravlja podacima koji se prikazuju na semaforu u koordinaciji s IAAF-ovom službom za rezultate.
- **Glazbeni koordinator** – upravlja izborom prikladne glazbe, njezinom pravodobnom reprodukcijom i glasnoćom tijekom natjecanja u koordinaciji s EPM-om.
- **Najavljiivači** – IAAF imenuje službene engleske i francuske najavljiivače za svjetska prvenstva i Olimpijske igre. Za sve druge manifestacije IAAF imenuje samo engleske najavljiivače. LOO treba imenovati najavljiivača na lokalnom jeziku (ako to nije engleski). Zajedno s direktorom predstavljanja manifestacije te pod generalnim vodstvom tehničkih delegata, najavljiivači su odgovorni za sve vezano za protokol najavljiivanja (vidi odjeljak 5.).
- **Asistent najavljiivača** – pruža nemjerljivu podršku i informacije najavljiivačima. Asistent najavljiivača je dodatni par očiju i ušiju za najavljiivače te također može biti osoba za kontakt s direktorom predstavljanja manifestacije.
- **Direktor produkcije** – služi kao tehnički koordinator ukupne prezentacije koji osigurava da razni tehnički isporučitelji pravodobno zadovolje sve zahtjeve prezentacije manifestacije.
- **Koordinator kretanja po atletskom borilištu** – prenosi informacije i reagira na aktivnosti na borilištu. Odgovoran je i za kretanja i aktivnosti najavljiivača po atletskom borilištu.
- **Najavljiivač na borilištu** – vodi kratke intervjuje s atletičarima i povezuje ne-atletske umetke (natjecanja gledatelja itd.) s održavanjem disciplina. Najavljiivači na borilištu trebaju biti sposobni komunicirati na lokalnom i engleskom jeziku.

Najavljivač na borilištu „hvata“ kratke reakcije atletičara (kratki odgovor na jedno ili dva kratka pitanja) iz skupine malog broja vodećih/relevantnih (lokalnih) atletičara za stadionsku publiku. To se treba provesti netom prije no što atletičar uđe u područje gdje se odvija intervju s domaćinom prijenosa. Najavljivač na atletskom borilištu treba pokušati izazvati reakcije kod najviše 5-7 atletičara dnevno, što ovisi o uredničkoj politici. On također može kratko intervjuirati druge ljude – trenere, roditelje atletičara, bivše atletičare koji posjećuju manifestaciju itd.

- **Koordinator svečanosti dodjele medalja** – osoba odgovorna za koordiniranje raznih dijelova svečanosti dodjele medalja; tijesno surađuje s direktorom prezentacije i drugim službama predstavljanja manifestacije.

3. SREDSTVA

3.1. Budžet

Budžet za predstavljanje manifestacije ovisi o prirodi manifestacije i sofisticiranosti same prezentacije. IAAF može dati primjer budžeta, ako se to traži, koji se temelji na prijašnjem iskustvu. Valja imati na umu da je prezentacija manifestacije važno područje, stoga i budžet za nju treba biti dijelom cjelokupnoga budžeta natjecanja.

3.2. Oprema

3.2.1. Videozid(ovi)

Videozid i semafor (dva videozida za svjetska prvenstva) nužni su kako bi publici približili sva događanja na borilištu, posebice tehničke discipline koje se često „izgube“ među trkačkim disciplinama. Upotrebom dva videozida, i tehničke discipline i trkačke discipline se mogu prikazivati istovremeno kada nema događanja na stazi.

Videozidovi se primarno trebaju upotrebljavati za prikazivanje događanja uživo, za ponovljene snimke, za najave disciplina, najave atletičara, intervjuje, snimke publike/animacije i sponzorska oglašavanja.

Za kontroliranje snimaka na zidu/ovima potrebno je nekoliko elemenata: nezavisna vanjska reportažna kola u koja se slijevaju snimke s različitih kamera i kojima upravlja voditelj videoprodukcije, izbor iz prijenosa lokalne TV kuće domaćina prijenosa, snimke kamera na stadionu i grafika koju osigurava služba za rezultate.

Veličina videozida ovisi o tome koliko je veliko mjesto manifestacije i kolika je udaljenost zida od publike. Najmanja veličina videozida je 48 metara kvadratnih.

3.2.2. Semafor

Semafor je osnovni element koji nadopunjuje videozid i treba se primarno rabiti za prikazivanje startnih popisa i rezultata, kao i za prikazivanje napretka/tijeka tehničkih disciplina. Za discipline bacanja i horizontalnih skokova privremeni se rezultati trebaju prikazati nakon svakoga kruga, a najavljiivač bi trebao skrenuti pozornost publike na te prikaze.

Semafor bi trebao:

- biti po mogućnosti LED uređaj koji omogućuje veću fleksibilnost u smislu prikazivanja dodatne grafike, a ne samo podataka – npr. teksta kao „visina letvice za skok motkom je sada 5,50 m“.
- ako takav uređaj nije dostupan, potreban je alfa-numerički uređaj, no to znatno ograničava kreativnost prikazivanja podataka.
- imati zajedničko sučelje s IAAF-ovom službom za rezultate koja priskrbuje potrebne informacije o natjecanju (startni popisi, rezultati, plasman) za prikazivanje na semaforu. To omogućuje momentalni prikaz informacija.

3.2.3. Semafori/Ploče za tehničke discipline (FEB; eng. field event board)

Semafori/ploče za tehničke discipline, koje pribavlja IAAF-ov pružatelj usluga (Seiko), također su bitni za razumijevanje i produbljenje znanja publike o tim disciplinama. Mogućnosti današnjih FEB-a se povećavaju – od jednostavnog prikaza izvedbe atletičara do pokazivanja trenutačnoga redoslijeda, fotografija atletičara i potencijalno čak i videosnimaka. Najmanje jednom, rano na početku satnice, najavljiivač bi trebao skrenuti pozornost na FEB i objasniti što svaki podatak prikazan na njemu znači. Lokalni organizacijski odbor treba imenovati osobu ili dvije kako bi osiguravale da nitko ne zaklanja FEB i sat na borilištu. To je posebice važno u slučaju sata na atletskom borilištu koji se nalazi tik iza ciljne crte.

3.3. Planiranje

3.3.1. Vremenski okviri

Sljedeći vremenski okviri preporučuju se za uspješnu provedbu prezentacije natjecanja:

- detaljan i dobro promišljen raspored natjecanja/satnica koji inkorporira nužne elemente predstavljanja manifestacije uključujući i svečanost dodjela medalja
- tekući, radni se raspored može početi stvarati čim se objavi službena satnica

- ne-atletski umeci kao: poruke dobrodošlice, natjecanja publike, sponzorska oglašavanja, primjerice, mogu se početi slagati prije konstrukcije rasporeda/satnice
- potrebno je napraviti raspored/satnicu za montažu uređaja, testiranja i probe prije manifestacije usporedo s drugim elementima postavljanja manifestacije.

3.3.2. Tekući/radni raspored

Treba izraditi vrlo detaljan radni raspored kako bi poslužio kao cjelovit predložak za cijeli tim predstavljača manifestacije. Tekući/radni raspored treba imati formu uredničkih informacija o događajima iz minute u minutu koje pokrivaju cijelu manifestaciju, a odnose se na:

- zaduženja za svakog pojedinog najavljiivača
- vrijeme održavanja disciplina
- koja se akcija događa, npr. pištolj – muškarci 200 m
- što je prikladno pokazati na videozidu/semaforu
- tehničke discipline u tijeku
- koju je glazbu prikladno pustiti.

Tekući/radni raspored kao predložak za cijeli tim prezentacije ključan je, no valja zadržati i fleksibilnost, pod vodstvom direktora predstavljanja manifestacije, kako bi se uspješno reagiralo na promjenjive situacije i potrebe.

Vidi Dodatak 1. i 2. za primjer tekućega/radnog rasporeda (radne satnice).

3.4. Komunikacije

Kako bi sve službe predstavljanja manifestacije međusobno učinkovito komunicirale, potrebno je izgraditi učinkovitu komunikacijsku mrežu. Pritom valja razmotriti sljedeće moguće probleme:

- Višekanalni kabel i bežični komunikacijski sustav mora biti postavljen kako bi podržavao sofisticiranost planirane prezentacije manifestacije. Taj sustav mora omogućiti svakom ključnom čovjeku u timu da komunicira s direktorom prezentacije manifestacije, kao i s drugim bitnim osobama izvan prezentacijske službe; na primjer, direktor predstavljanja natjecanja mora biti u neprekidnoj komunikaciji s direktorom natjecanja.

Vidi Dodatak 3. za strukturu i organizaciju službe za prezentaciju manifestacije.

3.5. Potrebni objekti / prostori

Službe predstavljanja manifestacije moraju na raspolaganju imati prikladan radni prostor i opremu koja im omogućava učinkovito obavljanje njihovih funkcija. Ključne točke za razmatranje uključuju sljedeće:

- Najavljiivači i njihovi asistenti trebaju adekvatan prostor s dobrim pogledom na trkalište i prostor za tehničke discipline, idealno u blizini ciljne crte. Ako mjesto najavljiivača nije na otvorenom, ambijentalni zvuk sa stadiona ili iz arene treba se prenositi u kabinu tako da najavljiivač može čuti i reagirati na publiku.
- Svaki najavljiivač treba imati svoj mikrofon opremljen lako upravljivim prekidačem za uključenje/isključenje (on-off). Glasnoća za svaki mikrofon (pojačivač zvuka) najavljiivača treba biti uključena sve vrijeme tijekom natjecanja tako da svaki put kada najavljiivač ima što reći, to može odmah i napraviti i bez intervencije tehničara za zvuk. Idealno, mikrofon za najavljiivača trebao bi biti sastavni dio seta slušalica za jedno uho + mikrofon; drugo uho treba ostati nepokriveno kako bi najavljiivač mogao komunicirati s osobama u blizini bez mikrofona.
- Internetska veza za pristup informacijama putem interneta.
- Direktor za predstavljanje manifestacije treba zvučno izoliranu okolinu za kontrolu produkcije s dobrim pogledom na trkalište i prostor za tehničke discipline.
- Potrebno je određeno područje prije zone s novinarima kako bi najavljiivači na borilištu mogli doći do reakcija atletičara.
- Prostorija za kontrolu zvuka, približno 6 m x 4 m s dobrim pogledom na atletsko borilište. Kao i u slučaju prostora za najavljiivače, ako je ovo područje iza stakla, treba se pobrinuti da operator čuje zvukove uživo kao što ih čuju gledatelji.
- Ako je potrebno, kamera s kabelima i bežična kamera s neovisnim radiofrekvencijskim (RF) satelitskim tanjurom koje će uvijek imati otvoren pogled na stazu, prostor za tehničke discipline i mjesta za sjedenje.
- Potrebno je parkirno mjesto za reportažna kola. To mjesto mora biti locirano unutar 50 m kabelskoga pristupa relevantnim zgradama.
- Potrebna je električna struja za poziciju najavljiivača, reportažna kola, prostoriju za kontrolu zvuka i za prostoriju za kontrolu produkcije.
- Ključnim osobama u prezentacijskom timu potrebne su akreditacije kako bi mogle obavljati svoje dužnosti. To može uključivati pristup područjima kao što su atletsko borilište i VIP tribina za intervjue s uzvanicima ili bivšim atletičarima.

3.6. Proba

Mora se ostaviti dovoljno vremena za probu svih elemenata predstavljanja manifestacije. Uz testiranje i uvježbavanje svakog individualnog elementa, treba se

organizirati proba natjecanja prema scenariju u danima prije stvarnog natjecanja kako bi se svi elementi zajedno isprobali.

4. ELEMENTI PREDSTAVLJANJA MANIFESTACIJE

4.1. Jezik

Na svjetskim se prvenstvima upotrebljavaju engleski i francuski jezik te ako lokalni jezik nije jedan od navedenih, i treći (lokalni) jezik koji služi kao vodeći jezik. Za sva druga natjecanja, engleski i lokalni jezik se trebaju upotrebljavati.

Kao polazište kada se samo dva jezika upotrebljavaju (npr. engleski i lokalni jezik), približno 65% protokola tijekom predstavljanja manifestacije treba biti na lokalnom jeziku, a 35% na engleskom. Kada se upotrebljavaju tri jezika, raspodjela bi trebala biti približno 60% lokalni, 30% engleski i 10% francuski jezik.

4.2. Grafika

Grafika koja se prikazuje na videozidu/vima pomaže u uvođenju elemenata nove discipline prikazujući naslov discipline, detalje svečanosti dodjele medalja, dopunske informacije itd. Preferira se animirana grafika budući da gledatelji više uživaju u njoj, no ona zahtijeva znatno financijsko ulaganje.

Važno je da grafika replicira cjelokupni „izgled“ manifestacije na videozidu/vima i semaforu.

4.3. Sučelje s lokalnom TV kućom, domaćinom prijenosa/pružateljima usluga

- Kako bi se na videozidu/vima prikazale snimke iz TV prijenosa, potreban je ulaz iz prijenosa domaćina TV prijenosa. Gdje postoji nezavisna montažna („na ekran“) prostorija za produkciju, lokalna TV kuća treba priskrbiti nekoliko ulaznih videosnimaka – npr. staza, borilište A, borilište B, fotofiniš itd.
- Povezanost s IAAF-ovim pružateljima usluga, kao što je Seiko, važna je u postizanju sljedećega: prikazane informacije na FEB-u kada nije u upotrebi za natjecanje, grafički terminali za prikaz rezultata, format podataka za semafor, upotreba sustava komentatorskih informacija (CIS), trenutna dostupnost rezultata od pružatelja usluge i uređaja za mjerenje vremena i lokacija satova na atletskom borilištu koje gledaju gledatelji/najavljiivači.
- Na semaforu se prikazuju informacije o natjecanju koje priskrbljuje pružatelj usluge obrade rezultata i koji je dužan priskrbiti protokol sučelja da bi se to ostvarilo. O

svemu tome raspravljaju i dogovaraju se IAAF-ovi pružatelji tehničkih usluga i lokalni organizacijski odbor tijekom posjeta mjestu manifestacije.

- Sustavi komentatorskih informacija (CIS; *commentator information system*) nužni su za sve najavljiivače, asistente najavljiivača i direktora predstavljanja manifestacije. Njih obično dobavlja IAAF-ov pružatelj usluge obrade rezultata.
- Neprekidna povezanost s lokalnom TV kućom, domaćinom prijenosa, važna je za osiguranje međusobnog razumijevanja onoga što stadionska prezentacija i televizija pokušavaju postići. Na primjer, važno je kada prigodom predstavljanja atletičara u trkačkim disciplinama, stadionski najavljiivači slijede slike iz TV prijenosa tako da atletičar pravovremeno reagira na svoje predstavljanje publici.

4.4. Glazba

Prikladna upotreba glazbe na stadionu može poboljšati ukupno zadovoljstvo gledatelja te pridonijeti dobroj atmosferi na stadionu. Međutim, cijelo se vrijeme mora voditi računa o zahtjevima i potrebama TV prijenosa i atletičara. Glazba pomaže podizanju atmosfere i upućuje pažnju publike na nove elemente unutar rasporeda/satnice (npr. početak nove discipline ili prezentacije). Nije međutim poželjno puštati glazbu tijekom održavanja discipline, a i glasnoća reprodukcije se mora neprekidno nadgledati kako bi se osiguralo da glazba ne zagluši prirodni zvuk publike ili najavljiivačeve informacije. Valja obratiti pozornost i na sljedeće:

- Lokalni organizacijski odbor mora pribaviti dozvole za glazbena prava.
- Potreban je opsežan složeni audiosustav, što uključuje bežične mikrofone i mikrofone s kabelom, kao i višestruke uređaje za reprodukciju glazbe. Audiosustav treba imati mogućnosti zoniranja kako bi pružio ravnomjeran zvuk na svim područjima s gledateljima, dok se glasnoća mora smanjiti na područjima televizijskih komentatora. Na većini stadiona to će se morati kreirati neovisno budući da postojeći razglasni sustavi nisu adekvatni, a nema smisla održavati predstavljanje koje gledatelji ne mogu jasno čuti.
- Glazba koja se pušta tijekom trkačkih disciplina na dulje staze te kao pozadina pomaže podići i održati atmosferu.
- Glazba uživo može pridonijet dobroj usredotočenosti, npr. izvedbe bubnjara za trkačke discipline na duge staze. Međutim, glazbu uživo mora kontrolirati direktor predstavljanja manifestacije koji ju može zaustaviti ili pokrenuti kada je to prikladno.
- Puštanje glazbe na kraju utrke nepotrebno je jer zapravo ometa uzbuđenje koje donosi završnica utrke. Najavljiivači i sama utrka pružaju dovoljno uzbuđenja.

4.5. Svečanosti dodjele medalja

Svečanosti dodjele medalja važan su i vrlo cijenjen dio natjecanja, čiji je cilj odati poštovanje postignućima atletičara i pritom minimalno ometati tijek natjecanja. Stoga svečanosti dodjele medalja trebaju teći što je moguće brže i glatko. Kako bi se osiguralo da je svečanost dodjele medalja koordinirana s ostatkom aktivnosti predstavljanja manifestacije, važno je da su svečanosti dodjele medalja pod direktnom kontrolom direktora predstavljanja manifestacije. Valja obratiti pozornost i na sljedeće:

- Ovo je vremenski jako zahtjevan element predstavljanja manifestacije budući da je njegov uspjeh zasnovan na učinkovitoj komunikaciji i sposobnosti dosljednoga izvođenja.
- IAAF je razvio standardni scenarij za svečanosti dodjele medalja (vidi Dodatak 4.) koji treba stalno slijediti. Dodatne informacije, kao pobjednički rezultat ili činjenica da se postigao rekord (osim ako se ne radi o svjetskom rekordu) ne trebaju se spominjati. Ako je osoba zadužena za dodjelu medalja sadašnji ili bivši nositelj svjetskog rekorda ili olimpijski odnosno svjetski prvak, ta se činjenica može spomenuti pri predstavljanju osobe koja dodjeljuje medalje.
- Za štafetne i timske discipline, prvo se treba spomenuti ime zemlje nakon čega se nabrajaju imena članova tima po redu trčanja: npr. „Osvajači brončane medalje, Francuska, Atletičar 1., Atletičar 2., Atletičar 3., Atletičar 4.“.
- Zastave može nabaviti LOO ili ih može priskrbiti IAAF na traženje LOO-a. IAAF dostavlja kompilaciju grafičkih prikaza svih nacionalnih zastava. Ta se informacija mora znati na području podizanja zastava i na nju se treba referirati kako bi se osiguralo da su zastave prikladno prikazane.
- IAAF osigurava nacionalne himne u CD formatu s naznačenim vremenom reprodukcije. Velika se pozornost treba pokloniti tome da se svira prava himna.
- Maksimalno tri (3) osobe koje nose medalje potrebne su za dodjelu medalja. Međutim, za individualne discipline, može se koristiti jedna osoba koja nosi sve tri medalje.
- Svečanost dodjele medalja počinje nakon što su svi atletičari i osoba koja dodjeljuje medalje na određenom im položaju iza postolja.
- Svečanost dodjele medalja sastoji se od uručivanja medalja svakom atletičaru ili timu, nakon čega slijedi reprodukcija nacionalne himne prvoplasiranog atletičara ili tima tijekom koje se podižu zastave zemalja na postolju.
- Bilo bi idealno da svečanost dodjele medalja ne prekida događanja uživo. Direktor predstavljanja manifestacije mora biti svjestan događanja u tehničkim

disciplinama kako bi izbjegao početak svečanosti dodjele medalja u ključno vrijeme natjecanja, npr. ako je preostao još samo jedan pokušaj u tehničkim disciplinama.

- Za dodatne informacije o svečanosti dodjele medalja treba također konzultirati Tehnički pravilnik i Upute IAAF-a za protokol.

5. PROTOKOL NAJAVLJIVANJA

5.1. Predstavljanje najavljiivača – općenito

- Predstavljanje svih disciplina, osim finala, treba uključivati objašnjenje procedure za kvalificiranje u sljedeći krug. U disciplinama trčanja, to treba napraviti prije utrke prve grupe. U tehničkim disciplinama to treba napraviti pri prvom predstavljanju discipline. Za duga bacanja to treba napraviti pri najavljivanju svake grupe bacača. U disciplinama višeboja, trenutni zbirni bodovni rezultati trebaju se objaviti na semaforu prije i nakon svake višebojske discipline, a najavljiivači trebaju usmjeriti pozornost publike na tu informaciju.
- Gotovo nikada nije prikladno spominjati rekorde tijekom predstavljanja discipline. Rekordi se rijetko ruše, a usmjeravanje pažnje na njih najčešće vodi razočaranju kada se rekord ne sruši. To je odvlačenje pažnje s pravog fokusa na samo natjecanje. Međutim, tijekom discipline, ako se čini da je rekord srušen ili je postignut rezultat blizu rekorda, to bi zasigurno trebalo biti predmetom komentara.
- Engleski i lokalni najavljiivači ne moraju stalno govoriti isto. Općenito, najavljiivač engleskog jezika daje smjernice i informacije. Najavljiivač lokalnog jezika također daje informacije, no dodatna mu je funkcija povećati užitak lokalnih gledatelja i poboljšati njihovo razumijevanje natjecanja. Na primjer, tijekom disciplina trčanja, kao i tehničkih disciplina, prikladno je da lokalni najavljiivač usmjeri posebnu pozornost publike na lokalne atletičare dajući popratne informacije o njima. To nije nužno napraviti na engleskom jeziku .
- Dentsu/AMS i/ili IAAF mogu dati scenarij za zahvalu sponzorima IAAF-a. Te se bilješke trebaju povremeno čitati i na lokalnom i na engleskom jeziku ili utvrđenom učestalošću koju određuju IAAF/Dentsu/AMS.
- IAAF može ili izravno ili preko svog marketinškog partnera Dentsua priskrbiti videosnimke koje promoviraju IAAF i njegove sponzore. Taj se video prikazuje prije i nakon svake satnice/svakog dijela natjecateljskoga programa, a najavljiivači i lokalnog i engleskog jezika trebaju čitati popratni tekst. Dentsu daje sve detalje. Nakon videa kojim započinje satnica, sljedeće se objavljuje na lokalnom jeziku, a onda i na engleskom:

„Dobro jutro (dan, večer), dame i gospodo. U ime Međunarodne atletske federacije i Organizacijskog odbora (ime grada domaćina), želimo vam dobrodošlicu na (ime stadiona) za jutarnju (večernju) satnicu prvog (drugog itd.) dana natjecanja (naziv IAAF-ove manifestacije).“

- Po završetku satnice, nakon sponzorskog videa, najavljiivač vrlo kratko zahvaljuje publici na njihovu dolasku i poziva ih da se vrate na sljedeću satnicu natjecanja, spominjući početno vrijeme te satnice.

5.2. Discipline trčanja

Najave discipline

Disciplina se treba najaviti samo na početku prve od više grupa ili polufinala. Kratak video i prateća glazba mogu se upotrijebiti za najavu svake nove discipline. Međutim, to se ne treba ponavljati prije svake grupe.

Predstavljanje atletičara

Predstavljanje atletičara mora biti dobro vremenski organizirano kako bi se osigurala koordinacija s TV prijenosom i kako atletičari ne bi predugo stajali prije svoje discipline.

U utrkama u odvojenim stazama – (individualnim i štafetnim, do i uključujući 800 m), svaki trkač se mora predstaviti brojem staze u polufinalima i finalu. To nije nužno napraviti za grupe prvoga kruga u disciplinama gdje postoje još dva dodatna kruga (poput utrke na 100 m). U tim disciplinama, u prvom krugu, startni se popis treba prikazati na semaforu, a najavljiivači trebaju skrenuti pažnju publici na semafor i spomenuti postignuća kojega od izvanrednih trkača u grupi.

U polufinalima i finalu, svaki trkač se mora predstaviti u skladu s uobičajenim protokolom. Pod uobičajenim, standardnim protokolom najavljiivanja podrazumijeva se sljedeće: broj staze, zemlja, koji važan detalj iz prošlih izvedaba atletičara i ime atletičara. Atletičari se trebaju predstaviti imenom koje se nalazi na službenom startnom popisu kojim se atletičar identificira i poznat je po njemu. Tijekom predstavljanja startni se broj nikada ne spominje. Ime atletičara najavljuje se posljednje, i to samo jednom. Stoga bi tipično predstavljanje glasilo otprilike ovako:

„U 4. stazi, predstavljajući Južnoafričku Republiku, brončani s prošlogodišnjega Svjetskog prvenstva za mladež, Jan Masenamela.“

Kako bi se lokalnoj publici olakšalo povezivanje predstavljanja i imena atletičara, trkači se predstavljaju prvo na engleskom jeziku, potom na lokalnom jeziku te se konačno izgovara ime atletičara. O tome tko će najavljiivati svako ime normalno odlučuju najavljiivači prije natjecanja, ovisno o imenima atletičara i svojim jezičnim vještinama. Načelno, radi točnosti izgovora, engleski najavljiivač je zadani najavljiivač imena, a lokalni

najavljivač najavljuje lokalna imena (i imena bilo koje usko povezane jezične grupe), dok francuski najavljivač najavljuje francuska imena (i arapska).

Utrke u zajedničkoj stazi/stazama – U svakom prednatjecateljskom krugu utrka koje se ne trče u odvojenim stazama (1500 m i 5000 m) startni se popis prikazuje na semaforu, a najavljivač skreće pažnju publike na semafor i spominje postignuća svakog izvanrednoga trkača u grupi. U finalu, svakog se atletičara treba zasebno predstaviti. Međutim, ako sudjeluje više od 15 trkača i vrijeme ne dopušta individualna predstavljanja, dopušteno je predstavljanje trkača nakon početka utrke. Ta se odluka može donijeti u zadnji trenutak nakon što su najavljivači razmotrili koliko vremena imaju za predstavljanje s obzirom na koji drugi događaj na borilištu.

Štafetne utrke – najavljivači slijede protokol za utrke u odvojenim stazama. U prvom krugu predstavlja se zemlja štafetne ekipe, a ako vrijeme dopušta i imena svih atletičara. U finalu se predstavljaju trkači koji čine tim i zemlje.

Najavljivanje tijekom utrka

Ovo je vrlo važan element prezentacije. Gledatelji trebaju znati tko su vodeći trkači. U utrkama dužima od jednoga kruga gledateljima se također moraju dati informacije o prolaznim vremenima. U dužim utrkama, neprestano najavljivanje nije potrebno, poželjno a ni moguće s obzirom na druge najave za tehničke discipline koje slijede. No tijekom vrlo kratkih utrka prikladno je neprestano komentirati. Općenito, atletičarevu nacionalnost treba spomenuti zajedno s njegovim imenom.

S praktične strane, u utrkama na 100 m, možda engleski najavljivač neće biti u mogućnosti išta reći ako lokalni najavljivač aktivno komentira utрку. U tom slučaju, čim utrka završi i pobjednik se ustanovi na lokalnom jeziku, engleski najavljivač treba sažeti događaje. U utrkama na 200 m, engleski najavljivač može komentirati do zavoja, a lokalni najavljivač preuzima komentar ostatka utrke. U dužim utrkama glavni komentari bi trebali biti na lokalnom jeziku, no engleski najavljivač bi se trebao moći ubacivati svojim komentarom s vremena na vrijeme.

Komentiranje utrke ne završava uvijek s krajem utrke. Ako videozid prikazuje ponovne snimke utrke, treba skrenuti pozornost publike na ekran, a može se dodati i prikladan komentar.

5.3. Tehničke discipline

Predstavljanje disciplina

Kao i u disciplinama trčanja, u predstavljanju se mogu rabiti videosnimke i popratna glazba.

Predstavljanje atletičara

U kvalifikacijama, startni popis za svaku grupu treba se prikazati na semaforu, a najavljiivači trebaju skrenuti pozornost publike na semafor i spomenuti postignuća izvanrednih natjecatelja na borilištu. U disciplinama dugih bacanja, naravno, startni popis za grupu B treba se prikazati prije te grupe. U svim ostalim disciplinama obje se grupe trebaju predstaviti prije početka natjecanja. Za sve discipline uvodno predstavljanje treba uključivati objašnjenje o proceduri kvalificiranja u idući krug (npr. prvih 12 i svi drugi koji zadovolje kvalificirajuću dužinu od xx,xx metara napreduju u finale).

U finalima tehničkih disciplina, atletičari mogu biti poredani na borilištu što bliže mjestu natjecanja i predstavljeni pojedinačno kao u utrkama u odvojenim stazama, kako je ranije opisano. To se treba napraviti prema rasporedu, no obično 3-5 minuta prije zakazanog vremena početka natjecanja tako da disciplina može početi odmah nakon predstavljanja. Uvodno predstavljanje atletičara mora biti dobro vremenski organizirano kako bi se osigurala koordinacija s televizijom te da atletičari ne stoje predugo prije početka natjecanja u svojoj disciplini.

Komentar

Što češće treba usmjeriti pozornost gledatelja na tehničke discipline i pružiti im informacije o tijeku natjecanja. Idealno bi bilo kada bi svakom skoku i svakom bacanju prethodila identifikacija atletičara i njegovo trenutno mjesto, ako je važno. Mogu postojati razdoblja kada se na borilištu ne događa ništa drugo osim jedne ili dvije tehničke discipline i u tim slučajevima se treba kratko spomenuti svaki pokušaj atletičara.

Većinu vremena u satnici postojat će konfliktni, konkurentni zahtjevi za prostor u eteru. I discipline trčanja i svečanosti dodjele medalja mogu ponekad zasjeniti rutinsko najavljiivanje tehničkih disciplina. Stoga se najavljiivači trebaju potruditi oko informiranja gledatelja o tijeku natjecanja u tehničkim disciplinama. Osobito bi trebalo spomenuti svako podizanje letvice u vertikalnim skokovima. Za druge tehničke discipline treba na završetku svakoga kruga na semaforu prikazati poredak natjecatelja nakon toga kruga i najavljiivač treba skrenuti pozornost na tu informaciju.

Ako je ikako moguće, treba skrenuti pozornost publike na vodeće atletičare kada god se oni natječu, posebice tijekom kasnijih natjecateljskih faza. Također, kada god se na videozidu pojavi snimka atletičara prije njegova novog pokušaja, najavljiivač ga treba identificirati. Tehničke discipline mogu biti vrlo dramatične i to se mora snimiti i prenijeti gledateljima.

Dodatak 1.

PRIMJER TEKUĆEGA/RADNOGA RASPOREDA (STADIONSKE DISCIPLINE)

Time	Event	Track	Jump	Jump	Throw	Announcement	Notes	Screen left	Screen right	Big Screen Coming Up	Special Coming Up VT?
18:15:30											
18:16:00											
18:16:30	Mascot Clip							Mascot	Mascot	Javelin M	Mascot Clip
18:17:00	Presentation							Startlist	Track		
18:17:30	100mH W Semi 1							100mH W			
18:18:00	One by one							SF 1			
18:18:30											
18:19:00											
18:19:30											
18:20:00		100mH W									
18:20:30		SF1									
18:21:00											
18:21:30											
18:22:00											
18:22:30											
18:23:00											
18:23:30											
18:24:00											
18:24:30											
18:25:00	Presentation							Startlist	Track		
18:25:30	100mH W Semi 2							100mH W			
18:26:00	One by one							SF 2			
18:26:30											
18:27:00											
18:27:30											
18:28:00		100mH W									
18:28:30		SF2									
18:29:00											
18:29:30											
18:30:00	Mascot Clip							Mascot	Mascot	Mascot	Mascot Clip
18:30:30	Presentation							Startlist	Javelin	Javelin	
18:31:00	Javelin M Final							M Final			
18:31:30	One by One										
18:32:00											
18:32:30											
18:33:00											
18:33:30											
18:34:00	Presentation										
18:34:30	100mH W Semi 3							Startlist	Track		
18:35:00	One by one				Javelin M			100mH W			
18:35:30				Final				SF 3			
18:36:00											
18:36:30											
18:37:00		100mH W									
18:37:30		SF3									
18:38:00											
18:38:30											
18:39:00											
18:39:30											
18:40:00	Medal Ceremony 4x400m M							Mascot	Mascot	Mascot	Mascot Clip
18:40:30								Medal Ceremony	Integrated	Integrated	
18:41:00								4x400m M			
18:41:30								Podium			

Dodatak 2.

PRIMJER TEKUĆEGA/RADNOGA RASPOREDA (DISCIPLINE IZVAN STADIONA)

Vrijeme	Trajanje	Video
10.48.00 Logoi	3 min 30 s	Logoi
10.51.30 Sponzorski videoisječci	4 min 30 s	Sponzorski videoisječci
10.56.00 Dobrodošlica	1 min 30 s	PU 2011. logo
10.58.00 Program (discipline+svečanost)	30 s	Raspored svečanosti
11.00.00 Svečanost otvaranja	20 min	
11.19.30 Sućut Japanu – minuta šutnje	1 min	Posveta Japanu
11.20.30 Izdvojeni trenuci – utrke poznatih osoba	3 min 30 s	Izdvojeni trenuci
11.24.00 Raspored natjecanja/satnica	30 s	Raspored
11.24.30 Predstavljanje juniorske ženske utrke	30 s	Juniori, žene
11.25.00 Prošli pobjednici (5 godina)	30 s	Prošli pobjednici
11.25.30 Prije jedne godine.... (Bydgoszcz isječak)	45 s	Video
11.26.20 Kružno predstavljanje	25 s	Kružni
11.26.45 Startni popis	45 s	SP po zemljama
11.27.30 Predstavljanje, staza po staza (ESP-ETH-KEN-UGA-JPN)	2 min 30 s	TV prijenos
11.30.00 Juniori, žene – 6 km (3 kruga)		Pištalj
11.54.35 Predstavljanje juniorske muške utrke	30 s	Juniori, muškarci
11.55.05 Prošli pobjednici (5 godina)	30 s	Prošli pobjednici
11.55.35 Prije jedne godine ... (Bydgoszcz isječak)	40 s	Video
11.56.20 Kružna prezentacija	25 s	Kružni
11.56.45 Startni popis	45 s	SP po zemljama
11.57.30 Predstavljanje staza po staza (ERI-ESP-ETH-KEN-UGA)	2 min 30 s	TV prijenos
12.00.00 Juniori, muškarci – 8 km (4 kruga)		Pištalj
12.30.00 Juniori, žene, svečanost dodjele medalja – individualno	4 min	
12.35.00 Juniori, žene, svečanost dodjele medalja – ekipno	4 min	
12.38.50 Seniori, žene, predstavljanje utrke	30 s	Seniori, žene
12.39.20 Prošli pobjednici (5 godina)	30 s	Prošli pobjednici
12.39.50 Prije jedne godine ... (Bydgoszcz isječak)	1 min 35 s	Videosnimka
12.41.20 Kružna prezentacija	25 s	Kružni

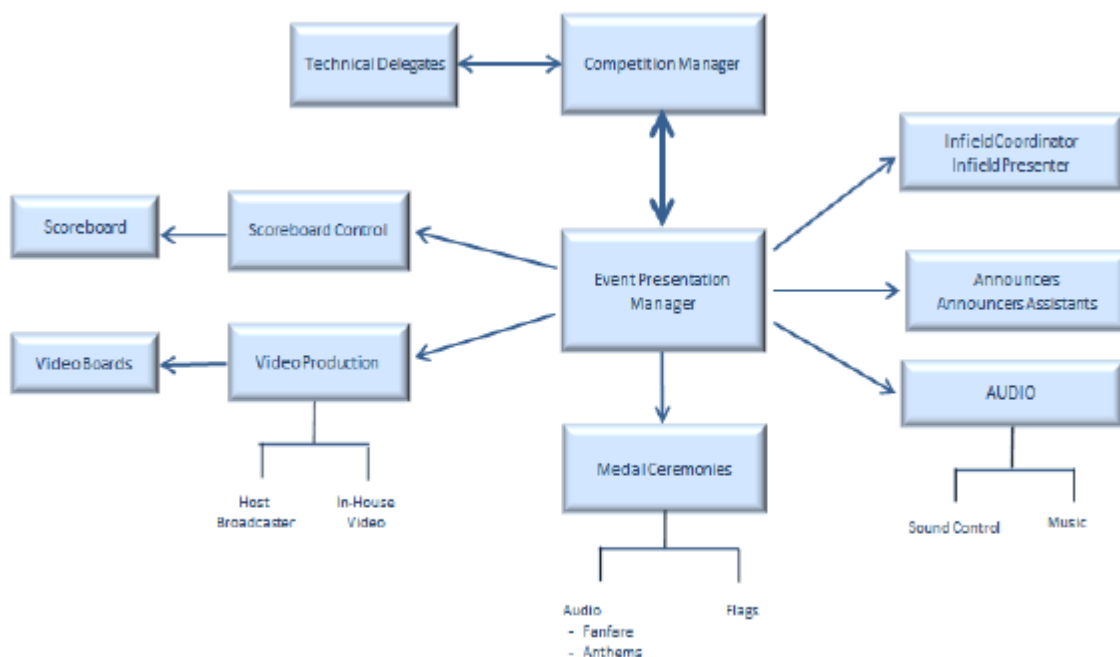
12.41.45 Startni popis	45 s	SP po zemljama
12.42.30 Predstavljanje, staza po staza (ESP-ETH-KEN-MAR-POR-USA)	2 min 30 s	TV prijenos
12.4 5.00 Seniori, žene – 8 km (4 kruga)		Pištalj
13.25.00 Juniori, muškarci svečanost dodjele medalja – individ.	4 min	
13.30.00 Juniori, muškarci svečanost dodjele medalja – ekipno	4min	
13.33.45 Seniori, muškarci, predstavljanje utrke	30 s	Seniori, muškarci
13.34.15 Prošli pobjednici (5 godina)	30 s	Prošli pobjednici
13.34.45 Prije jedne godine ... (Bydgoszcz isječak)	1min 40 s	Videosnimka
13.36.25 Kružna prezentacija	25 s	Kružni
13.36.45 Startni popis	45 s	SP po zemljama
13.37.30 Prezentacija, staza po staza (ERI-ESP-ETH-KEN-MAR-UGA)	2 min 30 s	TV prijenos
13.40.00 Seniorsko ekipno – 12 km (6 krugova)		Pištalj
14.25.00 Seniori, žene, svečanost dodjele medalja – individualno	4 min	
14.30.00 Seniori, žene, svečanost dodjele medalja – ekipno	4 min	
14.35.00 Seniori, muškarci, svečanost dodjele medalja – individ.	4 min	
14 .40.00 Seniori, muškarci, svečanost dodjele medalja – ekipno	4 min	
14.45.00 Završetak natjecanja	1 min	PU 2011. svjetski prvaci
14.46.00 Sponzorski videoisječci (kraj)	4 min 30 s	Videoisječci
14.50.30 Logoi	3 min 30 s	Logoi
14.54.00 Kraj		

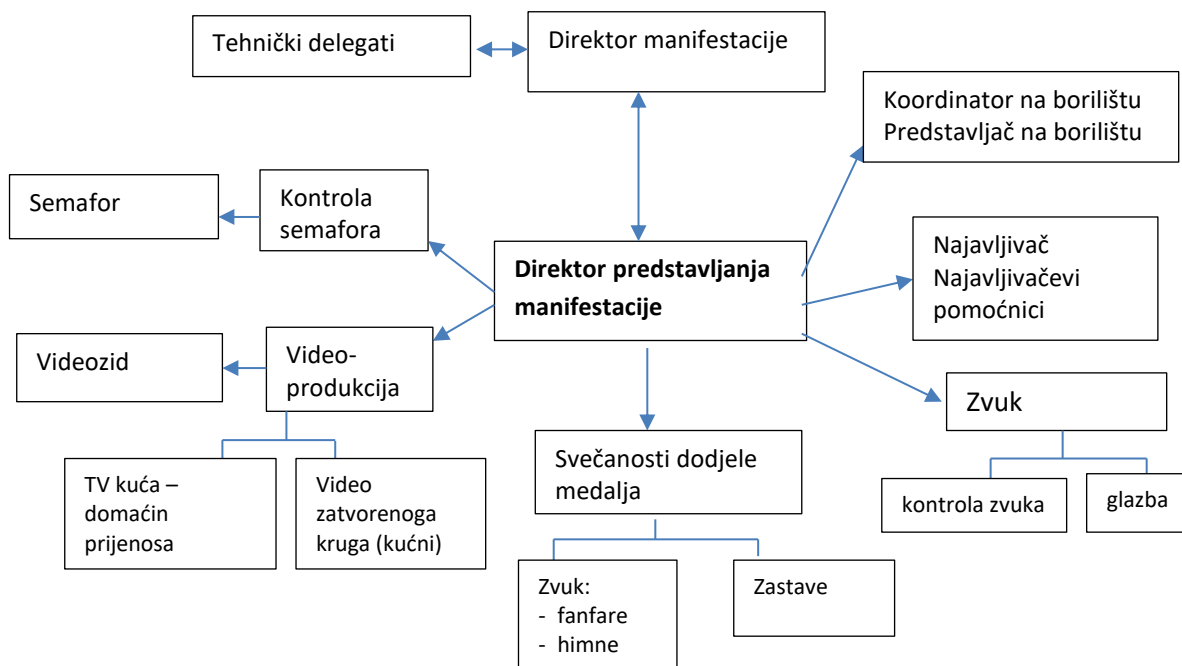
Dodatak 3.

PREDSTAVLJANJE MANIFESTACIJE

Struktura i organizacija

Prijevod:

Dodatak 4.

SCENARIJ ZA NAJAVLJIVAČA SVEČANOSTI DODJELE MEDALJA

Kada se svi okupe iza postolja:

KRATKA UVODNA GLAZBA

(početak svečanosti dodjele medalja)

„Dodjela medalja za (disciplinu) npr. 100 m dječaci.“

„Medalje će uručiti“:

(ime dužnosnika, funkcija) _____ *

Brončana medalja

predstavljajući (zemlja) _____

Srebrna medalja

predstavljajući (zemlja) _____

Zlatna medalja i svjetski prvak za mladež

predstavljajući (zemlja) _____

Nacionalna himna: _____

(zemlja pobjednika)

Himna

„Dobitnici medalja u (disciplini) npr. 100 m dječaci“

*BILJEŠKA: Kada je uručitelj medalja povezan s lokalnim organizacijskim odborom, valja ga predstaviti: Organizacijski odbor (ime grada) (godina). Riječ „lokalni“ se ne smije upotrijebiti.

Dodatak R

IAAF-ove TEHNIČKE ODREDBE ZA SVJETSKA PRVENSTVA

101. OPĆENITO

101.1. IAAF organizira svjetska prvenstva svake dvije godine, u neparnim godinama.

101.2. Puni naziv manifestacije je Svjetsko prvenstvo IAAF-a (IAAF World Championships) nakon čega slijedi mjesto i godina natjecanja. Kraću verziju naziva manifestacije mora odobriti IAAF.

102. PROGRAM DISCIPLINA

102.1. Svjetsko prvenstvo održava se tijekom devet uzastopnih dana.

102.2. Program sadrži sljedećih 47 disciplina, 24 za muškarce i 23 za žene:

102.2.1. Muškarci

100 metara	3000 m utrka za zaprekama	Bacanje diska
200 metara	110 m prepone	Bacanje kladiva
400 metara	400 m prepone	Bacanje koplja
800 metara	Skok u vis	Desetboj
1500 metara	Skok motkom	20 km hodanje
5000 metara	Skok u dalj	50 km hodanje
10.000 metara	Troskok	4 x 100 m štafete
Maraton	Bacanje kugle	4 x 400 m štafete

102.2.2. Žene

100 metara	3000 m utrka za zaprekama	Bacanje diska
200 metara	110 m prepone	Bacanje kladiva
400 metara	400 m prepone	Bacanje koplja
800 metara	Skok u vis	Sedmboj
1500 metara	Skok motkom	20 km hodanje
5000 metara	Skok u dalj	4 x 100 m štafete
10.000 metara	Troskok	4 x 400 m štafete
Maraton	Bacanje Kugle	

102.2.3. Discipline za atletičare s invaliditetom

Dvije discipline, jedna za žene i jedna za muškarce, mogu se organizirati za atletičare s invaliditetom. Nakon konzultacija s tehničkim delegatima Vijeće IAAF-a odobrava ako i koje će se discipline uprizoriti. Svi putni troškovi i troškovi smještaja za atletičare u tim disciplinama plaća lokalni organizacijski odbor (LOO).

103. POZIV ZA SUDJELOVANJE

103.1. Poziv za sudjelovanje

Sve saveze članove IAAF-a, dalje u tekstu „savezi članovi“, generalni tajnik IAAF-a poziva na sudjelovanje u svjetskim prvenstvima. Ta se pozivnica na službenim jezicima IAAF-a šalje najkasnije jednu godinu prije određenoga svjetskoga prvenstva.

Savez član koji organizira natjecanje (dalje u tekstu OM = Organising Member) u isto vrijeme također šalje pismo kojim na sudjelovanje poziva sve saveze članove.

103.2. Dobne kategorije

103.2.1. Atletičari juniori

Svaki atletičar koji ima ili napuni 18 ili 19 godina do 31. prosinca u godini natjecanja (npr. za Svjetsko prvenstvo 2015., rođen 1996. ili 1997.) može se natjecati u svakoj disciplini osim u maratonu ili natjecateljskom hodanju na 50 km.

103.2.2. Atletičari mladež

Svaki atletičar koji ima ili napuni 16 ili 17 godina do 31. prosinca u godini natjecanja (npr. za Svjetsko prvenstvo 2013., rođen u 1998. ili 1999.) može se natjecati u bilo kojoj disciplini osim u disciplinama bacanja, disciplinama višeboja, utrci na 10.000 m, maratonu i natjecateljskom hodanju.

103.2.3. Atletičari mlađi od 16 godina

Nijedan atletičar mlađi od 16 godina na dan 31. prosinca u godini natjecanja (npr. za Svjetsko prvenstvo 2015. rođen 2000. ili kasnije) ne smije se natjecati.

103.3. Načela sudjelovanja

103.3.1. Općenito

IAAF utvrđuje idealan broj atletičara (i štafetnih timova) sudionika u svakoj disciplini. Taj broj uključuju i kvalificirane i nekvalificirane atletičare (i štafetne timove).

Individualni se atletičari mogu kvalificirati na jedan od četiri načina:

1. automatski – ispunjenjem norme/standarda za prijavu unutar kvalifikacijskog perioda u skladu s IAAF-ovim kriterijima (vidi 103.3.2.).
2. na temelju plasmana na određenim natjecanjima (vidi 103.3.3.)
3. na temelju pozivnice (eng. wild card) (vidi 103.3.4.)
4. kao jedan od najbolje rangiranih atletičara na kraju kvalifikacijskog razdoblja kako bi se popunila preostala kvota mjesta po disciplini (vidi 103.3.5.). To se ne odnosi na discipline: 5000 m, 10.000 m, maraton i natjecateljsko hodanje za koje se natjecatelji mogu prijaviti samo na temelju ispunjenih normi za natjecanje.

Štafetni timovi mogu se kvalificirati na jedan od dva načina:

1. Automatski ako su bili među prvih osam plasiranih timova na Svjetskom prvenstvu za štafete IAAF-a koje se održava godinu prije Svjetskog prvenstva IAAF-a.

Nekvalificirani atletičari (uključujući zemlju domaćina) mogu sudjelovati pod određenim uvjetima (vidi 103.3.6.).

103.3.2. Kvalifikacija ispunjenjem norme za natjecanje

Za svaku pojedinu disciplinu postavlja se samo jedna norma/standard za prijavu na natjecanje. IAAF objavljuje norme za natjecanje i relevantne kriterije godinu dana prije svjetskih prvenstava, i to u sljedećim rokovima:

- u ožujku/travnju za 10.000 m, maraton, natjecateljsko hodanje i discipline višeboja
- u studenom za sve druge discipline.

103.3.3. Kvalifikacija prema završnom plasmanu na određenim natjecanjima

Smatra se da su atletičari ispunili normu/standard za prijavu na natjecanje i u sljedećim slučajevima:

- **Kontinentalni prvaci** u svim pojedinačnim disciplinama (osim maratona). Savez član kontinentalnog prvaka jedini ima pravo odlučiti hoće li prijaviti atletičara ili ne na temelju vlastitih selekcijskih kriterija. Za detalje vidjeti specifične odredbe na kraju odjeljka.

- Za utrku na **10.000 m** prvih 15 atletičara na seniorskim utrkama za muškarce i žene na prijašnjem izdanju IAAF-ova prvenstva u krosu (IAAF Cross Country Championships).
- Za discipline **višeboja**, prva tri na prošlogodišnjem IAAF-ovu pozivnome natjecanju za discipline višeboja za muškarce i žene (IAAF Combined Events Challenge).
- Za **natjecateljsko hodanje na 20 km**, prva tri na prošlogodišnjem IAAF-ovu svjetskom pozivnom natjecanju za natjecateljsko hodanje za muškarce i žene (IAAF World Race Walk Challenge).
- Za **maratone**, prvih 10 na IAAF-ovim maratonima sa zlatnom oznakom (IAAF Gold Label Marathons), održanima u kvalifikacijskom razdoblju.

103.3.4 Kvalifikacija po pozivnici (eng. *Wild Card*)

IAAF će prihvatiti sudjelovanje trenutnoga svjetskog prvaka na otvorenome (eng. Reigning World Outdoor Champion) te pobjednika prošlogodišnje IAAF-ove Dijamantne lige (u odgovarajućim disciplinama svjetskog prvenstva), kao i pobjednika pozivnog natjecanja u bacanju kladiva (eng. Hammer Throw Challenge) kao atletičare s pozivnicom u svakoj pojedinačnoj disciplini, pod uvjetom da je navedene atletičare prijavio njihov savez. Ako su to dva atletičara iz iste zemlje, samo jedan može biti prijavljen na temelju ove pozivnice.

Ako savez ima četiri atletičara u jednoj disciplini kao rezultat ove odredbe, svoj četvorici se dozvoljava natjecanje. Za maraton, vidi 103.4.3.

Svaki savez član koji ima atletičare odabrane po ovom pravilu primit će dodatne kvote (vidi 104.1.).

103.3.5 Kvalifikacija po rangu

Individualne discipline: Po završetku kvalifikacijskog razdoblja, IAAF procjenjuje koliko se atletičara kvalificiralo u skladu s pravilima 103.3.2., 103.3.3. i 103.3.4. te koliko je zahtjeva za sudjelovanje nekvalificiranih atletičara (uključujući atletičare zemlje domaćina). IAAF će potom pozvati atletičare sa sljedećim najboljim rezultatima, postignutima u određenim kvalifikacijskim razdobljima, sve dok se ne postigne idealan broj atletičara po disciplini, pri čemu se poštuje maksimalna kvota saveza člana po disciplini.

U oba slučaja, najviše trojici atletičara bit će dopušteno sudjelovanje (vidi 103.4.8).

Štafete: Po završetku kvalifikacijskog razdoblja i znajući koliko se štafetnih ekipa kvalificiralo na Svjetskom natjecanju za štafete (IAAF World Relays), IAAF će pozvati štafetne ekipe sa sljedećim najboljim rezultatima, postignutima u

određenom kvalifikacijskom razdoblju, sve dok se ne postigne idealan broj štafetnih timova po disciplini.

103.3.6. Sudjelovanje nekvalificiranih atletičara

Savezi članovi bez atletičarki i/ili atletičara s ispunjenom normom za prijavu na natjecanje (ili bez kvalificiranoga štafetnog tima), mogu prijaviti jednog nekvalificiranog atletičara ili jednu nekvalificiranu atletičarku za jednu disciplinu prvenstva (osim za cestovne i tehničke discipline [vidi ispod], discipline višeboja, utrku na 10.000 m i utrku sa zaprekama na 3000 m).

Savezi članovi čiji je najbolji atletičar izvrstan u kojoj tehničkoj ili cestovnoj disciplini, mogu podnijeti IAAF-u, do utvrđenog roka, ime svog atletičara zajedno s rezultatom koji bi htjeli prijaviti. Tehnički delegati odlučuju o tome hoće li prihvatiti takvu prijavu ili ne, a tijekom odlučivanja mogu tražiti mišljenje odgovarajućega kontinentalnog saveza.

Ako **zemlja domaćin** IAAF-ova svjetskog prvenstva nema atletičara koji je postigao normu za prijavu na natjecanje u određenoj disciplini, ili kvalificirani štafetni tim, zemlja domaćin može, bez obzira na to, prijaviti jednog atletičara (ili štafetni tim) za tu disciplinu, s izuzetkom višeboja i tehničkih disciplina, za koje se primjenjuje gore navedeno.

103.3.7. Kvalifikacijsko razdoblje

- Od 1. siječnja u godini koja prethodi IAAF-ovom svjetskom prvenstvu do krajnjih datuma za završne prijave za 10.000 m, maraton, natjecateljsko hodanje, štafete i discipline višeboja
- Od 1. listopada u godini koja prethodi IAAF-ovom svjetskom prvenstvu do krajnjih datuma za završne prijave za sve druge discipline.

103.4. Pravila prijave

103.4.1. Savezi članovi mogu se natjecati sa do tri atletičara u svakoj disciplini osim u maratonu (vidi 103.4.3.) i štafetama (vidi 103.4.4.) pod uvjetom da su se svi atletičari kvalificirali. Četvrti se atletičar može natjecati s pozivnicom kao trenutačni svjetski prvak ili pobjednik Dijamantne lige/pozivnog natjecanja u bacanju kladiva – vidi 103.3.4.

103.4.2. Savezi članovi mogu prijaviti i **rezervnog atletičara** za svaku disciplinu pod uvjetom da je ispunio normu za natjecanje.

103.4.3. **Maraton** – savezi članovi mogu se natjecati sa do pet atletičara pod uvjetom da su se svi kvalificirali. Ako je trenutačni svjetski prvak prijavljen s pozivnicom, mora biti unutar tih pet atletičara.

103.4.4. **Štafetni timovi** – Maksimalno se šest atletičara može prijaviti za svaki štafetni tim. Svi atletičari već prijavljeni za odgovarajuće individualne discipline (100 m ili 400 m), uključujući eventualne rezerve, trebaju se automatski ubrojiti u tu kvotu od šest prijava za štafetni tim. Bilo koja četvorica atletičara među onima prijavljenima za natjecanje, bilo za štafetne discipline bilo koju drugu disciplinu, mogu onda činiti sastav štafetnoga tima za prvi krug.

103.5. Preliminarne prijave

IAAF prihvaća preliminarne prijave samo od saveza člana. Preliminarne se prijave moraju predati pomoću IAAF-ova *online* sustava za prijavu za manifestaciju; <http://evententry.iaaf.org>. Preliminarne prijave obično je moguće podnositi mjesec dana prije završnog roka za preliminarne prijave koji je četiri mjeseca prije prvog dana IAAF-ova svjetskog prvenstva. U prijavama treba navesti broj atletičara i službenih osoba, kao i predviđene datume putovanja te zahtjeve smještaja.

103.6. Završne prijave

IAAF prihvaća završne prijave jedino saveza člana. Završne se prijave moraju predati pomoću IAAF-ova *online* sustava za prijavu za manifestaciju; <http://evententry.iaaf.org>. *Online* završne prijave za natjecanje moguće je podnositi mjesec dana prije završnog roka za završnu prijavu koji je dva ponedjeljka prije prvog dana natjecanja (npr. ponedjeljak, 12. kolovoza za natjecanje koje počinje u petak, 24. kolovoza) do ponoći po monageškom (Monako) vremenu.

103.7. Završna potvrda prijava

Ako nije drugačije specificirano u Priručniku za timove, za discipline koje se održavaju prvi dan završna potvrda prijava mora se predati prije 12:00 (podne) dva dana prije prvog dana natjecanja te, za sve iduće dane, prije 9:00 sati jedan dan prije održavanja discipline.

103.8. Uniforma tima

Svi atletičari iz tima moraju nositi uniformu/trenirku iste boje tijekom natjecanja i tijekom svih svečanosti. Uniforma mora biti u skladu s IAAF-ovim pravilima i odredbama. Svi savezi članovi moraju donijeti svoju ekipnu uniformu u akreditacijski centar na pregled tijekom akreditacijskih procedura.

103.9. Službene osobe tima

Broj službenih osoba koje mogu biti prijavljene i/ili smještene s timom ograničen je i mora biti u skladu s ukupnim brojem prijavljenih atletičara. Vidi dodatak B.

104. FINANCIJSKI UVJETI

104.1. Kvota

Kvota odgovara broju atletičara za koje IAAF i/ili lokalni organizacijski odbor daje financijsku potporu. Kvota može varirati od jednog izdanja manifestacije do drugog ovisno o financijskom dogovoru s LOO-om. Atletičari unutar kvote primaju financijsku podršku kako je opisano dolje.

Zemlja domaćin nema kvote.

104.2. Financijska podrška

Svi atletičari unutar kvote koji predstavljaju saveze članove koji su ispunili sve zahtjeve i obveze prema IAAF-u te nisu ni pod kakvom kaznom ili sankcijom, imaju pravo na povratnu kartu za putovanje ekonomskim razredom te na puni pansion i smještaj.

104.2.1. Putovanje

IAAF ili LOO načelno organiziraju sve putne aranžmane za atletičare, osim ako tko ne uputi poseban pisani zahtjev Uredu IAAF-a (do određenog roka) koji uključuje kvotu za odobrenje. IAAF onda potvrđuje ili odbacuje zahtjev. Nakon roka, IAAF zadržava pravo odbaciti takve zahtjeve.

104.2.2. Smještaj

Svi atletičari unutar kvote imaju pravo na smještaj i puni pansion u dvokrevetnim sobama koje plaća LOO za maksimalno 13 noći, tijekom subvencioniranih razdoblja IAAF-ovih svjetskih prvenstava (jednokrevetna soba se dodatno plaća).

Broj službenih osoba smještenih po subvencioniranim cijenama je ograničen (vidi Dodatak B). Ovisno o dostupnosti, odobrenim se dodatnim službenim osobama može ponuditi smještaj po redovnoj cijeni.

Račun za smještaj zasniva se na detaljima iz prijave (broj osoba, datumi dolaska i odlaska) koja je podnesena do roka za podnošenje završne prijave, s tolerancijom od dvije osobe.

104.3. Nagrade od natjecanja

Nagrade od natjecanja isplaćuju se ovisno o proceduri koju je ustanovilo Vijeće IAAF-a.

104.4. Kazne

Savezi članovi moraju poštovati rokove i dati točne informacije u svojim prijavama kako bi se izbjeglo uzrokovanje financijske štete lokalnom organizacijskom odboru. Ako se savezi na bilo koji način ne budu pridržavali rečenoga, mogu biti financijski kažnjeni kako je detaljno opisano dolje. Kazne IAAF naplaćuju se s računa saveza člana.

104.4.1. Poštovanje rokova

Kazna od 1.000 USD može se odrediti bilo kojem savezu članu koji ne poštuje rokove za preliminarne i/ili završne prijave.

104.4.2. Realistične prijave

Kazna od 1.000 USD po atletičaru, nakon prva dva, može se odrediti savezu članu koji:

- nakon najave svog sudjelovanja na IAAF-ovu natjecanju preliminarom prijavom ipak na natjecanju ne sudjeluje
- nakon unošenja više od dva atletičara u preliminarnu prijavu na natjecanje dođe s 25% većim ili manjim broj atletičara od prijavljenoga.

105. AUTORITET I DUŽNOSTI VIJEĆA IAAF-a

Vijeće IAAF-a:

105.1. odobrava **Tehničke odredbe** IAAF-ovih svjetskih prvenstava

105.2. odlučuje o mjestu i datumu IAAF-ovih svjetskih prvenstava na najprikladnijem sastanku Vijeća, koji se održava nakon završnog datuma za prijave (obično pet godina prije godine dotičnoga natjecanja)

105.3. odobrava norme za natjecanje i raspored disciplina koje predlažu tehnički delegati imenovani za manifestaciju, najmanje osamnaest mjeseci prije natjecanja (za datume odobrenja normi za natjecanje vidi 103.3.1.)

105.4. odobrava formulu za kvotu i prava za kvotu sudionika s obzirom na putovanje i smještaj

105.5. odlučuje o rotaciji članova Vijeća u **Žalbenom vijeću**

105.6. odobrava discipline za **atletičare s invaliditetom (ako ih LOO predloži)**

105.7. imenuje relevantne **međunarodne delegate i službene osobe** (vidi 106.2.).

106. DELEGATI I SLUŽBENE OSOBE/DUŽNOSNICI

106.1. Općenito

106.1.1. LOO prima delegate i službene osobe IAAF-a, kao što je prikazano dolje. Troškovi putovanja i smještaja (nakon ovoga zvani „troškovi“) trebaju biti u skladu s procedurama IAAF-a, npr. LOO plaća troškove putovanja za sve delegate – u ekonomskom razredu za sva putovanja do 2500 kilometara te u

poslovnom razredu za sva putovanja duža od 2500 kilometara. LOO također snosi financijsku odgovornost za troškove smještaja s punim pansionom.

106.1.2. Kada je god moguće, treba organizirati najmanje dva pripremna posjeta delegata.

106.1.3. Nijedan IAAF-ov imenovani delegat ne smije biti član delegacije svoje zemlje.

106.1.4. Svi delegati i službene osobe moraju se ponašati i djelovati u skladu s postojećim IAAF-ovim pravilima, odredbama i uputama te preuzimaju vrhovni autoritet u odlučivanju na svojim područjima odgovornosti.

106.1.5. LOO treba opskrbiti organizatorske delegate, tehničke delegate, delegate tiska, televizijske delegate, medicinske delegate, delegate za antidoping, glavnog ITO-a, glavnog suca za natjecateljsko hodanje i povjerenika za fotografe mobilnim telefonima s lokalnim čipom i pozivima na račun LOO-a. LOO također treba priskrbiti prikladan komunikacijski sustav (koji će odrediti tehnički delegati) za suca za natjecateljsko hodanje (IRWJ) i međunarodne službene osobe (ITO).

106.2. Međunarodni delegati i službene osobe koje imenuje Vijeće IAAF-a

106.2.1. Jedan organizacijski delegat (OD)

Organizacijski delegat imenuje se tri godine prije natjecanja.

On je poveznica između Vijeća IAAF-a, saveza organizatora/organizacijskog odbora, grada domaćina i svih drugih imenovanih delegata. On je, sve vrijeme, odgovorna osoba koja mora osigurati da su IAAF-ova svjetska prvenstva organizirana prema utvrđenim standardima.

LOO snosi troškove organizacijskog delegata za ne više od pet dana prije natjecanja do maksimalno dva dana nakon natjecanja te za preliminarne posjete kadgod bude IAAF smatrao to nužnim za uspješno postavljanje natjecanja.

106.2.2. Tri tehnička delegata (TDi)

Tehnički delegati se imenuju tri godine prije natjecanja.

Tehnički delegati podnose Vijeću prijedloge za:

- norme za prijavu na natjecanje
- raspored/satnicu koji su sastavili u suradnji s LOO-om i predali relevantnim autoritetima s televizije za komentar
- discipline za atletičare s invaliditetom.

Njihove druge dužnosti uključuju:

- odobravanje trase za discipline maratona i natjecateljskog hodanja

- odobravanje, u suradnji s organizacijskim delegatom, smještaja za atletičare i službene osobe
- provjeravanje sve tehničke opreme i uvjerenje da sva tehnička oprema odgovara zahtjevima IAAF-a
- najmanje jednu godinu prije natjecanja utvrđivanje i odobravanje vrste i načina izrade osobnih sprava koje će se rabiti. Osobne sprave moraju imati certifikat IAAF-a (vidi 107.3.)
- predsjedanje tehničkim sastankom.

Suglasnost i odobrenje moraju se unaprijed tražiti od tehničkih delegata o svim pitanjima povezanim s tehničkim provođenjem natjecanja.

Lokalni organizacijski odbor snosi troškove za jednog tehničkog delegata za razdoblje od najviše deset dana prije natjecanja do maksimalno dva dana nakon natjecanja te za dva tehnička delegata za razdoblje ne duže od pet dana prije natjecanja do maksimalno dva dana nakon natjecanja, kao i za svaki preliminarni posjet, ma koliko ih bilo, koji IAAF smatra nužnim za uspješno organiziranje natjecanja.

106.2.3. **Žalbeno vijeće**

Žalbeno vijeće (ili Prizivno vijeće) od sedam članova čine, prema rotacijskom redoslijedu, članovi Vijeća IAAF-a (što isključuje one članove Vijeća IAAF-a koji su nominirani delegati i službene osobe) plus jedan član koji trenutno jest ili je bio IAAF-ov međunarodni tehnički dužnosnik (službena osoba); na dužnosti su svaki dan. Predsjedavajući i stalni tajnik Žalbenog vijeća se imenuju.

LOO snosi troškove članova Žalbenog vijeća za razdoblje od najviše dva dana prije natjecanja do jednog dana poslije natjecanja.

106.2.4. **Jedan televizijski delegat**

Televizijski se delegat imenuje tri godine prije natjecanja.

LOO snosi troškove televizijskog delegata za razdoblje od najviše pet dana prije natjecanja do jednog dana poslije natjecanja i za najviše tri preliminarna posjeta.

106.2.5. **Jedan medicinski delegat**

Medicinski se delegat imenuje dvije godine prije natjecanja.

LOO snosi troškove medicinskog delegata za razdoblje od najviše tri dana prije natjecanja do jednog dana poslije natjecanja i za jedan preliminarni posjet.

106.2.6. **Jedan delegat za antidoping**

Delegat za antidoping imenuje se dvije godine prije natjecanja.

LOO snosi troškove delegata za antidoping za razdoblje od najviše tri dana prije natjecanja do jednog dana poslije natjecanja i za jedan preliminarni posjet.

106.2.7. Jedan delegat za tisak

Delegat za tisak imenuje se dvije godine prije natjecanja.

LOO snosi troškove delegata za tisak za razdoblje od najviše pet dana prije natjecanja do jednog dana poslije natjecanja i za najviše tri preliminarna posjeta.

106.2.8. Jedan povjerenik za fotografe

Povjerenik za fotografe imenuje se dvije godine prije natjecanja.

LOO snosi troškove povjerenika za fotografe za razdoblje od najviše pet dana prije natjecanja do jednog dana poslije natjecanja i za najviše dva preliminarna posjeta.

106.2.9. Deset međunarodnih tehničkih dužnosnika/službenih osoba (ITO; *international technical official*)

Deset međunarodnih tehničkih službenih osoba imenuju se jednu godinu prije natjecanja, a biraju se iz IAAF-ova popisa ITO-a. Jedan od njih se imenuje glavnim dužnosnikom.

LOO snosi troškove međunarodnih tehničkih službenih osoba za razdoblje od najviše tri dana prije natjecanja do jednog dana poslije natjecanja

106.2.10. Jedan glavni i osam drugih međunarodnih sudaca za natjecateljsko hodanje (IRWJi)

Imenuju se godinu dana prije natjecanja i biraju se iz IAAF-ova popisa.

Mogu se imenovati do četiri dodatna IRWJ-a (na preporuku tehničkih delegata) ovisno o udaljenosti hodačke trase od cilja.

LOO snosi troškove IRWJ-a za razdoblje od najviše jedan dan prije početka prve discipline natjecateljskog hodanja do jednog dana nakon posljednje discipline natjecateljskog hodanja i za jedan preliminarni posjet glavnog suca za natjecateljsko hodanje (ako to zahtijevaju tehnički delegati i koji se održava istodobno kad i jedan od tehničkih posjeta mjestu manifestacije). Glavni IRWJ mora biti u mjestu manifestacije jedan dan prije tehničkog sastanka.

106.2.11. Dva pomoćnika glavnom sucu za natjecateljsko hodanje i dva zapisničara

Ako IAAF smatra da za ove uloge ne postoji dovoljno kvalificiranih osoba u zemlji domaćinu, imenuje jednog ili dva pomoćnika/asistenta glavnom sucu za natjecateljsko hodanje i jednog ili dva zapisničara. Inače te osobe imenuje LOO uz odobrenje IAAF-a.

Imenuju se godinu dana prije natjecanja.

LOO snosi troškove za dva pomoćnika glavnom sudcu natjecateljskog hodanja i dva zapisničara za razdoblje od najviše jedan dan prije početka prve discipline natjecateljskog hodanja do jednog dana nakon posljednje discipline natjecateljskog hodanja

106.2.12. Jedan međunarodni mjeritelj trase cestovnih utrka s IAAF/AIMS-ovim certifikatom A razreda

Mjeritelj trase imenuje se s relevantnog popisa jednu godinu prije natjecanja.

LOO snosi troškove mjeritelja trase cestovnih utrka za razdoblje od najviše dva dana prije početka prve discipline cestovnih utrka do jednog dana nakon posljednje discipline cestovnih utrka, kao i za jedan preliminarni posjet za mjerenje trasa ili, ako su te trase prethodno izmjerene i certificirane, za potvrdu trasa i nazočnost prilikom iscrtavanja obojene linije koja označava liniju mjerenja.

106.2.13. Jedan međunarodni starter (IS)

Izabrani međunarodni starter mora biti član popisa IAAF-a i imenuje se jednu godinu prije natjecanja.

LOO snosi troškove ISa za razdoblje od tri dana prije natjecanja do jednog dana poslije natjecanja.

106.2.14. Jedan međunarodni sudac za fotofiniš (IPFJ)

Izabrani međunarodni sudac za fotofiniš mora biti na popisu IAAF-a i imenuje se godinu dana prije natjecanja.

Sliku fotofiniša treba očitavati ekipa od tri osobe:

- međunarodni sudac za fotofiniš
- jedna službena osoba koju predlaže organizator manifestacije (nacionalni sudac za fotofiniš)
- jedna osoba koju predlaže tvrtka zadužena za mjerenje vremena. LOO snosi troškove IPFJa za razdoblje od dva dana prije natjecanja do jednog dana poslije natjecanja.

106.2.15. Dva statističara

Imenuju se jednu godinu prije natjecanja.

LOO snosi troškove statističara za razdoblje od najviše pet dana prije početka natjecanja do jednog dana nakon natjecanja.

106.2.16. Dva najavljiivača za engleski jezik i dva najavljiivača za francuski jezik

Imenuju se jednu godinu prije natjecanja.

LOO snosi troškove najavljiivača za razdoblje od najviše dva dana prije početka natjecanja do jednog dana nakon natjecanja.

106.3. Nacionalne službene osobe natjecanja koje imenuje organizacijski odbor

Organizacijski je odbor odgovoran za imenovanje nacionalnih arbitara, sudaca i drugih tehničkih službenih osoba, kojih kompetencije moraju biti zajamčene. IAAF-ovi tehnički delegati moraju odobriti arbitre.

107. TEHNIČKA PITANJA I ZAHTJEVI

107.1. Objekti i prostori

107.1.1. Glavni stadion

Svjetska prvenstva IAAF-a održavaju se na stadionu koji u svim aspektima mora zadovoljiti zahtjeve Pravilnika IAAF-a te mora imati IAAF-ov certifikat 1. razreda za atletski prostor.

Travnjak mora biti od prirodne trave ili pokriven sintetičkom podlogom koju je odobrio IAAF.

Stadion treba imati krov koji pokriva sva sjedeća mjesta, najmanji kapacitet stadiona mora biti 30.000 gledatelja.

Trkalište mora biti konstruirano tako da su zavoji jednostrukog radijusa, ili ako se dizajn staze u zavoju temelji na dvostrukom radijusu, tada manji radijus ne smije biti manji od 30.00.

107.1.2. Objekti/prostori za zagrijavanje

Obvezno mora postojati objekt/prostor za zagrijavanje, što uključuje i zasebno područje za duga bacanja, idealno na udaljenosti od stadiona koja se može prijeći laganim hodom. Trkalište mora biti standardno trkalište od 400 m s barem šest (6) ovalnih staza, a podloga treba biti istovjetna onoj na glavnom stadionu.

107.1.3. Trase cestovnih utrka

Trase cestovnih utrka moraju biti u skladu sa zahtjevima IAAF-ovih pravila 230.10. (natjecateljska hodanja) i 240. (maratoni). Trase mora izmjeriti međunarodni mjeritelj cestovnih trasa A razreda (IAAF/AIMS) kojega je imenovao IAAF-a; on treba nazočiti IAAF-ovim svjetskim prvenstvima kako bi potvrdio da su uporabljene trase istovjetne onima izmjerenima.

Trase moraju biti u skladu s kriterijima za IAAF-ov cestovni svjetski rekord (pravila 260.28.¹⁰⁴ i 260.29.¹⁰⁵).

Trasa za maratone postavlja se u skladu s preporukama sadržanima u IAAF-ovu izdanju „Priručnika za daljinsko trčanje“. Karakteristična, obojena linija, koja označava izmjerenu trasu, mora se iscrtati na cesti (IAAF-ovo pravilo 240.3.¹⁰⁶). Obvezno je i da automobil na čelu, kao i medijski automobil na čelu budu vozila s niskom razinom ispušnih plinova.

107.1.4. Područja za trening

Moraju se osigurati prikladni prostori/je za trening kako bi se omogućio trening za sve discipline u prikladna vremena. TDi pregledavaju i odlučuju o najprikladnijim prostorima tijekom posjeta mjestu manifestacije.

107.1.5. Tehnički uredi i prostorije

LOO mora osigurati brojne tehničke i funkcionalne urede i prostorije.

Slijedi osnovni popis:

- **prijavni centar/prijavnica** pri prostoru za zagrijavanje i na glavnom stadionu
- **zona za novinare** (eng. *mix zone*) za intervju s atletičarima
- **područje** za atletičare **nakon natjecanja** gdje se mogu oporavljati i pokupiti svoje stvari
- soba za **fotofiniš**
- prostorija za **obradu rezultata**
- prostor za okupljanje prije **svečanosti dodjele medalja**
- **stanica za dopinšku kontrolu** čiju lokaciju i izgled odobrava delegat za antidoping
- **tehnički informacijski centar (TIC)** smješten na stadionu
- **repcija/informativni punktovi o natjecanju (CID; *competition information desk*)** smješteni u područjima smještaja sportaša
- **područje za odmor** višebojaca na glavnom stadionu
- LOO mora osigurati **sjedeća mjesta za trenere tehničkih disciplina** blizu mjesta gdje se odvijaju natjecanja u tehničkim disciplinama. Takva se mjesta

---

¹⁰⁴ v. CR 31.21

¹⁰⁵ v. CR 31.20

¹⁰⁶ v. TR 55.3

stoga ne smiju prodavati, a može im se pristupiti uz propusnicu ili posebnu kartu.

- **sjedeća mjesta** za sudionike natjecanja (timovi).

Tehnički delegat(i) pregledavaju i odlučuju o najprikladnijim rješenjima tijekom posjeta mjestu manifestacije.

107.2. Tehničke službe/usluge

107.2.1. Kontrolno mjerenje vremena pogrešnog starta

Startni blokovi moraju biti opremljeni odobrenim uređajima za otkrivanje pogrešnog starta koja mora imati automatski sustav opoziva. Moraju se rabiti sustavi potpuno automatskog mjerenja vremena i fotofiniša. Mjerenje vremena transponderom dodatno se rabi u disciplinama izvan stadiona, a može se rabiti i kao rezervno mjerenje vremena i kao brojač krugova.

107.2.2. Mjerenje

Treba osigurati i znanstvenu opremu za mjerenje duljine koja će se rabiti u skladu s potrebama.

107.2.3. Videosnimanje

Videosustav samo za snimanje svih disciplina (pravilo IAAF-a 150.¹⁰⁷) je obvezatan. Takvo se snimanje provodi u skladu s IAAF-ovim uputama (vidi Dodatak A).

107.2.4. Komunikacijski sustav za discipline natjecateljskog hodanja

Obvezna je upotreba elektroničkoga komunikacijskog sustava za sve discipline natjecateljskog hodanja. Sustav se treba sastojati od ploča/semafora s obavijestima i ručnih uređaja za slanje obavijesti zapisničaru o crvenim kartonima.

107.2.5. Videozidovi

Lokalni organizacijski odbor obvezatno mora osigurati (i platiti) najmanje dva videozida prikladne veličine za javno prikazivanje televizijskoga signala na stadionu. O veličini takvih zidova treba se unaprijed dogovoriti s IAAF-om. Također, mora postojati najmanje jedan semafor za prikazivanje rezultata.

107.2.6. Sustav razglasa

Na glavnom stadionu mora biti osiguran prikladan sustav ozvučenja / razglasa za obraćanje publici i predstavljanje manifestacije.

---

¹⁰⁷ v. TR 12

107.3. Sprave

107.3.1. Službeni popis sprava

Tehnički delegati, zajedno s lokalnim organizacijskim odborom te na temelju spoznaja o tome koje sprave najčešće rabe atletičari najviše međunarodne kvalitete, stvaraju popis službenih sprava koje će LOO priskrbiti atletičarima za slobodno korištenje. Načelno, nužno je osigurati najmanje šest komada od svake vrste sprava da bi se zadovoljile potrebe natjecanja, zagrijavanja i treninga.

107.3.2. Dodatne sprave

Na popis se službenih sprava mogu uvrstiti i dodatne sprave ako to zatraže savezi članovi ili proizvođači koje su odabrali savezi članovi (do roka koji određuju tehnički delegati) te ako će sprave biti na raspolaganju LOO-u besplatno (do roka koji određuju tehnički delegati). Međutim, sve dodatne sprave moraju imati IAAF-ovu certifikaciju i moraju ih odobriti tehnički delegati. Potrebno je šest primjeraka svake vrste dodatnih sprava.

107.3.3. Osobne sprave

Osobne su sprave dopuštene uz sljedeće uvjete: lako ih je identificirati, imaju važeću IAAF-ovu certifikaciju, nisu na službenom popisu i provjereno je jesu li u skladu s IAAF-ovim pravilima prema uputama tehničkih delegata. Ove sprave moraju biti dostupne i drugim atletičarima koji ih smiju rabiti do kraja natjecanja u disciplini.

107.3.4. Korisnička statistika

Lokalni organizacijski odbor mora voditi točne bilješke o korištenju sprava (službenih ili osobnih) tijekom natjecanja te izraditi statistiku korištenja kao podlogu za sastavljanje popisa službenih sprava za buduća natjecanja.

107.4. Oprema

107.4.1. Oprema za natjecanje

Sva oprema za natjecanje mora biti u skladu s trenutno važećim pravilima IAAF-a.

107.4.2. Oprema za područja za zagrijavanje i trening

LOO mora priskrbiti odgovarajuću i dostatnu opremu za sva područja za zagrijavanje i treniranje.

107.5. Priručnik za timove

Lokalni organizacijski odbor odgovoran je, u uskoj suradnji s IAAF-om, za produkciju Priručnika za timove sudionike. Priručnik za timove sudionike mora biti objavljen na mrežnoj stranici LOO-a (i biti dostupan za preuzimanje) najkasnije dva mjeseca prije natjecanja i savezi članovi moraju biti obaviješteni o tome. Otisnuta/tiskana verzija mora biti dostupna za raspodjelu timovima na mjestu događanja.

107.6. Trening na stadionu za natjecanje

Atletičarima se treba pružiti mogućnost da pregledaju i, ako je moguće, treniraju na glavnom stadionu za natjecanje barem u jednoj prigodi prije početka natjecanja. Takav trening ne smije trajati dulje od dva sata i obično se treba organizirati jedan ili dva dana prije natjecanja u vrijeme kada je većina atletičara na stadionu i kada trening ne bi bio u konfliktu s drugim aktivnostima na stadionu ili općom organizacijom manifestacije.

107.7. Tehnički sastanak

Dva dana prije prvog dana natjecanja održava se tehnički sastanak kojemu mogu nazočiti najviše dva predstavnika (i, ako je potrebno, prevoditelj) svake delegacije. LOO organizira simultani prijevod na pet jezika (engleski, francuski, španjolski, ruski i arapski) ako se sastanak održava odmah nakon IAAF-ova kongresa i na istom mjestu. Ako je sastanak na drugom mjestu, simultani se prijevod mora organizirati na engleski i francuski.

107.8. Startni brojevi i brojevi na kuku

Startne brojeve atletičara (uključujući i one za svečanost dodjele medalja), kao i brojeve na kuku priskrbuje IAAF.

107.9. Ponašanje atletičara

Svako ponašanje atletičara koje krši prava sponzora može dovesti do financijskih kazni.

107.10. Posebna tehnička pravila za svjetska prvenstva

107.10.1. Prednatjecateljski krug za 100 m

U disciplini 100 m za muškarce i žene, za koju se prijavljuje većina nekvalificiranih atletičara, svi će se nekvalificirani atletičari natjecati u prednatjecateljskom krugu

čiji rezultati određuju koji atletičari napreduju u prvi krug natjecanja. Kvalificirani atletičari ulaze izravno u prvi krug.

107.10.2. Preliminarno rangiranje, ždrijeb i kvalifikacija u disciplinama trčanja

Kako bi se obradio velik broj prijava u nekim disciplinama, moguće je da će tehnički delegati rabiti drugačije tablice od onih iz pravila 166.2¹⁰⁸. za određivanje nositelje startnih popisa, ždrijeb i kvalifikacije u disciplinama trčanja. Vidi alternativne tablice u Dodatku C.

108. PITANJA PROTOKOLA

108.1. Svečanost otvaranja

108.1.1. IAAF-ova svjetska prvenstva trebaju imati svečanost otvaranja koja se može održati ili na glavnom stadionu ili na alternativnom mjestu koje predloži LOO.

108.1.2. LOO predlaže svoj opći plan svečanosti otvaranja IAAF-u na odobrenje.

108.1.3. Sudjelovanje atletičara i službenih osoba, o čemu treba raspraviti s IAAF-om i što IAAF mora odobriti, nije nužno; međutim, sve delegacije sudionika trebaju biti zastupljene na svečanosti otvaranja, najmanje sljedećim:

- plakat/natpisom s imenom zemlje/teritorija za svaku delegaciju
- službenom zastavom svake zemlje/teritorija sudionika.

Oboje se nosi u mimohodu na svečanosti otvaranja onako i u vrijeme koje predloži LOO.

108.1.4. Imena delegacija ispisuju se na jeziku zemlje domaćina (ali latinicom) i/ili na engleskom u skladu s imenima navedenima u IAAF-ovu statutu u članku 4.

108.1.5. Na kraju mimohoda, kada se svi okupe, službeni slijed svečanosti otvaranja teče ovako:

- himna zemlje domaćina
- dobrodošlica predsjednika LOO-a ili njegova izaslanika
- govor IAAF-ova predsjednika ili njegova izaslanika
- poglavar države ili njegov zastupnik otvara svjetsko prvenstvo
- podizanje IAAF-ove zastave na stadionu dok svira IAAF-ova himna.

---

¹⁰⁸ v. TR 20

108.1.6. LOO može planirati neku vrstu zabave prije i nakon mimohoda i službenoga dijela svečanosti, ali vrijeme početka i kraja svečanosti, kao i njezin sadržaj trebaju se unaprijed dogovoriti s IAAF-om.

108.2. Svečanost dodjele medalja

108.2.1. Zlatna, srebrna i brončana medalja dodjeljuju se za tri prvoplasirana atletičara u svakoj pojedinoj disciplini te za tri prvoplasirana štafeta tima koji će se popeti na postolje za primanje medalja.

Za štafeta timove, četiri se atletičara svakog tima koji je nastupio u finalu penju na postolje za dodjelu medalja. Drugi atletičari (najviše dva) koji su se natjecali za te timove naknadno primaju svoje medalje. Dužnost je LOO osigurati da svaki tim primi točan broj medalja.

U svim slučajevima, medalje se predstavljaju po uzlaznom redu: treći, drugi, prvi.

108.2.2. Medalje uručuje jedna osoba koju imenuje IAAF.

108.2.3. Postolje za dodjelu medalja bi trebalo, kada je god to moguće, biti smješteno izvan atletskog borilišta na lokaciji koju odobri IAAF. Svečanost dodjele medalja treba započeti nakon što su se svi atletičari i osoba koja uručuje medalje postavili na poziciju iza postolja za dodjelu medalja. Svečanost dodjele medalja sastoji se od uručivanja medalja svakom atletičaru ili timu nakon čega slijedi intoniranje nacionalne himne prvoplasiranog atletičara ili tima dok se istodobno podižu tri zastave.

Kada maraton i/ili natjecateljsko hodanje završava izvan stadiona, svečanost dodjele medalja za te discipline može se održati na području cilja cestovnih trasa pod uvjetom da je to odobrio IAAF.

108.2.4. Obično ne bi trebalo održavati svečanosti dodjele medalja nakon završetka zadnje discipline u satnici/nakon dijela natjecateljskog programa.

108.2.5. Lokalni organizacijski odbor odgovoran je za dizajn medalja (koji se mora podnijeti IAAF-u na odobrenje Vijeća IAAF-a najmanje šest mjeseci prije natjecanja), njihovu izradu i pripadajuće troškove (78 kompleta zlatnih, srebrnih i brončanih) koje se dodjeljuju za sljedeće discipline (prema sadašnjem programu natjecanja):

- 22 za individualne discipline za muškarce
- 21 za individualne discipline za žene
- 24 za četiri štafeta utrke (šest po setu, muškarci i žene)
- 2 za discipline za atletičare s invaliditetom (ako je potvrđeno)

- 3 za IAAF-ov arhiv
- 3 za slučaj da se utvrdi uporaba nedopuštenih sredstava (doping)
- 3 za slučajeve izjednačenog rezultata.

108.3. Svečanost zatvaranja

IAAF-ova svjetska prvenstva moraju imati svečanost zatvaranja i IAAF-u se treba dati mogućnost komentiranja sadržaja svečanosti. Najvažniji aspekt te svečanosti jest predavanje zastave IAAF-a predstavniku organizatora manifestacije i/ili gradu domaćinu održavanja sljedećeg izdanja IAAF-ova svjetskog prvenstva.

ODREDBE O AUTOMATSKOJ KVALIFIKACIJI KONTINENTALNOGA PRVAKA

U studenom 2007. Vijeće IAAF-a odobrilo je načelo prema kojem se kontinentalni prvaci automatski kvalificiraju za IAAF-ova svjetska prvenstva. Taj princip je prvi put primijenjen za Svjetsko prvenstvo IAAF-a u Berlinu, Njemačka, 2009.

Slijede specifične odredbe koje upravljaju primjenom toga načela.

1. Kontinentalni prvak u svakoj pojedinoj disciplini (osim maratona) automatski se kvalificira za IAAF-ovo svjetsko prvenstvo, bez obzira na to je li njegov rezultat zadovoljio A ili B normu.
2. Kontinentalni prvak jest onaj atletičar koji je osvoji titulu na kontinentalnim prvenstvima održanima u godini IAAF-ova svjetskog prvenstva ili u prethodnoj godini.
3. Ako kontinent/zona ne održava kontinentalno prvenstvo u tim godinama, onda kontinentalni savez može organizirati zamjensku manifestaciju kako bi odabrao kontinentalnog prvaka u tom razdoblju.
4. Savez kojega je kontinentalni prvak član snosi vrhovnu odgovornost za to hoće li (ili neće) prijaviti atletičara na temelju svog domaćeg standarda ili kvalifikacijskog sustava.
5. Ako savez član kontinentalnog prvaka prijavi atletičara, smatrat će se da je on zadovoljio A normu.
6. Ako kontinentalni prvak, iz bilo kojih razloga, nije prijavljen, kvota se neće prenositi na drugoplasiranog atletičara te se primjenjuju normalna pravila i uvjeti za prijavu.
7. Za ona kontinentalna prvenstva koja nemaju određene discipline, kontinentalni savez može organizirati zamjensko kontinentalno prvenstvo u specifičnim disciplinama s uvjetima koji su u skladu s odredbama kontinentalnih prvenstava.
8. Za kontinent/zonu koji održava ograničena kontinentalna prvenstva, kontinentalni savez može odrediti neko drugo postojeće natjecanje odgovarajućega standarda kao natjecanje u kojem se identificira kontinentalni prvak. U takvim slučajevima, nužno je da su svi savezi članovi kontinentalne federacije pozvani na natjecanje.
9. Za natjecanje u maratonu još uvijek su važeći trenutni principi kvalifikacija.

Dodatak S

POJMOVI I KRATICE IAAF-a

1. UVOD

Dokument je načinjen kako bi se standardizirali i objasnili uobičajeni pojmovi i kratice koji se rabe u atletici, većinom na međunarodnoj razini i većinom s fokusom na IAAF-ova natjecanja.

2. NAZIVI DISCIPLINA I REDOSLIJED

Popis sadrži sve discipline koje se održavaju na natjecanjima Svjetske atletske serije IAAF-a (WAS; eng. *World Athletics Series*). Popis disciplina treba biti složen prema ovdje navedenom poretku. Kada se zasebno navode, discipline za muškarce navode se prije disciplina za žene (za kratice natjecanja vidi 8. odjeljak).

DISCIPLINA (eng. EVENT)	Kratice	M/Ž	WCH	WIC	WJC	WYC	ICC	WXC	WRW	WHM	WR
60 metara	60m	M/Ž		x							
100 metara	100m	M/Ž	x		x	x	x				
200 metara	200m	M/Ž	x		x	x	x				
400 metara	400m	M/Ž	x	x	x	x	x				
800 metara	800m	M/Ž	x	x	x	x	x				
1500 metara	1500m	M/Ž	x	x	x	x	x				
3000 metara	3000m	M/Ž		x	x	Ž	x				
5000 metara	5000m	M/Ž	x		x		x				
10,000 metara	10,000m	M/Ž	x		M						
Polumaraton (21,0975 km) eng. <i>Half Marathon</i>	HMar	M/Ž								x	
Maraton (42,195 km); eng. <i>Marathon</i>	Mar	M/Ž	x								
2000 m sa zaprekama eng. <i>Steeplechase</i>	2000mSC	M/Ž				x					
3000 m sa zaprekama eng. <i>Steeplechase</i>	3000mSC	M/Ž	x		x		x				
60 m s preponama eng. <i>Hurdles</i>	60mH	M/Ž	x	x							
110 m s preponama eng. <i>Hurdles</i>	110mH	M	x		x	x	x				
100 m s preponama eng. <i>Hurdles</i>	100mH	Ž	x		x	x	x				
400 m s preponama eng. <i>Hurdles</i>	400mH	M/Ž	x		x	x	x				
Skok u vis eng. <i>High Jump</i>	HJ	M/Ž	x	x	x	x	x				
Skok motkom eng. <i>Pole Vault</i>	PV	M/Ž	x	x	x	x	x				

Skok u dalj eng. Long Jump	LJ	M/Ž	x	x	x	x	x				
Troskok eng. Triple Jump	TJ	M/Ž	x	x	x	x	x				
Bacanje kugle eng. Shot Put	SP	M/Ž	x	x	x	x	x				
Bacanje diska eng. Discus Throw	DT	M/Ž	x		x	x	x				
Bacanje kladiva eng. Hammer Throw	HT	M/Ž	x		x	x	x				
Bacanje koplja eng. Javelin Throw	JT	M/Ž	x		x	x	x				
Petoboj eng. Pentathlon	Pen	Ž		x							
Sedmoboj eng. Heptathlon	Hep	M/Ž	x	x	x	x					
Desetoboj eng. Decathlon	Dec	M	x		x						
5000 m hodanje eng. Race Walk	5000mRW	M/Ž				x					
10.000 m hodanje eng. Race Walk	10,000mRW	M/Ž			x	x					
10 km hodanje eng. Race Walk	10kmRW	M/Ž	x						x		
20 km hodanje eng. Race Walk	20kmRW	M/Ž	x						x		
50 km hodanje eng. Race Walk	50kmRW	M	x						x		
4 x 100 m štafete eng. Relay	4 x 100mR	M/Ž	x		x		x				x
4 x 200 m štafete eng. Relay	4 x 200mR	M/Ž									x
4 x 400 m štafete eng. Relay	4 x 400mR	M/Ž	x	x	x		x				x
4 x 800 m štafete eng. Relay	4 x 800mR	M/Ž									x
4 x 1500 m štafete eng. Relay	4 x 1500mR	M/Ž									x
Mješovita štafeta eng. Medley Relay	MedleyR	M/Ž				x					
Utrka za seniore 12km eng. Senior Race	SM	M							x		
Utrka za juniore 8 km eng. Junior Race	JM	M							x		
Utrka za seniore 8 km eng. Senior Race	SW	Ž							x		
Utrka za juniore 6 km eng. Junior Race	JW	Ž							x		

Napomena: M – muškarci; eng. males (M); Ž – žene; eng. females (F)

3. NATJECANJA

Međunarodna natjecanja definirana su u pravilu 1.1. U ovom su dokumenti navedena natjecanja koja izravno organizira IAAF ili nad kojima IAAF ima izravnu kontrolu.

3.1. IAAF-ova Svjetska atletska serija i Olimpijske igre – IAAF-ovo pravilo 1.1. (a)

Natjecanje	Kratice	Komentari
IAAF-ovo svjetsko prvenstvo; eng. <i>World Championships</i>	WCH	
IAAF-ovo svjetsko dvoransko prvenstvo; eng. <i>World Indoor Championships</i>	WIC	
IAAF-ovo svjetsko juniorsko prvenstvo; eng. <i>World Junior Championships</i>	WJC	
IAAF-ovo svjetsko prvenstvo za mladež; eng. <i>World Youth Championships</i>	WYC	
IAAF-ov kontinentalni kup; eng. <i>Continental Cup</i>	ICC	Sudionici: Afrika (AFR), Amerike (AME), Azija-Pacifik (APA), Europa (EUR)
IAAF-ovo svjetsko prvenstvo u krosu; eng. <i>World Cross Country Championships</i>	WXC	
IAAF-ov svjetski kup za natjecateljsko hodanje; eng. <i>World Race Walking Cup</i>	WRW	
IAAF-ovo svjetsko prvenstvo u polumaratonu; eng. <i>World Half Marathon Championships</i>	WHM	
IAAF-ovo svjetsko prvenstvo za štafete; eng. <i>World Relays</i>	IWR	Pionirska (nova) manifestacija (nije službena manifestacija Svjetske atletske serije)
Olimpijske igre; eng. <i>Olympic Games</i>	OG	IAAF odgovoran za organizaciju atletske natjecanja
Olimpijske igre mladeži; eng. <i>Youth Olympic Games</i>	YOG	IAAF odgovoran za organizaciju atletske natjecanja

3.2. Međunarodni pozivni mitinzi (eng. International Invitation Meetings) i natjecanja koja je IAAF kategorizirao kao dio globalne strukture i koja je Vijeće IAAF-a odobrilo – IAAF-ovo pravilo 1.1. (e)

Natjecanje	Kratice
Dijamantna liga IAAF-a; eng. <i>IAAF Diamond League</i>	IDL
IAAF-ovo svjetsko pozivno natjecanje; eng. <i>IAAF World Challenge</i>	IWC
IAAF-ovo pozivno natjecanje za discipline višboja; eng. <i>Combined Events Challenge</i>	
IAAF-ovo pozivno natjecanje za bacanje kladiva; eng. <i>Hammer Throw Challenge</i>	
IAAF-ovo pozivno natjecanje za natjecateljsko hodanje; eng. <i>Race Walking Challenge</i>	
IAAF-ovi dvoranski odobreni susreti; eng. <i>Indoor Permit Meeting</i>	
IAAF-ovi odobreni susreti u krosu; eng. <i>Cross Country Permit Meetings</i>	
IAAF-ove rangirane cestovne utrke (zlatna, srebrna, brončana oznaka); eng. <i>Road Race Labels (Gold, Silver, Bronze)</i>	

3.3. Međunarodna natjecanja koja provode IAAF-ove suradne organizacije (eng. *partner organisations*) s dozvolom IAAF-a

- Prvenstva i susreti brdskih utrka (eng. *Mountain Running Championships and Meetings*)
- Prvenstva ultramaratonskih utrka (eng. *Ultradistance Running Championships*)
- Atletska prvenstva za veterane (eng. *Masters Athletics Championships*)

4. FAZE NATJECANJA

4.1. Discipline trčanja

Discipline trčanja s **četiri faze** natjecanja odvijaju se kroz:

- 1. faza: prednatjecateljski krug – kada je primjenjivo (Prelim.; eng. *Preliminary Round*)
- 2. faza: 1. krug (R1; eng. Round One/1)
- 3. faza: polufinale (SF, eng. Semi-Final)
- 4. faza: finale (F; eng. Final)

Discipline trčanja s tri faze natjecanja odvijaju se kroz:

- 1. faza: 1. krug (R1; eng. Round One/1)
- 2. faza: polufinale (SF, eng. Semi-Final)
- 3. faza: finale (F; eng. Final)

Discipline trčanja s dvije faze natjecanja odvijaju se kroz:

- 1. faza: 1. krug (R1; eng. Round One/1)
- 2. faza: finale (F; eng. Final)

Utrka sa samo jednom fazom naziva se finale.

Prednatjecateljski krug, 1. krug i polufinale mogu se sastojati od dvije grupe/utrke ili više njih (eng. heat; H1, H2, etc.).

Bilješka: Početna faza natjecanja u disciplinama trčanja uvijek se naziva 1. krugom (ne polufinalom) osim u slučaju izravnog finala ili kada se održava prednatjecateljski krug.

4.2. Tehničke discipline

Tehničke discipline s **dvije faze** natjecanja odvijaju se kroz:

- 1. faza: kvalifikacijski krug (može sadržavati jednu grupu ili dvije grupe: Grupa A i Grupa B)
- 2. faza: finale.

Natjecanje u tehničkim disciplinama sa samo **jednom** fazom naziva se finalom.

4.3. Discipline višeboja

Discipline višeboja sadrže brojne trkačke i tehničke discipline.

Utrke u pojedinim trkačkim disciplinama unutar višeboja zovu se grupe (eng. *Heats*; Heat 1, Heat 2).

Natjecanja po grupama u pojedinim tehničkim disciplinama unutar višeboja zovu se grupe (grupa A i grupa B).

4.4. Cestovne discipline

Cestovne discipline i discipline krosa (eng. Cross Country) odvijaju se kroz samo jednu fazu koja se zove finale.

5. REZULTATI (eng. PERFORMANCES)

5.1. Rezultati izraženi vremenom (izvedbe mjerene vremenom)

Dvotočka između sati i minuta te između minuta i sekunda.

Primjer: 2:04:55 (2 sata, 4 minute i 55 sekunda)

Decimalna točka¹⁰⁹ između sekunda i desetinka/stotinka.

Primjer: 9.92 (9 sekunda i 92 stotinke)

Primjer: 1:41.73 (1 minuta, 41 sekunda i 73 stotinke)

Primjer: 10.2 (10 sekunda i 2 desetinke)

Primjer: 1:45.8 (1 minuta, 45 sekunda i 8 desetinka)

5.2. Rezultati izraženi dužinom/visinom

Sve dužine i visine izražavaju se metrima i decimalnim vrijednostima metra.

Primjeri: 2.35, 5.95, 7.95, 17.35, 21.92, 70.65, 86.94110

5.3. Posebni rezultatski kodovi

Rezultati se mogu ostvariti u posebnim uvjetima. U tim slučajevima, rezultatu se pridodaju posebni kodovi kako bi se objasnile posebne karakteristike;

A   nadmorska visina iznad 1000 m (eng. *altitude*)

DOB   datum rođenja (eng. *date of birth*)

¹⁰⁹ U hrvatskom pravopisu ne postoji decimalna točka već decimalni zarez. Dakle, između sekunda i desetinka/stotinka u Hrvatskoj bi se trebao pisati decimalni zarez.

¹¹⁰ I ovdje se pojavljuje pitanje decimalnoga zareza i decimalne točke.

i	dvoranski (eng. <i>indoors</i>)
o	preskočena visina u skoku u vis ili skoku motkom
Q	kvalifikacija pravom (po zauzetom mjestu ili po zadovoljenoj normi) (eng. <i>qualified</i>)
q	kvalifikacija vremenom (discipline trčanja) ili dužinom/visinom (tehničke discipline)
w	uz pomoć vjetra (>2 m/s) (eng. <i>wind-assisted</i>)
W	bodovi u disciplinama višeboja ostvareni uz pomoć vjetra (>4 m/s)
e	ekshibicija (eng. <i>exhibition</i>)

Kada nema postignuća (eng. *no performance*), dakle ni rezultata, upotrebljavaju se sljedeći kodovi:

-	propušten pokušaj u tehničkim disciplinama
DNS	nije startao/la (eng. <i>did not start</i>)
DNF	nije završio/la (eng. <i>did not finish</i>)
DQ	diskvalifikacija (eng. <i>disqualified</i>)
NM	bez uspješnog hica ili skoka (eng. <i>no mark recorded</i>)
r	povlačenje (napuštanje natjecanja) (eng. <i>retired</i>)
x	neuspješni pokušaj u tehničkim disciplinama

6. REKORDI I STATISTIČKE INFORMACIJE

Postoje rezultati koji su statistički značajniji jer predstavljaju poboljšanje u usporedbi s prijašnjim rezultatima u istoj disciplini. U tom slučaju, takvi se rezultati obilježavaju jednom od tri vrste kóдова:

6.1. Rekord

Rekordi mogu biti dvoranski ili stadionski, zemljopisni (svjetski, kontinentalni, nacionalni), povezani s vrstom natjecanja (Olimpijske igre, prvenstva, mitinzi, dvoranski) ili s dobnom skupinom (juniorski). U slučaju svjetskih rekorda, oni se priznaju za ograničeni broj disciplina i dobnih skupina (pravila 260. – 264.), npr.: WJR (eng. *world junior record*) = svjetski juniorski rekord; AJR (eng. *area junior record*) = kontinentalni juniorski rekord; CR (eng. *championship/competition record*) = rekord prvenstva.

6.2. Najbolji rezultati

Najbolji rezultati bilježe se za one discipline i/ili dobne kategorije u kojima se ne priznaju svjetski rekordi (za individualne discipline višeboja i za individualna postignuća sportaša povezana s određenim razdobljem (kvalifikacija, sezona); npr: WYB (eng. *world youth*

best) = najbolji svjetski rezultat za mladež; PB (eng. personal *best*) = najbolji osobni rezultat.

6.3. Trenutačno najbolji rezultati (eng. leading performances)

Upućuju na najbolji trenutačni rezultat u svijetu u tekućoj godini; npr: WL (eng. world leading) = svjetski trenutačno najbolji rezultat; WYL (eng. world youth leading) = svjetski trenutačno najbolji rezultat za mladež.

REKORDNI rezultati	Na otvorenom			Dvorana	
	Seniori	Juniori	Mladež	Seniori	Juniori
Svjetski	WR; world record	WJR; world junior record		WIR; world indoor record	WJIR; world junior indoor record
Olimpijski	OR, Olympic record		YOR; youth Olympic record		
Kontinentalni	AR; area record	AJR; area junior record		AIR; area indoor record	AJIR; area junior indoor record
Nacionalni	NR; national record	NJR; national junior record		NIR; national indoor record	NJIR; national junior indoor record
Prvenstva (ili natjecanja)	CR; championship /competition record)	CR; championship /competition record)	CR; championship /competition record)	CR; championship /competition record)	
Susreta (mitinga)	MR; meeting record				
Najbolji rezultati	Na otvorenom			Dvorana	
	Seniori	Juniori	Mladež	Seniori	Juniori
Svjetski	WB; world best	WJB; world junior best	WYB; world youth best	WIB; world indoor best	WJIB; world junior indoor best
Svjetski za višeboj (des/sed/pet)	WDB/WHB; world decathlon best/world heptathlon best	WDJB/WHJB; world decathlon junior best/world heptathlon junior best	WDYB/WHYB; world decathlon youth best/world heptathlon youth best	WHIB/WPIB; world heptathlon indoor best/world pentathlon indoor best	WHJIB/WPJIB; world heptathlon junior indoor best/world pentathlon junior indoor best
Olimpijski za višeboj (des/sed)	ODB/OHB; Olympic decathlon best/Olympic heptathlon best				
Kontinentalni	AB; area best	AJB; area junior best	AYB; area youth best	AIB; area indoor best	AJIB; area junior indoor best
Kontinentalni za višeboj (des/sed/pet)	ADB/AHB; area decathlon best; area heptathlon best	ADJB/AHJB	ADYB/AHYB	AHIB/APIB	AHJIB/APJIB
Nacionalni	NB; national best	NJB; national junior best	NYB; national youth best	NIB; national indoor best	NJIB; national junior indoor best
Nacionalni za višeboj (des/sed/pet)	NDB/NHB; national decathlon best/national heptathlon best	NDJB/NHJB	NDYB/NHYB	NHIB/NPIB	NHJIB/NPJIB

Prvenstva za višeboj (des/sed/pet)	CDB/CHB; championships/competition decathlon best/ championships/ competition haptathlon best	CDB/CHB	CDB/CHB	CHB/CPB	CHB/CPB
Osobni	PB; personal best				
Sezone	SB; season best				
Kvalifikacija	QB; qualification best				
VODEĆI rezultati	Seniori	Juniori	Mladež		
Svjetski	WL; world leading	WJL; world junior leading	WYL; world youth leading		

Napomena: (des/sed/pet) – (desetboj/sedmboj/petboj)

7. DATUMI

Datumi se trebaju bilježiti kao dan, mjesec i godina (zadnje dvije znamenke).

Primjeri: 15 ožu 09¹¹¹
Dan: 1, 5, 10, 15, 21, 31 (ne 01, 05 itd.)
Mjesec: sij, velj, tra, svi, lip, srp, kol, ruj, lis, stu, pro
Godina: 98, 99, 00, 01, 08 itd.

8. POJMOVNIK

Pojam	Kratica	Definicija
Kontinent		Zemljopisno područje sa svim zemljama i teritorijima povezanim u jedan šest kontinentalnih saveza IAAF-a.
Kontinentalni savez		Kontinentalni savez IAAF-a odgovoran za njegovanje atletike na jednom od šest područja na koja su podijeljeni nacionalni savezi članovi u IAAF-ovom statutu. Šest je kontinentalnih saveza IAAF-a: AFRIKA, AZIJA, JUŽNOAMERIČKI ATLETSKI SAVEZ (eng. CONSUDATLE), EUROPA, SJEVERNOAMERIČKI / CENTRALNOAMERIČKI / KARIPSKI ATLETSKI SAVEZ (eng. NACAC), OCEANIJA.
Savez međunarodnih maratonskih utrka i utrka na daljinu	AIMS; Association of International Marathons and Distance Races	Članska organizacija s više od 350 svjetski vodećih utrka na daljinu iz više od 98 zemalja i teritorija.
Startni broj	Bib	Atletičarev broj, ime ili druga prikladna identifikacija tijekom natjecanja.

¹¹¹ Prema hrvatskome pravopisu trebalo bi iza svakoga rednog broja pisati točku, što nije obveza u engleskom jeziku.

Mladići	B; <i>boys</i>	Atletičari u dobi od 16 ili 17 godina na dan 31. prosinca tekuće kalendarske godine (Vidi: mladež)
Prijavni centar/ prijavnica (<i>Call Room</i>)		Soba ili područje gdje se atletičari okupljaju, javljaju i prolaze određene procedure provjere prije svoje discipline.
Disciplina višeboja	CE; <i>combined event</i>	Disciplina koja se sastoji od nekoliko disciplina trčanja i tehničkih disciplina u kojoj atletičar dobiva bodove za svoju izvedbu (npr. desetboj, sedmoboj)
Diskvalifikacija	DQ; <i>disqualification</i>	Odluka službenih osoba da je atletičar ili tim prekršio pravila sporta i ne može dalje sudjelovati u natjecanju.
Norma za natjecanje	ES; <i>entry standard</i>	Rezultat koji se mora postići kako bi se atletičar kvalificirao za prijavu na natjecanje.
Sustav prijava za manifestaciju	EES; <i>event entry system</i>	IAAF-ov internetski sustav putem kojega savezi članovi podnose završne prijave na specifičnu manifestaciju WAS-a (World Athletics Series), osim za ICC (IAAF Continental Cup).
Pogrešan start	Fn (<i>false start</i>)	Započinjanje utrke prije no što starter da znak pištoljem ili s vremenom reakcije kraćim od 0,100 s. (Vidi također IAAF-ovo pravilo 162.)
Polje (<i>field</i>)		Skupni pojam za atletičare unutar određene discipline.
Tehničke discipline (<i>field events</i>)		Discipline bacanja i skokova.
Finale	F	Krajnja faza natjecanja u određenoj disciplini.
Djevojke	G; <i>girls</i>	Atletičarke u dobi od 16 ili 17 godina na dan 31. prosinca tekuće kalendarske godine. (Vidi i mladež; <i>Youth</i>)
Grupa (u utrci s više skupina)	h (<i>heat</i>)	Pojedinačna utrka unutar bilo koje faze discipline osim finala.
Međunarodni savez atletskih federacija	IAAF; International Association of Athletics Federations	Svjetsko vrhovno tijelo za atletiku
Međunarodni savez ultra trkača	IAU; International Association of Ultrarunners	Vrhovno tijelo za trčanje na ultra daljinama
IAAF-ov top popis (IAAF Top Lists)		Popis najboljih ispravnih rezultata u godini u pojedinačnoj disciplini koji sastavlja IAAF
Međunarodni paraolimpijski odbor	IPC; International Paralympic Committee	Međunarodno vrhovno tijelo paraolimpijskog pokreta
Junior	Jr	Atletičar u dobi od 18 ili 19 godina na dan 31. prosinca tekuće kalendarske godine
Lokalni organizacijski odbor	LOC; local organising committee	Grupa ili entitet odgovoran za organizaciju manifestacije u gradu domaćinu
Veteran (<i>master</i>)		Svaki atletičara koji je napunio 35 godina

Svečanost dodjele medalja	MC; <i>medal ceremony</i>	Svečanost uručivanja medalja trima prvoplasiranim atletičarima ili timovima
Savez član IAAF-a	MF; <i>member federation</i>	Nacionalno vrhovno tijelo za atletiku povezano s IAAF-om
Progresija		Napredak u disciplinama trčanja/tehničkim disciplinama kroz prednatjecateljske krugove. Predodređeni slijed visina za pokušaje u skoku u vis ili skoku motkom (progresija dizanja letvice)
Kvalifikacijski uvjeti		Uvjeti koji se moraju zadovoljiti kako bi atletičar napredovao u sljedeću fazu natjecanja
Kvalifikacijska grupa	Gr; <i>group</i>	Atletičari koji se natječu u jednoj od dvije kvalifikacijske skupine u tehničkim disciplinama
Kvalifikacijski krug		Prednatjecateljska faza tehničkih disciplina
Kvalifikacijska norma		Rezultat koja se mora postići u kvalifikacijskom krugu kako bi atletičar napredovao u finale po pravu
Natjecateljsko hodanje	RW; <i>race walking</i>	Discipline na cesti ili stazi u kojima atletičar mora ispuniti IAAF-ovu definiciju natjecateljskog hodanja. (Vidi IAAF-ovo pravilo 230.)
Rang (<i>rank</i>)		Pozicija u disciplini. Atletičari su rangirani prema IAAF-ovim pravilima.
Vrijeme reakcije (<i>reaction time</i>)		Vrijeme između startnog signala i reakcije atletičara prema sensorima u njihovim startnim blokovima
Štafeta	R; <i>relay</i>	Disciplina trčanja u kojoj se natječu timovi od četiri atletičara od kojih svaki trči po jednu uzastopnu dionicu štafetne utrke
Štafetna dionica (<i>relay leg</i>)		Dio štafetne utrke koji trči jedan atletičar
Cestovne discipline (<i>road events</i>)		Discipline koje se većinom ili u potpunosti održavaju na cesti
Krug (<i>round</i>)		Faza disciplina trčanja ili tehničkih disciplina
Krug pokušaja (<i>round of trials</i>)		Segment horizontalnog skoka ili bacanja gdje se atletičari smjenjuju u izvedbi pokušaja jedan za drugim
Krug 1	R1; <i>round 1</i>	Faza otvaranja disciplina trčanja s više krugova natjecanja (osim ako se održava prednatjecateljski krug)
Satnica, dio atletskoga programa (<i>session</i>)		Slijed disciplina u rasporedu koje se održavaju u određenom dijelu dana
Prolazna vremena (<i>splits</i>)		Prolazna vremena (međuvremena) tijekom duže utrke ili vrijeme potrebno atletičaru da završi svoju dionicu štafetne utrke
Poredak (<i>standings</i>)		Redoslijed atletičara tijekom natjecanja u tehničkim disciplinama ili u disciplinama višeboja
Startni popis (<i>start list</i>)		Dokument koji pokazuje atletičare potvrđene za start u pojedinoj disciplini i redoslijed po kojem se natječu

Disciplina trčanja (<i>track event</i>)		Disciplina koja se održava na stazi na trčanje
Brzina vjetra (<i>wind speed</i>)		Prosječna brzina vjetra tijekom stadionske utrke do 200m ili tijekom stadionskog natjecanja u horizontalnim skokovima
Svjetska atletska serija	WAS; World Athletics Series	Prvenstva i kupovi koje izravno organizira IAAF prema četverogodišnjem službenom programu natjecanja
Svjetska veteranska atletika	WMA; World Masters Athletics	Vrhovno tijelo za veteransku atletiku
Svjetski savez brdskog trčanja	WMRA; World Mountain Running Association	Vrhovno tijelo za brdsko trčanje
Mladež (<i>youth</i>)		Atletičar u dobi od 16 ili 17 godina na dan 31. prosinca tekuće kalendarske godine.

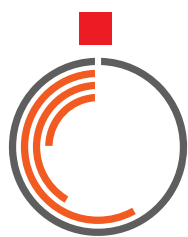

KODOVI ZEMALJA – po redu kodova u engleskom jeziku (GBR)

AFG	AFGANISTAN	GEO	GRUZIJA	NIG	NIGER
AIA	ANGUILLA	GEQ	EKVATORIJALNA GVINEJA	NMI	SJEVERNI MARIJANSKI OTOCI
ALB	ALBANIJA	GER	NJEMAČKA	NOR	NORVEŠKA
ALG	ALŽIR	GHA	GANA	NRU	NAURU
AND	ANDORA	GIB	GIBRALTAR	NZL	NOVI ZELAND
ANG	ANGOLA	GRE	GRČKA	OMA	OMAN
ANT	ANTIGUA	GRN	GRENADA	PAK	PAKISTAN
ARG	ARGENTINA	GUA	GVATEMALA	PAN	PANAMA
ARM	ARMENIJA	GUI	GUINEA	PAR	PARAGVAJ
ARU	ARUBA	GUM	GUAM	PER	PERU
ASA	AMERIČKA SAMOA	GUY	GUYANA	PHI	FILIPINI
AUS	AUSTRALIJA	HAI	HAITI	PLE	PALESTINA
AUT	AUSTRIJA	HKG	KINESKI HONG KONG	PLW	PALAU
AZE	AZERBEJDŽAN	HON	HONDURAS	PNG	PAPUA NOVA GVINEJA
BAH	BAHAMI	HUN	MAĐARSKA	POL	POLJSKA
BAN	BANGLADEŠ	INA	INDONEZIJA	POR	PORTUGAL
BAR	BARBADOS	IND	INDIJA	PRK	DPR KOREJA
BDI	BURUNDI	IRI	ISL. REPUBLIKA IRAN	PUR	PORTORIKO
BEL	BELGIJA	IRL	IRSKA	PYF	TAHITI
BEN	BENIN	IRQ	IRAK	QAT	KATAR
BER	BERMUDA	ISL	ISLAND	ROU	RUMUNJSKA
BHU	BUTAN	ISR	IZRAEL	RSA	JUŽNOAFRIČKA REPUBLIKA
BIH	BOSNA I HERCEGOVINA	ISV	AMERIČKI DJEVIČANSKI OTOCI	RUS	RUSIJA
BIZ	BELIZE	ITA	ITALIJA	RWA	RWANDA
BLR	BJELORUSIJA	IVB	BRITANSKI DJEVIČANSKI OTOCI	SAM	SAMOA
BOL	BOLIVIJA	JAM	JAMAJKA	SEN	SENEGAL
BOT	BOTSWANA	JOR	JORDAN	SEY	SEJŠELI
BRA	BRAZIL	JPN	JAPAN	SIN	SINGAPUR
BRN	BAHRAIN	KAZ	KAZAHSTAN	SKN	SV. KITTS & NEVIS
BRU	BRUNEI	KEN	KENIJA	SLE	SIERRA LEONE
BUL	BUGARSKA	KGZ	KIRGISTAN	SLO	SLOVENIJA
BUR	BURKINA FASO	KIR	KIRIBATI	SMR	SAN MARINO
CAF	CENTRALNA AFRIČKA REPUBLIKA	KOR	KOREJA	SOL	SOLOMONSKI OTOCI
CAM	KAMBODŽA	KSA	SAUDIJSKA ARABIJA	SOM	SOMALIJA
CAN	KANADA	KUW	KUVAJT	SRB	SRBIJA

CAY	KAJMANSKO OTOČJE	LAO	LAOS	SRI	ŠRI LANKA
CGO	KONGO	LAT	LATVIJA	STP	DEM. REP. SAO TOME & PRINCIPE
CHA	ČAD	LBA	LIBIJA	SUD	SUDAN
CHI	ČILE	LBR	LIBERIJA	SUI	ŠVICARSKA
CHN	NARODNA REPUBLIKA KINA	LCA	SV. LUCIJA	SUR	SURINAM
CIV	OBALA BJELOKOSTI	LES	LESOTHO	SVK	SLOVAČKA REPUBLIKA
CMR	KAMERUN	LIB	LIBANON	SWE	ŠVEDSKA
COD	DEM. REPUBLIKA KONGO	LIE	LIHTENŠTAJN	SWZ	SWAZILAND
COK	COOKOVO OTOČJE	LTU	LITVA	SYR	SIRIJA
COL	KOLUMBIJA	LUX	LUKSEMBURG	TAN	TANZANIA
COM	COMOROS	MAC	MACAO	TGA	TONGA
CPV	CAPE VERDE OTOČJE	MAD	MADAGASKAR	THA	TAILAND
CRC	KOSTARIKA	MAR	MAROKO	TJK	TADŽIKISTAN
CRO	HRVATSKA	MAS	MALEZIJA	TKM	TURKMENISTAN
CUB	KUBA	MAW	MALAWI	TKS	OTOČJE TURKS I CAICOS
CYP	CIPAR	MDA	MOLDOVA	TLS	ISTOČNI TIMOR
CZE	ČEŠKA REPUBLIKA	MDV	MALDIVI	TOG	TOGO
DEN	DANSKA	MEX	MEKSIKO	TPE	KINESKI TAJPEI
DJI	DJIBOUTI	MGL	MONGOLIJA	TTO	TRINIDAD & TOBAGO
DMA	DOMINIKA	MHL	MARŠALOVI OTOCI	TUN	TUNIS
DOM	DOMINIKANSKA REPUBLIKA	MKD	SJEVERNA MAKEDONIJA	TUR	TURSKA
ECU	EKVADOR	MLI	MALI	TUV	TUVALU
EGY	EGIPT	MLT	MALTA	UAE	UJEDINJENI ARAPSKI EMIRATI
ERI	ERITREA	MNE	CRNA GORA	UGA	UGANDA
ESA	EL SALVADOR	MNT	MONTSEERRAT	UKR	UKRAJINA
ESP	ŠPANJOLSKA	MON	MONAKO	URU	URUGVAJ
EST	ESTONIJA	MOZ	MOZAMBIK	USA	SJEDINJENE AMERIČKE DRŽAVE
ETH	ETIOPIJA	MRI	MAURICIUS	UZB	UZBEKISTAN
FJ	FIDŽI	MTN	MAURITANIJA	VAN	VANUATU
FIN	FINSKA	MYA	MYANMAR	VEN	VENECUELA
FRA	FRANCUSKA	NAM	NAMIBIJA	VIE	VIJETNAM
FSM	MIKRONEZIJA	NCA	NIKARAGVA	VIN	SV. VINCENT
GAB	GABON	NED	NIZOZEMSKA	YEM	REPUBLIKA YEMEN
GAM	GAMBIJA	NEP	NEPAL	ZAM	ZAMBIJA
GBR	VELIKA BRITANIJA I SJ. IRSKA	NFI	OTOK NORFOLK	ZIM	ZIMBABVE
GBS	GUINEA-BISSAU	NGR	NIGERIJA		

SAVEZ
HRVATSKIH
ATLETSKIH
SUDACA

